

*Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Banku Nr 37/2024 z dnia 9 maja 2024 r.
i do Uchwały Rady Nadzorczej Banku Nr 28/2024 z dnia 13 maja 2024 r.*

Raport Ryzyka

Banku BPH S.A.

za rok
2023

**INFORMACJE DOTYCZĄCE RYZYKA, FUNDUSZY WŁASNYCH,
WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH, POLITYKI W ZAKRESIE
WYNAGRODZEŃ I INNYCH INFORMACJI**

ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r.

Spis treści

1. Cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem.....	6
2. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych	32
3. Informacje dotyczące funduszy własnych.....	33
4. Informacje dotyczące przestrzegania wymogów w zakresie funduszy własnych..	42
5. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia.....	52
6. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego kontrahenta	63
7. Informacje z zakresu stosowania metody standardowej do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem	65
8. Informacje z zakresu obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów	66
8a. Informacje z zakresu ryzyka rynkowego	70
9. Informacje w zakresie stosowania w wyliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych metody wartości zagrożonej	70
10. Informacje w zakresie ryzyka operacyjnego	70
11. Informacje w zakresie ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	71
12. Informacje w zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego.....	72
13. Informacje w zakresie obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważne ryzykiem	74
14. Informacje dotyczące ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	74
15. Informacje dotyczące stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego..	76
16. Informacje dotyczące buforów kapitałowych.....	77
17. Informacje dotyczące aktywów obciążonych	78
18. Informacje dotyczące dźwigni finansowej.....	80
19. Informacje dotyczące polityki wynagrodzeń.....	83
20. System kontroli wewnętrznej w Banku.....	95

Wstęp

Niniejszy Raport Ryzyka Banku BPH S.A. (nazywanego dalej Bankiem) stanowi wypełnienie postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, które określa zakres i zasady ogłaszania przez Bank informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej i zarządzania ryzykiem w Banku.

Ponadto informacje w Raporcie publikowane są zgodnie z:

- Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295 (dalej: „Rozporządzenie 2021/637”),
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/873 z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19,
- Wytycznymi EBA/GL/2020/12 z dnia 11 sierpnia 2020 roku zmieniającymi wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 informacji na temat okresu przejściowego służącego łagodzeniu skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych w celu zapewnienia zgodności z ukierunkowanymi zmianami Rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyspieszonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19,
- Wytycznymi EBA/GL/2014/14 z dnia 23 grudnia 2014 roku w sprawie istotności, zastrzeżonego charakteru i poufności ujawnianych informacji oraz częstotliwości ujawniania zgodnie z art. 432 ust. 1, art. 432 ust. 2 i art. 433 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Niniejszy dokument zawiera informacje oparte na kalkulacjach zgodnych z przepisami obowiązującymi w dniu 31 grudnia 2023 r.

Ogłaszane informacje są zatwierdzone przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku i publikowane na stronie internetowej Banku w terminie zbliżonym do publikacji sprawozdania finansowego Banku.

Należy zaznaczyć, że niniejszy materiał nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonego w Części Ósmej CRR. Informacje niezawarte w niniejszym dokumencie zostały przedstawione w Rocznym Sprawozdaniu Finansowym Banku BPH S.A. za 2023 r. lub Sprawozdaniu Zarządu Banku z działalności Banku BPH S.A. za 2023 r., które zostały opublikowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Ujawnianie informacji wymaganych Częścią Ósmą CRR w innych dokumentach wynika z art. 434.2 CRR.

Ponadto informacje prezentowane w niniejszym raporcie zostały przygotowane zgodnie z par. 7 Polityki informacyjnej Banku BPH S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej i zatwierdzonej Uchwałą Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku, która jest opublikowana na stronach internetowych Banku.

1. Cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem

1.1.1 Struktura zarządzania ryzykiem

Zrozumienie i transparentność rozmiarów podejmowanych ryzyk są kluczowymi elementami strategii biznesowej Banku, dlatego też zarządzanie ryzykiem jest jednym z podstawowych działań składających się na całość procesów zarządzania podejmowanych przez Zarząd Banku.

Kluczowym elementem w procesie zarządzania ryzykiem w Banku jest system zarządzania ryzykiem rozumiany jako zbiór pisemnych reguł określających procesy decyzyjne, wykonawcze i kontrolne dotyczące identyfikacji, pomiaru i monitorowania oraz kształtowania ryzyka występującego w jego działalności. Zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami ładu korporacyjnego za opracowanie, funkcjonowanie i rozwój systemu zarządzania ryzykiem odpowiedzialny jest Zarząd. Zapewnia on w szczególności, aby system zarządzania ryzykiem funkcjonował w sposób spójny i efektywny oraz oparty był o pełną i przejrzystą dokumentację, tzn. aby działał na podstawie pisemnych strategii, polityk, procedur, instrukcji oraz regulaminów, zgodnych z obowiązującym prawem i regulacjami nadzorczymi, i zatwierdzonych przez właściwe organy Banku. Stosowany system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

1.1.2 Podstawowe zasady

Proces zarządzania ryzykiem opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- odpowiedzialność - zarówno kadra zarządzająca, jak i wszyscy pracownicy muszą posiadać umiejętność identyfikacji i oceny ryzyka oraz rozumieć swoją odpowiedzialność w tym zakresie w ramach swoich kompetencji,
- zaangażowanie kierownictwa - Zarząd Banku i Rada Nadzorcza są aktywnie zaangażowane w proces zarządzania ryzykiem,
- optymalizacja procesu zarządzania ryzykiem służąca efektywnemu podejmowaniu decyzji biznesowych,
- zarządzanie konfliktem interesów - proces zarządzania ryzykiem jest zorganizowany w taki sposób, aby uniknąć konfliktu interesów,
- ostrożność - w niepewnych sytuacjach w zakresie podejmowania i kontrolowania ryzyka lub w przypadku wątpliwości co do właściwej metodologii obowiązuje zasada ostrożności,
- zgodność z przepisami - wszystkie działania Banku są zgodne z wymogami prawa, organów nadzorczych i z wewnętrznymi regulacjami. Bank, zgodnie z Prawem bankowym, nie zleca podmiotom zewnętrznym żadnych elementów procesu zarządzania ryzykiem,
- zasoby - podstawę zrównoważonej działalności Banku stanowi rekrutacja, rozwój i utrzymanie kadry specjalistów świadomych ryzyk związanych z działalnością Banku,
- przejrzystość - interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są w przejrzysty sposób informowani o zasadach zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem regulują pisemne strategie, polityki i procedury, w których określono jednostki organizacyjne i osoby odpowiedzialne za poszczególne etapy tego procesu oraz zakres ich zadań i obowiązków.

1.1.3 Odpowiedzialność

Zarząd Banku określa politykę w odniesieniu do ryzyk występujących w działalności Banku oraz przyjmuje zasady kontroli i zarządzania tymi ryzykami. Zarząd określa również politykę ustanawiania limitów dla odpowiednich rodzajów ryzyka, a także procedury kontroli ryzyka. Wykonując te zadania Zarząd wspierany jest przez poszczególne komitety oraz niezależne jednostki powołane do kontroli i zarządzania ryzykiem.

W Banku działają następujące komitety stałe:

- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa (ERMC), którego zakres działania obejmuje:
 - ✓ nadzór nad procesem zarządzania kapitałem, w tym nad procesem agregacji kapitału na pokrycie zidentyfikowanych rodzajów ryzyka w ramach procesu ICAAP,
 - ✓ nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem modeli w Banku m.in. poprzez podejmowanie decyzji odnośnie zmian na liście modeli, inicjowanie przeprowadzenia modyfikacji wykorzystywanych w Banku modeli oraz ich późniejsze zatwierdzenie, a także monitorowanie procesu ich walidacji,
 - ✓ zatwierdzanie parametrów ryzyka w systemie ratingowym,
 - ✓ nadzór nad regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi: szczegółowych zasad procesu ICAAP, zasad wprowadzania modyfikacji produktowych, spraw dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie swoich kompetencji, w których występuje zbieg rodzajów ryzyka lub też obejmujących swoim zakresem kilka funkcji w Banku,
 - ✓ nadzór nad zarządzaniem Planem Naprawy na poziomie strategicznym z odpowiedzialnością za odbudowanie pozycji płynnościowej i kapitałowej oraz przywrócenie stabilności finansowej Banku, jak również przywrócenie jego operacyjnej ciągłości biznesowej.

W 2023 r. odbyło się 14 posiedzeń Komitetu,

- Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego jest ciałem decyzyjnym, doradczym i rekomendującym działania związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem technologicznym oraz ryzykiem związanym z zarządzaniem danymi Banku). Komitet został powołany w celu zapewnienia między innymi:
 - ✓ istnienia spójnego i udokumentowanego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - ✓ wsparcia niezależnych systemów kontroli i audytu ryzyka operacyjnego,
 - ✓ istnienia systematycznego monitorowania danych na temat ryzyka operacyjnego – w tym istotnych strat w poszczególnych kategoriach ryzyka, obszarach/liniach biznesowych,
 - ✓ istnienia regularnej sprawozdawczości dotyczącej ekspozycji na ryzyko operacyjne,
 - ✓ minimalizacji ryzyka wynikającego z wykorzystywania w działalności Banku danych nieodpowiedniej jakości,
 - ✓ kontroli nad obszarem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i ryzyka technologicznego,
 - ✓ wspierania procesu tworzenia strategii oraz określania kierunków rozwoju obszaru zarządzania danymi w zgodzie ze strategią biznesową Banku,
 - ✓ podejmowania decyzji o priorytetach i zasobach niezbędnych do realizacji strategii zarządzania Danymi,
 - ✓ sprawowania nadzoru nad realizacją strategii zarządzania Danymi,
 - ✓ szerzenia wiedzy w Banku, dotyczącej standardów i najlepszych praktyk zarządzania Danymi.

Komitet rekomenduje akceptowalny poziom ryzyka operacyjnego (apetytu na ryzyko) oraz podejmuje działania mające na celu utrzymanie ryzyka operacyjnego w Banku na zdefiniowanym poziomie. Apetyt na ryzyko w postaci limitu strat z tytułu ryzyka operacyjnego jest następnie zatwierdzany przez Zarząd Banku i akceptowany przez Radę Nadzorczą.

Komitet zapewnia koordynację działań pomiędzy Departamentami / Obszarami Banku uczestniczącymi w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym.

W 2023 r. odbyło się 6 posiedzeń Komitetu.

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO) odpowiada za
 - ✓ zarządzanie ryzykiem płynności, w szczególności odnośnie: planów strategicznych i finansowych oraz planu finansowania Banku, płynności strukturalnej Banku, limitów i wartości progowych na ryzyko płynności, planów przeciwdziałania kryzysowi płynności,
 - ✓ zarządzanie ryzykiem rynkowym, w szczególności odnośnie do: ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe, w tym systemu limitów i wartości progowych oraz określenia wytycznych i procedur zarządzania ryzykiem rynkowym,
 - ✓ zarządzanie kapitałem,
 - ✓ finansowanie działalności,
 - ✓ operację na rynkach finansowych,
 - ✓ strukturę produktowej bilansu oraz pozycji pozabilansowych.

W 2023 r. odbyło się 11 posiedzeń Komitetu.

- Komitet Kredytowy podejmuje decyzje kredytowe na podstawie aplikacji dotyczących klientów Banku, w ramach limitów kompetencji kredytowych określonych w odrębnych regulacjach oraz limitów na banki/kontrahentów państwowych/kraje. Zatwierdza przygotowane przez właściwe jednostki wnioski dotyczące ofert specjalnych, programów produktowych i inne wnioski dotyczące produktów obciążonych ryzykiem kredytowym.

W 2023 r. odbyło się 39 posiedzeń Komitetu.

- Komitet Realizacji Projektów jest organem decyzyjnym w zakresie dodawania projektów planowanych do uruchomienia do listy projektów oraz rekomendowania i opiniowania inicjatyw projektowych na potrzeby Zarządu Banku. Komitet dokonuje bieżących przeglądów oraz monitoruje realizację projektów realizowanych w Banku.

W 2023 r. odbyło się 15 posiedzeń Komitetu.

Dodatkowo, kwartalnie, w ramach posiedzeń Zarządu Banku odbywały się przeglądy, na których Departament Compliance raportował o wynikach identyfikacji, oceny i kontroli ryzyka braku zgodności. W Banku istnieje polityka anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa, regulacji wewnętrznych i zasad etycznego postępowania.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. W 2023 r. odbyło się 11 posiedzeń Rady Nadzorczej Banku.

Komitet Audytu wraz z Komitetem ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą Banku. Komitet Audytu w roku 2023 w sposób szczególny zajmował się monitorowaniem procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, współpracował z funkcją Audytu Wewnętrznego i funkcją Compliance oraz firmą audytorską Banku. Komitet ds. Ryzyka monitorował i nadzorował zarządzanie ryzykiem w Banku. W 2023 r. odbyło się 7 posiedzeń Komitetu Audytu oraz 4 posiedzenia Komitetu ds. Ryzyka. Komitety wydawały również opinie w trybie obiegowym.

1.1.3.1 Ocena odpowiedniości

Zgodnie z przepisami prawa i Statutem Banku, Członków Zarządu Banku powołuje Rada Nadzorcza Banku, działając według „Regulaminu Rady Nadzorczej” oraz „Polityki Doboru i Oceny Odpowiedniości Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku BPH S.A.”. Członków Rady Nadzorczej Banku - powołuje Walne Zgromadzenie Banku. Ocena dokonywana jest w oparciu o obowiązującą w Banku Politykę, opracowaną na bazie wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (the European Banking Authority) oraz Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych opublikowaną przez KNF w sierpniu 2023 r. W Banku obowiązuje „Polityka powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej Banku BPH S.A.” oraz „Polityka powoływania i odwoływania Członków Zarządu Banku BPH S.A.”. Obowiązywanie niniejszych dokumentów jest wypełnieniem wymogu przyjętej przez Komisję Nadzoru Finansowego Rekomendacji Z, w sprawie zasad ładu wewnętrznego w bankach („Rekomendacja Z”), której celem jest posiadanie przez Bank stosownych regulacji wewnętrznych dotyczących powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej i Zarządu.

Regulacje te obejmują w szczególności:

- Ogólne zasady dotyczące powołania,
- Proces wskazywania kandydatów,
- Zasady doboru kandydatów i ocena odpowiedniości,
- Ogólne zasady dotyczące odwołania Członka Rady oraz trybu uzupełniania składu, w tym ograniczanie ryzyka wakatów.

Do podstawowych kryteriów oceny odpowiedniości należą:

- wiedza, umiejętności i doświadczenie zawodowe (kompetencje), w tym sprawowanie w przeszłości funkcji kierowniczych lub nadzorczych oraz odpowiednia wiedza i doświadczenie w obszarach istotnych dla działalności Banku,
- rękojmia, w tym niekaralność, reputacja, sytuacja finansowa i niezależność osądu obejmująca kwestie związane z konfliktem interesów, a także cechy i umiejętności behawioralne,
- zaangażowanie w sprawy Banku umożliwiające należyte wykonywanie obowiązków,
- możliwość poświęcenia odpowiedniej ilości czasu na obowiązki wynikające z danej funkcji,
- inne kryteria istotne dla działania Zarządu lub Rady Nadzorczej jako organu, w tym w szczególności zachowanie niezależnego osądu, myślenie krytyczne i działanie w interesie Banku.

Podczas oceny bierze się również pod uwagę to, by Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej pełnili swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierowali się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonywania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem Bankiem. Pomocniczo przy ocenie odpowiedniości Członków Zarządu stosuje się kryteria wskazane w par. 9 Polityki Różnorodności. Ocenie podlega również kwestia łączenia stanowisk, tj. liczba i charakter funkcji, jakie Członek Zarządu lub Rady Nadzorczej pełni jednocześnie.

Przedmiotem oceny jest odpowiedniość Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej do pełnienia funkcji w tych organach w zakresie kwalifikacji zawodowych, reputacji lub spełnienia innych kryteriów istotnych z punktu widzenia potrzeby zapewnienia prawidłowości realizacji zadań przez Zarząd lub Radę Nadzorczą, umożliwiające mu w szczególności zachowanie niezależnego osądu i działanie w interesie Banku.

Ocena odpowiedniości powinna uwzględniać także ocenę Zarządu lub Rady Nadzorczej jako całego organu. Ocena składu Zarządu/Rady Nadzorczej ma na celu zapewnienie posiadania przez organ kompetencji związanych ze sprawowaniem funkcji, wynikających z wiedzy specjalistycznej i doświadczenia poszczególnych członków tego organu.

Ocena odpowiedniości Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej dokonywana jest w następujących sytuacjach:

- powołanie Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej (po raz pierwszy na dane stanowisko),
- przed końcem kadencji Zarządu lub Rady Nadzorczej (niezależnie od tego, czy jest planowane powołanie danej osoby na kolejną kadencję),
- przed czasowym oddelegowaniem Członka Rady Nadzorczej do Zarządu,
- w ramach kontroli/przebiegu zasad ładu korporacyjnego (w sytuacji, gdy w efekcie następuje zmiana wymagań/oczekiwań wobec Członków organów),
- znacząca zmiana zakresu odpowiedzialności Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej,
- zmiana regulacji wewnętrznych lub innych przepisów prawa lub regulacji określających minimalny zakres kwalifikacji wymaganych przy pełnieniu funkcji w Zarządzie lub Radzie Nadzorczej,
- znacząca zmiana profilu lub skali działalności Banku,
- w razie otrzymania informacji o przedstawieniu Członkowi organu zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub spowodowaniu znaczących strat majątkowych,
- w razie zaistnienia uzasadnionych podstaw, by podejrzewać, że w związku z działaniem lub zaniechaniem określonych członków Zarządu lub Rady Nadzorczej popełniono lub usiłowano popełnić przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, lub zaistnienia zwiększonego ryzyka jego popełnienia w związku z działalnością Banku. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy dostępne informacje wskazują, że Bank:
 - ✓ nie wdrożył odpowiednich mechanizmów kontroli wewnętrznej lub nadzoru w celu monitorowania i ograniczania ryzyka w zakresie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (np. zidentyfikowanego w trakcie działań organów nadzorczych),
 - ✓ został uznany za naruszający swoje zobowiązania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy/ finansowaniu terroryzmu,
 - ✓ istotnie zmienił swoją działalność gospodarczą lub model biznesowy w sposób sugerujący, że jego narażenie na ryzyko związane z praniem pieniędzy/finansowaniem terroryzmu znacznie wzrosło,
- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów,
- w sytuacji powierzenia danej osobie dodatkowych kompetencji/objęcia dodatkowych stanowisk (ocena w zakresie poświęcania czasu oraz konfliktu interesów),
- w razie występowania regularnych lub rażących przypadków negatywnej wtórnej oceny indywidualnej lub kolektywnej Członków Zarządu – pod kątem rękopis Członków Rady Nadzorczej w kontekście powołania / pozostawienia takich osób w Zarządzie,
- w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej,
- przed planowanym odwołaniem Członka organu,
- inne okoliczności powodujące znaczne oraz długofalowe pogorszenie się sytuacji ekonomicznej Banku i poddające w wątpliwość wcześniej dokonaną ocenę odpowiedniości danego Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej. Za taką okoliczność w szczególności nie jest uznawane pogorszenie wyników finansowych Banku wynikające z poczynionych inwestycji lub zmiany otoczenia prawnego.

Zbiorową ocenę Zarządu/Rady Nadzorczej jako organu przeprowadza się:

- przed powołaniem składu Zarządu na nową kadencję, niezależnie od tego, czy skład organu się zmienił,
- przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji Banku lub stania się jego podmiotem dominującym (w razie planowanych zmian w składzie Zarządu Banku)
- w razie zmiany podziału kompetencji w ramach Zarządu,

- przed przeprowadzeniem jakichkolwiek zmian w składzie Zarządu, w szczególności powołania, odwołania, rezygnacji lub zawieszenia Członków Zarządu (lub bezpośrednio po tych zmianach, jeżeli z przyczyn niezależnych od Banku nie było możliwe wcześniejsze przeprowadzenie oceny – np. w razie złożenia przez członka Zarządu rezygnacji ze skutkiem natychmiastowym),
- kiedy następuje istotna zmiana w zakresie modelu biznesowego Banku, gotowości do podejmowania ryzyka lub strategii dotyczących ryzyka bądź struktury w razie zaistnienia uzasadnionych podstaw, by podejrzewać, że w związku z działaniem lub zaniechaniem określonych członków Zarządu lub Rady Nadzorczej popełniono lub usiłowano popełnić przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, lub zaistnienia zwiększonego ryzyka jego popełnienia w związku z działalnością Banku. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy dostępne informacje wskazują, że Bank:
 - ✓ nie wdrożył odpowiednich mechanizmów kontroli wewnętrznej lub nadzoru w celu monitorowania i ograniczania ryzyka w zakresie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (np. zidentyfikowanego w trakcie działań organów nadzorczych),
 - ✓ został uznany za naruszający swoje zobowiązania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy/ finansowaniu terroryzmu,
 - ✓ istotnie zmienił swoją działalność gospodarczą lub model biznesowy w sposób sugerujący, że jego narażenie na ryzyko związane z praniem pieniędzy/finansowaniem terroryzmu znacznie wzrosło,
- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę zbiorowej odpowiedniości Zarządu,
- w razie istotnej zmiany oceny odpowiedniości poszczególnych Członków Zarządu,
- okresowo co najmniej raz na 2 lata.

Ocenę odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu przeprowadza Rada Nadzorcza, zgodnie z postanowieniami Polityki. Przeprowadza się następujące procesy oceny odpowiedniości:

- pierwotnej oceny indywidualnej kandydatów na Członka organu, tj. związanej z objęciem funkcji Członka organu po raz pierwszy,
- wtórnej oceny indywidualnej Członka organu, tj. w przypadku zaistnienia określonego zdarzenia, o którym mowa powyżej,
- zbiorowej oceny organu.

Przy przeprowadzaniu oceny Rada Nadzorcza korzysta ze wsparcia odpowiednich komórek organizacyjnych Banku.

Bank zgodnie ze swoim Statutem stosuje strategię różnicowania w zakresie wyboru Członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku. Bank posiada i stosuje Politykę Różnorodności. Bank promuje różnicowanie wśród Członków Zarządu, aby uzyskać różne punkty widzenia i doświadczenia oraz umożliwić Członkom Zarządu podejmowanie niezależnych oraz rozsądnych decyzji. Celem Banku jest zapewnienie, w miarę możliwości, jak najszerszej reprezentacji wśród Członków Zarządu osób o różnorodnym wykształceniu, doświadczeniu zawodowym, płci, wieku i pochodzeniu geograficznym. Bank dokłada starań, aby wśród członków Zarządu nie utrzymywała się przez dłuższy okres istotna nadreprezentacja którejkolwiek płci. Bank kieruje się przepisami o równym traktowaniu w rekrutacji i zatrudnieniu. Różnicowanie w odniesieniu do wyboru Członków Zarządu Banku było odpowiednie do skali i zakresu działalności Banku. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej był na koniec 2023 r. różnicowany. Występuje różnicowanie w rodzaju doświadczenia zawodowego, kwalifikacji i wykształcenia, adekwatne do wykonywanych obowiązków. Według stanu na 31 grudnia 2023 r., udział kobiet w składzie Zarządu wyniósł 50%, a w składzie Rady Nadzorczej 28,57%.

W 2023 r. Członkowie Zarządu Banku:

- Prezes: Paweł Bandurski oraz Wiceprezes Monika Godzińska i Wiceprezes Marcin Berger zajmowali po jednym stanowisku dyrektorskim w rozumieniu art. 435 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
- Wiceprezes Małgorzata Romaniuk zajmowała dwa stanowiska dyrektorskie w rozumieniu art. 435 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Zasady doboru i oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku uwzględniają kryteria określone w art. 22 aa ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2022.2324).

1.1.4 Główne rodzaje ryzyka

W celu identyfikacji i zarządzania ryzykiem Bank definiuje odpowiednie procesy, w szczególności dla następujących kategorii ryzyk trwale istotnych w swojej działalności:

- ryzyko kredytowe z koncentracją kredytową,
- ryzyko rynkowe, w tym:
 - ✓ ryzyko walutowe,
 - ✓ ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne z podkategoriami, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - ✓ ryzyka prawnego,
 - ✓ ryzyka reputacji,
 - ✓ ryzyka braku zgodności,
 - ✓ ryzyka modeli,
- ryzyko kapitałowe / niewypłacalności,
- ryzyko biznesowe.

Z uwagi na wygaszanie działalności, monoprodukcyjny charakter usług oraz stosowany model operacyjny, Bank identyfikuje czynniki i ryzyka ESG jako nieistotne w prowadzonej działalności.

1.2 Proces zarządzania ryzykiem

1.2.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Bank strat finansowych w wyniku niewywiązania się przez klienta z warunków transakcji zawartej z Bankiem, np. na skutek pogorszenia się sytuacji finansowej Klienta powodującej obniżenie lub utratę przez niego zdolności kredytowej.

Ryzyko kredytowe obejmuje w szczególności następujące podstawowe rodzaje ryzyka:

- ryzyko klienta – ryzyko strat w wyniku niewywiązania się przez klienta ze swoich zobowiązań wobec Banku oraz ryzyko zmniejszenia wartości ekonomicznej ekspozycji kredytowej w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązania,
- ryzyko koncentracji – ryzyko zaistnienia istotnych strat kredytowych lub istotnej zmiany profilu ryzyka Banku w przypadku wystąpienia w Banku znaczących ekspozycji powodujących nadmierne koncentracje:
 - ✓ wobec pojedynczych dłużników lub grupy dłużników powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - ✓ wobec zabezpieczeń pochodzących z jednego rejonu geograficznego,
 - ✓ w jednakowym instrumencie finansowym,
 - ✓ zabezpieczonych tym samym typem zabezpieczenia,
 - ✓ w walucie obcej,
 - ✓ w jednym produkcie kredytowym,

- ryzyko kontrahenta – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji terminowej lub pochodnej, przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją,
- ryzyko rezydualne – ryzyko mniejszej niż zakładano skuteczności technik ograniczania ryzyka kredytowego wykorzystywanych przez Bank, spowodowanej wystąpieniem innych wtórnych ryzyk (ryzyko operacyjne, rynkowe, płynności) związanych ze stosowaniem tych technik,
- ryzyko kraju (transferowe) – ryzyko poniesienia przez Bank strat wynikających z braku możliwości wywiązania się kontrahenta zagranicznego ze swoich zobowiązań płatniczych wobec Banku w związku z podjętymi przez władze danego kraju działaniami restrykcyjnymi dotyczącymi transferu kapitału za granicę oraz wymiany walut,
- ryzyko cyklu gospodarczego – ryzyko poniesienia przez Bank dodatkowych strat kredytowych (nieuwzględnionych w ryzyku rezydualnym) w przypadku wystąpienia dekonunktury gospodarczej,
- ryzyko rozmycia – ryzyko powstające w sytuacji, w której Bank kupuje wierzytelności, jakie dłużnik posiada względem strony trzeciej (np. swego kontrahenta) lub w ramach zabezpieczenia należności przyjmuje wierzytelności, jakie dłużnik Banku posiada względem strony trzeciej.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank uwzględnia również inne rodzaje ryzyka, w szczególności:

- ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej – ryzyko związane ze zmianą kursu waluty, bądź stopy procentowej, niezabezpieczone ryzyka mogące spowodować realne straty kredytobiorcy,
- ryzyko środowiskowe – w odniesieniu do ustanowionych zabezpieczeń, których wartość w wyniku zrealizowania się ryzyka środowiskowego może ulec zmniejszeniu, bądź może nastąpić całkowita utrata wartości zabezpieczenia, bądź też Bank będzie zmuszony do poniesienia dodatkowych kosztów w przypadku przejścia takiego zabezpieczenia.

1.2.1.2 Czynniki generujące ryzyko kredytowe

Bank, udzielając kredytów, pożyczek, narażony jest na ryzyko, że udzielony kredyt bądź inna forma zaangażowania Banku nie zostaną spłacone, bądź rozliczone przez kredytobiorcę w terminie ustalonym w umowie. Ryzyko to występuje zawsze, niezależnie od rodzaju finansowania. Głównym źródłem tego ryzyka jest możliwość wystąpienia braku zdolności klienta do wywiązania się ze swoich zobowiązań wobec Banku spowodowana pogorszeniem się jego sytuacji finansowej.

1.2.1.3 Ogólne zasady zarządzania ryzykiem kredytowym

Z uwagi na profil Banku, brak nowej sprzedaży i ograniczenie działań do zarządzania portfelem już udzielonych kredytów hipotecznych dla osób fizycznych podstawowym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie tego ryzyka na poziomie zaakceptowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku i osiąganie odpowiedniej dochodowości operacji kredytowych. Bank stosuje efektywne metody zarządzania ryzykiem kredytowym na poziomie portfelowym. Metody te są systematycznie weryfikowane i rozwijane. Struktura i organizacja procesu kredytowego oraz procedury i narzędzia identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego są dostosowane do wymogów określonych w obowiązujących uchwałach i rekomendacjach nadzorczych.

Zarządzanie ryzykiem jest ściśle powiązane z działalnością biznesową i planowaniem strategicznym w całej organizacji określonego w strategii Banku apetytu na ryzyko.

Struktura organizacyjna Banku dostosowana jest do profilu działalności Banku ograniczonego do zarządzania istniejącym portfelem i zapewnia oddzielenie funkcji akceptacji ryzyka odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych od funkcji odpowiedzialnych za monitorowanie i kontrolę ryzyka.

W Pionie Zarządzania Ryzykiem działają niezależne komórki odpowiedzialne za opracowanie i implementację zasad i procesów kredytowych (strategie, polityki i procedury kredytowe) oraz budowę, rozwój i wdrożenie narzędzi identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka na poziomie indywidualnym i portfelowym.

Poszczególne zadania związane z zarządzaniem ryzykiem kredytowym są realizowane w Banku przez komórki Pionu Zarządzania Ryzykiem, natomiast wybrane procesy operacyjne związane z obsługą kredytów przez firmę zewnętrzną w ramach zawartej z Bankiem umowy outsourcingowej.

Procesy realizowane przez Pion Zarządzania Ryzykiem obejmują w szczególności:

- akceptację ryzyka (ocena ryzyka i podejmowanie decyzji kredytowych dotyczących zmian warunków wcześniej zawartych umów o kredyt hipoteczny),
- monitoring i kontrola ryzyka (organizacja procesu monitorowania, budowa i rozwój narzędzi wspomagających proces monitorowania, monitoring indywidualnych ekspozycji kredytowych oraz portfela kredytowego),
- zarządzanie ekspozycjami o podwyższonym ryzyku, restrukturyzacja i windykacja.

Procesy realizowane w ramach umowy outsourcingowej dotyczą w szczególności:

- administracji kredytowej (sporządzanie na podstawie decyzji kredytowych podjętych przez Bank, aneksów do umów kredytu i umów zabezpieczeń, otwieranie rachunków kredytowych i księgowanie operacji na tych rachunkach),
- monitoringu indywidualnego ekspozycji kredytowych oraz wybranych działań związanych z windykacją wczesną.

W przypadku procesów realizowanych przez podmiot zewnętrzny, w ramach zawartych umów outsourcingowych, kryteria i zasady realizacji procesów są opracowywane i wdrażane przez Pion Zarządzania Ryzykiem.

1.2.1.4 Odpowiedzialność w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym

Zarząd Banku określa strategię i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku oraz polityki i procedury kluczowe dla zarządzania ryzykiem kredytowym (system kompetencji kredytowych, modele ratingowe/scoringowe, modele i procesy wyceny ekspozycji kredytowych). Rada Nadzorcza, do której zadań należy m.in. nadzór nad ryzykiem portfela Banku, akceptuje główne założenia polityki zarządzania ryzykiem kredytowym. Odpowiedzialność za wdrożenie i funkcjonowanie kompleksowego systemu zasad zarządzania ryzykiem spoczywa na CRO (Chief Risk Officer), który jako Wiceprezes Zarządu kieruje Pionem Zarządzania Ryzykiem. CRO odpowiada również za operacyjne zarządzanie ryzykiem kredytowym. W zarządzaniu ryzykiem kredytowym ważną rolę pełnią Komitet Kredytowy i Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa.

1.2.1.5 Ocena ryzyka kredytowego, system ratingowy

Ocenę ryzyka kredytowego wspierają systemy ratingowe wykorzystujące dane dotyczące klienta oraz jego zobowiązań, zarówno udzielonych przez Bank jak i w innych instytucjach finansowych, które udostępniają dane w ramach współpracy z Biurem Informacji Kredytowej. Systemy te: ich zasady, modele i platforma informatyczna budowane są, walidowane i kalibrowane przez wyspecjalizowane, niezależne jednostki Pionu Zarządzania Ryzykiem. Obowiązująca w Banku skala ratingowa umożliwi porównanie pojedynczych ekspozycji oraz sub-portfeli zarówno z innymi ekspozycjami Banku, jak i ze źródłami (ratingami) zewnętrznymi.

W ramach procesów dotyczących zmiany warunków kredytu tj.: przewalutowanie, odłączenie od długu, zwolnienie zabezpieczenia, skrócenie okresu spłaty, zmiany techniczne, za wyjątkiem restrukturyzacji oraz ugód, Bank określa poziom warunków cenowych (marż) z uwzględnieniem parametrów tj.: waluta,

etap wg MSSF 9, PD, rating oraz LGD. Metodyka ta pozwala na dostosowanie marży produktu do stopnia ryzyka generowanego przez klienta/transakcję.

Modele ratingowe mają szerokie zastosowanie w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

1.2.1.6 Podejmowanie decyzji kredytowych

Decyzje kredytowe podejmowane są zgodnie z poniższymi kryteriami:

- kryterium wyznaczającym szczebel kompetencyjny podejmujący decyzję kredytową jest kwota pojedynczego zaangażowania oraz kwota łącznej ekspozycji kredytowej wobec klienta,
- kompetencje kredytowe nadawane są indywidualnie pracownikom jednostki odpowiedzialnej za analizę kredytową w Pionie Zarządzania Ryzykiem, podstawą do nadania kompetencji jest posiadana przez pracownika wiedza i doświadczenie,
- w przypadku ekspozycji przekraczających poziom indywidualnych kompetencji kredytowych pracowników weryfikujących wnioski kredytowe, wymagana jest decyzja Komitetu Kredytowego Banku.

1.2.1.7 Monitoring ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest monitorowane i kwantyfikowane w Banku w regularnym cyklicznym procesie, którego głównym elementem jest system klasyfikacji, składający się z odpowiednich procedur i narzędzi, tj. systemu ratingowego, systemu wczesnej identyfikacji ryzyka, w tym procesu wzmożonej obserwacji klientów, spełniających kryteria podwyższonego ryzyka oraz mechanizmu identyfikacji i oznaczania zdarzeń niewykonania zobowiązań. Procedury w tym zakresie istnieją zarówno dla zaangażowań klasyfikowanych jako normalne, jak i zagrożone, podlegające działaniom restrukturyzacyjnym i windykacyjnym. Regularnemu monitorowaniu podlegają również przyjęte zabezpieczenia i ich wartość.

Monitoring i raportowanie odbywa się w oparciu o system informacji zarządczej, zawierający szereg wbudowanych, standardowych, szczegółowych raportów i analiz przygotowywanych w cyklu miesięcznym. Wyniki monitorowania są podstawą do formułowania efektywnej metodyki oceny ryzyka kredytowego, mają wpływ na politykę zarządzania ryzykiem kredytowym i stanowią kluczowy element procesu decyzyjnego.

Równolegle w procesie monitorowania ryzyka prowadzony jest indywidualny monitoring klientów w zakresie wypełniania warunków umownych, w tym dotyczących terminowości spłaty oraz wymaganych zabezpieczeń.

Cykliczny, wystandaryzowany system raportowania wspierany jest dodatkowo procesem analiz ad hoc odpowiadających na obserwowane trendy rozwoju portfela oraz zorientowanych na analizę wpływu czynników makro oraz procesów zachodzących w sektorze bankowym na portfel kredytowy Banku. Analizy te wykorzystywane są również w celu pomiaru efektywności wprowadzonych przez Bank zmian w politykach i procesach kredytowych.

Raporty prezentujące poszczególne sub-portfele i ich charakterystyki oraz koncentracje i poziom wykorzystania ustalonych limitów są regularnie prezentowane kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku oraz jednostkom uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

System informacji zarządczej obejmuje również monitoring i raportowanie portfela transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym zawieranych z kontrahentami.

Bank monitoruje poziom wykorzystania limitów ryzyka kredytowego kontrahentów, a wyniki monitoringu oraz informacje o zawartych transakcjach są regularnie przekazywane do właściwych osób

uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem tego portfela, zawieraniu transakcji i Komitetu Kredytowego z częstotliwością uzależnioną od rodzaju raportu.

1.2.1.8 Ograniczanie ryzyka kredytowego

Bank prowadzi działalność w zakresie zarządzania portfelem kredytów hipotecznych udzielonych na rzecz osób fizycznych, w znacznej części stanowiących kredyty udzielone w obcych walutach przed podziałem Banku, który miał miejsce w listopadzie 2016 r. Przyjęte zabezpieczenia w formie hipoteki na nieruchomości mają na celu ograniczenie potencjalnej straty związanej z brakiem spłaty kredytu w przypadku pogorszenia się sytuacji kredytobiorcy i wystąpienia niewykonania zobowiązania wobec Banku (tzw. *default*). W związku z tym szczególną uwagę Bank przykładają do ograniczania ryzyka kredytowego istniejącego portfela oraz ryzyka zmian cen nieruchomości.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w celu zapewnienia odpowiedniej jakości portfela Bank realizuje pełen proces windykacji, poczynając od informacyjnych działań przedwindykacyjnych, poprzez monitoring wpłat na etapie wczesnej windykacji aż do etapu windykacji późnej obejmującej egzekucję prawną oraz działania poegzekucyjne.

W stosunku do klientów doświadczających trudności finansowych, a jednocześnie wyrażających chęć i możliwości obsługi długu, Bank stosuje różne formy pomocy, w szczególności polegające na restrukturyzacji zadłużenia, jak również umorzeniu części długu w przypadku spłaty zadłużenia ze środków pochodzących z dobrowolnej sprzedaży nieruchomości będącej przedmiotem zabezpieczenia. Zastosowany model operacyjny zakłada realizację działań przedwindykacyjnych oraz wczesnej windykacji w formie outsourcingu, natomiast windykacja późna prowadzona jest przez dedykowany zespół w ramach struktur Banku. Wszystkie decyzje dotyczące podejmowanego ryzyka i jego poziomu oraz kształtowanie strategii windykacji wczesnej i restrukturyzacji pozostają wyłącznie w kompetencjach pracowników Banku.

1.2.1.9 Zarządzanie koncentracją

Realizując zadania związane z zarządzaniem ryzykiem, Bank w celu ograniczenia ryzyka kredytowego portfela wyznaczył i monitoruje, zgodnie z wymogami Rekomendacji C, ryzyko koncentracji kredytowej wynikające ze specyfiki portfela kredytowego, profilu i skali działalności Banku oraz faktu zaprzestania akwizycji nowych zaangażowań kredytowych.

Ustalane limity dzielą się na limity globalne dotyczącego zaangażowania Banku w portfel kredytów hipotecznych, a także sub-limitów określanych w obrębie tego portfela.

Bank systematycznie monitoruje strukturę portfela według zdefiniowanych agregacji, a w przypadku zaobserwowania tendencji do nadmiernej koncentracji, ocenia jej ryzyko uwzględniając skalę danego zaangażowania, jakość portfela oraz inne czynniki istotne z punktu widzenia tej koncentracji.

Wykorzystanie limitów koncentracji w portfelu podlega systematycznemu monitorowaniu i raportowaniu.

1.2.1.10 Plany awaryjne

Mając na względzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom mogącym mieć wpływ na portfel kredytowy Banku, np. zmiany w sytuacji makroekonomicznej, Bank opracował odpowiednie procedury pozwalające oszacować stopień oddziaływania tych zmian oraz podjąć, o ile jest to uzasadnione, określone działania dostosowawcze. Bank przeprowadza regularnie testy warunków skrajnych. Wyniki testów są wykorzystywane do weryfikacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, a w przypadku wystąpienia istotnego prawdopodobieństwa zaistnienia negatywnych, krytycznych zmian w otoczeniu makroekonomicznym do opracowania adekwatnych planów awaryjnych.

1.2.1.11 Zasady identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego

Ocena ryzyka niewypłacalności kredytobiorców dokonywana jest w Banku w oparciu o modele scoringowe. Stosowany jest tzw. ciągły model PD, który zgodnie ze stosowanym w Banku systemem ratingowym grupuje prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (ang. Probability of default, PD) na 25 kategorii ratingowych oraz jedną kategorię, w przypadku której ryzyko niewywiązania się ze zobowiązań wobec Banku zmaterializowało się (tj. nastąpił default, zaistniały przesłanki utraty wartości).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych zasad identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego przedstawione są w dedykowanej nocy 34.5 do Roczego Sprawozdania Finansowego Banku BPH S.A. za rok 2023.

1.2.2 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne oraz uwzględnia ryzyko reputacji jako efekt zdarzenia operacyjnego.

1.2.2.2 Ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Polityką Banku jest minimalizacja ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego. Realizacja tej zasady następuje poprzez przeciwdziałanie wystąpieniom strat operacyjnych oraz ograniczanie ich skutków w przypadku materializacji ryzyk. Cele zarządzania ryzykiem operacyjnym realizowane są w ramach całościowego systemu kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym. W „Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku BPH S.A.” zostały określone założenia i cele strategiczne dla ryzyka operacyjnego oraz sposób ich implementacji. Celem Strategii jest określenie ram zarządzania ryzykiem operacyjnym w funkcjonującej strukturze Banku.

Zgodnie z wprowadzonymi Uchwałą Zarządu Banku regulacjami określona została struktura zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego obejmująca wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku. W skład tej struktury wchodzi: Rada Nadzorcza, Zarząd Banku, Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego (KRO), Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa (ERMC), Departament Zarządzania Ryzykiem Banku (DZRB), Dyrektorzy poszczególnych Obszarów i Departamentów Banku (jako Właściciele ryzyk) oraz Departament Audytu Wewnętrznego (DAW).

Nadzór nad realizacją przyjętej Strategii sprawuje Rada Nadzorcza, która w razie potrzeby może zlecić poddanie jej aktualizacji. Niezależnej oceny procedur i mechanizmów działania oraz stopnia zgodności realizowanych działań z przyjętą strategią zarządzania ryzykiem oraz adekwatności procedur i stosowanych metod do profilu i skali ryzyka, na jakie narażony jest Bank dokonuje Departament Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny między innymi za zapewnienie adekwatnej struktury zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego.

KRO jest ciałem decyzyjnym i rekomendującym działania związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem technologicznym oraz ryzykiem związanym z zarządzaniem danymi Banku). W jego skład wchodzi Członkowie Zarządu, Dyrektor Zarządzania Ryzykiem Banku, Dyrektor Zarządzający Wsparcia Prawnego i Relacji Korporacyjnych, Dyrektor Zarządzający Compliance, Dyrektor Zarządzający Audytu Wewnętrznego, Dyrektor Zarządzający Informatyki, Dyrektor Zarządzający Systemami Finansowymi i Hurtownią Danych oraz Dyrektor Zarządzający Raportowania i Analiz Ryzyka

ERMC jest naczelnym Komitetem w wewnętrznej strukturze organizacyjnej zapewniającej sprawne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem Banku.

Za proces kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w szczególności za kształtowanie celów oraz opracowanie, zorganizowanie i nadzorowanie ramowej struktury i procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym, rozwój i wdrażanie metod, narzędzi i instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego, monitoring ryzyka w skali Banku oraz monitorowanie działań Jednostek Organizacyjnych zapewniające zgodność zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku z przepisami prawa i rekomendacjami nadzorczymi odpowiada Departament Zarządzania Ryzykiem Banku.

W ramach modelu zarządzania ryzykiem operacyjnym Dyrektorzy Obszarów i Departamentów odpowiedzialni są za organizację zarządzania ryzykiem operacyjnym w podległych jednostkach, w tym między innymi za bieżące operacyjne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, przestrzeganie limitu z tytułu ryzyka operacyjnego, zapewnienie planów mitygujących zidentyfikowane ryzyka, zapewnienie efektywności prowadzonych działań związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym na swoim szczeblu, podejmowanie działań wspomagających proces monitorowania ryzyka operacyjnego, raportowanie ryzyka, zdarzeń oraz kluczowych wskaźników ryzyka, współpracę z Departamentem Zarządzania Ryzykiem Banku w ramach systemu zarządzania ryzykiem.

Głównymi elementami składającymi się na proces kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym są następujące narzędzia i metody pomiaru ryzyka operacyjnego:

- proces oceny ryzyk i mechanizmów kontrolnych (ang. Risk and Control Self-Assessment, RCSA),
- ewidencja danych o stratach operacyjnych (ang. Loss Data Collection, LDC),
- monitorowanie ryzyka operacyjnego w oparciu o Kluczowe Wskaźniki Ryzyka (ang. Key Risk Indicators, KRI).

1.2.2.3 Proces oceny ryzyk i mechanizmów kontrolnych

W ramach procesu RCSA Bank dokonując pomiaru ryzyka operacyjnego na poziomie jednostek organizacyjnych, dokonuje identyfikacji i oceny ryzyka, na które jest narażony przy uwzględnieniu funkcjonujących mechanizmów kontrolnych. Proces ten umożliwia określenie poziomu ryzyka przy istniejących mechanizmach zapobiegawczych i kontrolnych, ocenę jakości stosowanych technik ograniczania ryzyka oraz zaproponowanie nowych, gdy obecnie stosowane nie będą wystarczająco efektywne.

Proces RCSA zapewnia:

- określenie charakteru i stopnia narażenia Banku na ryzyko operacyjne,
- przygotowanie bazy do priorytetyzacji działań ograniczających ryzyko operacyjne,
- zbudowanie mapy ryzyka operacyjnego,
- zebranie danych do opracowania limitu na ryzyko operacyjne w szczególności w oparciu o oszacowany apetyt.

Proces RCSA polega na:

- identyfikacji ryzyk operacyjnych, na jakie narażony jest Bank,
- oszacowaniu częstotliwości ich wystąpienia i konsekwencji finansowych,
- identyfikacji mechanizmów kontrolnych oraz ocenie ich efektywności,
- zaproponowaniu planu działań zaradczych dla obszarów najbardziej narażonych na ryzyko operacyjne.

1.2.2.4 Ewidencja danych o stratach operacyjnych

W Banku funkcjonuje proces rejestracji danych o zdarzeniach z tytułu ryzyka operacyjnego. W jego ramach Bank systematycznie gromadzi dane zarówno o stratach operacyjnych, jak i zdarzeniach potencjalnych, które nie przyniosły straty, ale zostały ocenione jako istotne z punktu widzenia narażenia na stratę operacyjną. Dane te są przechowywane w Bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego. Proces rejestracji zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego realizuje następujące cele:

- zebranie danych potrzebnych do identyfikacji i analizy obszarów, gdzie realizuje się ryzyko operacyjne,
- zebranie danych pomocniczych w ramach procesu RCSA,
- zebranie danych do opracowania limitu na ryzyko operacyjne,
- zapewnienie danych na potrzeby monitorowania wykorzystania limitu na ryzyko operacyjne,
- przygotowanie danych na potrzeby modelowania ryzyka operacyjnego, w tym w zakresie przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- zapewnienie danych na potrzeby raportowania zewnętrznego.

1.2.2.5 Monitorowanie ryzyka operacyjnego w oparciu o kluczowe wskaźniki ryzyka

Bank posiada system wczesnego ostrzegania przed ekspozycją na ryzyko operacyjne w oparciu o tzw. kluczowe wskaźniki ryzyka. KRI są zestawem parametrów procesu biznesowego, które z wyprzedzeniem odzwierciedlają skalę narażenia na ryzyko oraz zmiany profilu ryzyka operacyjnego danego procesu, stanowiąc również narzędzie bieżącego monitorowania stopnia narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

1.2.2.6 Planowanie utrzymania ciągłości działania i plany awaryjne

Bank w sposób kompleksowy zarządza ciągłością działania poprzez identyfikację krytycznych procesów biznesowych, opracowywanie, aktualizację i testowanie planów ciągłości działania (BCP – Business Continuity Plans) oraz wzmocnienie świadomości ciągłości działania wśród pracowników Banku. Zarządzanie ciągłością działania ma za zadanie podnosić bezpieczeństwo Banku oraz zapewniać ciągłość jego krytycznych operacji w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej. Posiadany przez Bank system planów ciągłości działania, które stanowią zbiór spójnych i powiązanych ze sobą procedur, określa sposób postępowania w przypadku wystąpienia definiowanych scenariuszy zdarzeń nadzwyczajnych odnoszących się do niedostępności osób, lokalizacji, systemów oraz usług podmiotów zewnętrznych.

1.2.2.7 Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka operacyjnego

Na podstawie informacji zgromadzonych w Bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego, wskaźników KRI, zgodnie z harmonogramem posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka Operacyjnego przygotowywane są syntetyczne raporty na temat poziomu ryzyka operacyjnego w skali Banku. Zawierają one między innymi informacje na temat:

- poziomu/profilu ryzyka operacyjnego w danym kwartale w skali Banku,
- najbardziej istotnych wydarzeń wpływających na poziom ryzyka operacyjnego,
- zdarzeń zarejestrowanych w bazie w danym kwartale ze szczególnym uwzględnieniem największych zdarzeń,
- najistotniejszych działań podejmowanych w poszczególnych obszarach Banku związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym,
- kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

Dodatkowo, przygotowywane są okresowe raporty dla Rady Nadzorczej oraz dla pozostałych Komitetów funkcjonujących w Banku (Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej).

1.2.2.8 Zasady ograniczania ryzyka operacyjnego oraz strategii i procesy monitorowania skuteczności metod ograniczania ryzyka operacyjnego

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym istnieje równolegle do funkcjonujących polityk i procedur dotyczących redukcji strat i kosztów oraz usprawniania procesów operacyjnych. Stanowi on element

zapewniający całościowe oraz zintegrowane podejście do ograniczania ryzyk o charakterze operacyjnym.

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego w Banku stosowane są między innymi rozwiązania, tj.:

- instrumenty kontrolne,
- zabezpieczenia fizyczne,
- ubezpieczenia,
- plany awaryjne i ciągłości działania,
- outsourcing,
- szkolenia.

W Banku został opracowany szereg polityk i procedur mających wpływ na ograniczenie ryzyka operacyjnego. Określają one między innymi zagadnienia związane z:

- bezpieczeństwem Banku,
- bezpieczeństwem informacji,
- bezpieczeństwem danych osobowych,
- bezpieczeństwem systemu teleinformatycznego,
- zarządzaniem ciągłością działania (BCM),
- przeciwdziałaniem nadużyciom w Banku,
- przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

1.2.2.9 Informacje o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w 2023 r.

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Strata brutto (tys. PLN)
1. Oszustwa wewnętrzne	1.1 Działania nieuprawione	0,0
	1.2 Kradzież i oszustwo	0,0
2. Oszustwa zewnętrzne	2.1 Kradzież i oszustwo	0,0
	2.2 Bezpieczeństwo systemów	0,0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	3.1 Stosunki pracownicze	13,5
	3.2 Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,0
	3.3 Podziały i dyskryminacja	0,0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	4.1 Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0,0
	4.2 Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,0
	4.3 Wady produktów	5 835 421,9
	4.4 Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,0
	4.5 Usługi doradcze	120,5
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	5.1 Klęski żywiołowe i inne zdarzenia.	0,0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	6.1 Systemy	0,0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	7.1 Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	17,5
	7.2 Monitorowanie i sprawozdawczość	0,0
	7.3 Napływ i dokumentacja klientów	0,0
	7.4 Zarządzanie rachunkami klientów	0,0
	7.5 Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	16,8
	7.6 Sprzedawcy i dostawcy	0,0

Bank na bieżąco monitoruje straty wynikające ze zdarzeń w najbardziej dotkniętych kategoriach ryzyka operacyjnego dostosowując swoje działania prewencyjne i mitygujące do zmieniających się warunków.

Największe straty w roku 2023, wynikające z zawiązanych rezerw, ujawnione zostały w kategorii 4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne. Są one związane z rosnącym po wyroku TSUE z dnia 03 października 2019 r. ryzykiem prawnym związanym z walutowymi kredytami hipotecznymi.

1.2.3 Zarządzanie ryzykiem braku zgodności i reputacji

1.2.3.1 Zarządzanie ryzykiem braku zgodności i reputacji Banku

Ryzyko braku zgodności jest rozumiane jako ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat finansowych lub strat reputacji, które Bank może ponieść jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, regulacji nadzorczych, ogólnie przyjętych praktyk postępowania i standardów etycznych w działalności biznesowej oraz wewnętrznych polityk i procedur Banku. W ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank monitoruje także równolegle ryzyko reputacji, związane z negatywnym odbiorem wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną.

Ryzyko reputacji jest rozumiane jako ryzyko ewentualnego pogorszenia się opinii nt. sektora, w którym Bank działa albo też zła opinia nt. praktyk Banku lub jego wewnętrznej organizacji i kontroli, które może być pochodną wobec innych ryzyk, a w szczególności ryzyka braku zgodności. Za zarządzanie ryzykiem reputacji odpowiada Departament Komunikacji i Zarządzania Produktami oraz Departament Compliance.

Bank prowadząc swoją działalność, przestrzega przepisów obowiązującego prawa, regulacji wewnętrznych, zaleceń, wytycznych i innych regulacji wydawanych przez regulatorów, regulacji branżowych sektora finansowego, przyjętych zasad ładu korporacyjnego oraz ugruntowanych zasad etycznego postępowania.

Za zaprojektowanie i wdrożenie efektywnego programu zapewnienia zgodności oraz monitoring ryzyka braku zgodności i reputacji odpowiedzialny jest w Banku Departament Compliance. Program zapewnienia zgodności to obejmujący wszystkie działania Banku proces oceny, zarządzania oraz nadzorowania ryzyka braku zgodności. Podstawą Programu jest coroczny proces identyfikacji oraz oceny ryzyka braku zgodności we wszystkich jednostkach biznesowych Banku. W oparciu o ten proces, Departament Compliance przy współpracy z innymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi opracowuje plan Compliance dla Banku na kolejny rok. W poszczególnych obszarach zarządzania ryzykiem braku zgodności funkcjonują regularne mechanizmy kontrolne i sprawozdawcze, a wyniki okresowych raportów są przedmiotem prezentacji i analiz na forum odpowiednich Komitetów oraz Zarządu Banku. Dodatkowo, corocznie Rada Nadzorcza Banku dokonuje oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, podejmując w tej sprawie stosowną uchwałę.

1.2.4 Zarządzanie ryzykiem prawnym

Ryzyko prawne jest rozumiane jako zagrożenie wynikające ze zmian, ale także z naruszeń lub nieprzestrzegania przepisów ustaw, aktów wykonawczych i umów, jak również przepisów regulacyjnych, standardów rachunkowości, co w konsekwencji prowadzić może do wystąpienia sporów sądowych. Monitoringiem ryzyka prawnego oraz jego ograniczaniem zajmuje się Departament Prawny i Relacji Korporacyjnych w Pionie Prezesa Zarządu przy wsparciu innych właściwych jednostek merytorycznych. Ryzyko prawne minimalizowane jest poprzez następujące działania:

- bieżące monitorowanie zmian w otoczeniu prawnym oraz regulacyjnym Banku (informacje o aktualnych i planowanych zmianach, orzeczeniach sądowych istotnych dla działalności bankowej),
- bieżące opiniowanie regulacji wewnętrznych Banku,

- informowanie jednostek organizacyjnych o obowiązkach płynących ze zmian obowiązujących przepisów prawnych, w szczególności w zakresie działalności bankowej,
- bieżące opiniowanie umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi,
- udział w negocjacjach i ocenie formalnoprawnej projektów umów, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia interesów Banku w przypadku ryzyka niewykonania umowy przez kontrahenta,
- wsparcie prawne w realizowaniu procesów biznesowych,
- ocenę, przez pracowników Departamentu Prawnego i Relacji Korporacyjnych, statusu prowadzonych w Banku spraw sądowych, w tym w szczególności oceny prawdopodobieństwa niekorzystnego rozstrzygnięcia danej sprawy oraz konieczności i wysokości utworzenia rezerw:
 - ✓ **na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi we franku szwajcarskim (Produkt Banku - CHF):** parametry wejściowe do modelu rezerwy na ryzyko prawne oraz poziom tej rezerwy są kalkulowane, weryfikowane i kontrolowane przy udziale Dep. Systemów Finansowych i Hurtowni Danych, Dep. Sprawozdawczości, Dyrektora ds. Metodologii Rachunkowości, Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansów oraz Dyrektora Zarządzającego Wsparcia Prawnego i Relacji Korporacyjnych a aktualizacja poziomu tej rezerwy podlega akceptacji przez Zarząd Banku,
 - ✓ **indywidualnych dla pozostałych typów spraw** (tj.: Produkt Banku – PLN, EUR, USD, JPY, Spór z dostawcą, Spór z pracownikiem, BPH FIZ SN i Inne): ryzyko i rezerwa są wyceniane przy wykorzystaniu zewnętrznego narzędzia Advisor 247 Legal i z udziałem osób prowadzących postępowania (pełnomocników), rezerwa podlega akceptacji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansów.
- sygnalizowanie stwierdzonych nieprawidłowości w działaniach Banku, na podstawie zdarzeń zauważonych przez pracowników w toku realizacji zadań oraz prowadzonych przez nich spraw spornych oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie zdarzeniom stwarzającym ryzyko prawne w zakresie obsługi prawnej danego Departamentu.

Ocena poziomu ryzyka prawnego polega na ustaleniu prawdopodobieństwa jego wystąpienia i oszacowania potencjalnych dla Banku strat lub ustaleniu przyczyn i rozmiaru poniesionych strat wywołanych danym zdarzeniem.

Bank identyfikuje ryzyko związane ze zlecaniem wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym jako jedną z najistotniejszych ekspozycji w obszarze ryzyka operacyjnego. Wynika ona przede wszystkim z ograniczonej kontroli Banku nad podmiotami wykonującymi zlecone usługi. Podstawowym narzędziem ograniczania tego rodzaju ryzyka są w Banku szczegółowe polityki i procedury postępowania regulujące najważniejsze aspekty związane z czynnością outsourcingu. Ograniczeniu tego ryzyka służą także KPI (Key Performance Indicators / kluczowe wskaźniki efektywności) wdrożone w aneksach do umów z kancelariami zewnętrznymi od 1 czerwca 2023 r.

Departament Prawny i Relacji Korporacyjnych przygotowuje raporty dla organów Banku dotyczące zdarzeń z zakresu ryzyka operacyjnego na podstawie zgromadzonych informacji o zdarzeniach operacyjnych.

6 lipca 2023 roku Uchwałą Zarządu Banku i Rady Nadzorczej został wprowadzony w Banku Program ugód, w ramach którego Bank rozpoczął przedstawianie klientom spłacającym kredyty lub pożyczki zabezpieczone hipotecznie indeksowane lub denominowane w CHF, w tym kredytobiorcom którzy są w sporze sądowym z Bankiem, propozycję zawarcia ugody. Od dnia 1 sierpnia 2023 roku rozpoczął proces proponowania klientom zawieranie ugód. Założenia programu bazują na koncepcji zaproponowanej przez Przewodniczącego KNF w grudniu 2020 roku, a wdrożenie i realizacja programu są jednymi ze strategicznych celów Banku na najbliższe miesiące. Na potrzeby Programu ugód Bank wprowadził szereg zmian procesowych które umożliwiły obsługę zwiększonego wolumenu propozycji ugodowych m.in uruchomił dedykowane call center do prowadzenie negocjacji warunków ugody z kredytobiorcami,

wprowadził wymagane procesy związane z obsługą klientów i zawieraniem ugód z klientami zarówno z portfela niespornego jak i spornego.

1.2.5 Ryzyko rynkowe

1.2.5.1 Definicja

Ryzyko rynkowe jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami czynników rynkowych (m.in. stawek stóp procentowych, spreadów kredytowych, kursów wymiany walut, wartości cen akcji lub towarów).

1.2.5.2 Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Zgodnie z przyjętą przez Bank polityką, celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitoring i ograniczanie ryzyka rynkowego w oparciu o zasady i procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, Zarząd Banku oraz CRO. Zasady i procedury projektowane są zgodnie z wymogami polskich organów nadzorczych oraz europejskich regulacji i wytycznych.

Ekspozycja Banku na ryzyko rynkowe ograniczana jest za pomocą systemu limitów i wartości progowych ustanowionych w ramach akceptowanego przez Bank apetytu na ryzyko. System limitów i wartości progowych uwzględnia wszystkie istotne czynniki związane z ryzykiem rynkowym.

W ramach ryzyka rynkowego Bank identyfikuje ekspozycję na ryzyko stopy procentowej, spreadu kredytowego oraz ryzyko walutowe. Za zarządzanie ryzykiem rynkowym, w tym projektowanie systemu limitów/wartości progowych, pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe, monitorowanie poziomu wykorzystania przydzielonych limitów/wartości progowych oraz raportowanie, odpowiada Departament Zarządzania Ryzykiem Banku (Pion Zarządzania Ryzykiem). Departament Skarbu (Pion Finansów) odpowiada za operacyjne zarządzanie ryzykiem rynkowym i utrzymywanie limitów/wartości progowych na akceptowalnym poziomie.

Za okresową kontrolę procesu zarządzania ryzykiem rynkowym odpowiada Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO). ALCO na cyklicznych posiedzeniach dokonuje oceny ryzyka rynkowego, a w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki organizacyjne Banku do podjęcia odpowiednich działań w celu jego ograniczenia.

1.2.5.3 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami kursów wymiany walut na rynku.

Bank z tytułu prowadzonej działalności biznesowej narażony jest na ryzyko walutowe następujących par walutowych: CHF/PLN, EUR/PLN oraz USD/PLN. Ryzyko walutowe determinowane jest przez:

- zmienność kursów walutowych na rynku,
- niedopasowanie struktury aktywów i pasywów oraz pozycji pozabilansowych Banku, tj. niedopasowanie należności i zobowiązań walutowych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe mierzona jest za pomocą pozycji walutowej, w tym pozycji walutowej dla poszczególnych walut: CHF, EUR i USD oraz łącznej pozycji walutowej brutto (tj. sumy wartości bezwzględnych pozycji walutowych w poszczególnych walutach). W celu ograniczenia ryzyka walutowego, łączna pozycja walutowa brutto została ograniczona limitem Rady Nadzorczej wynoszącym 4 mln USD oraz limitem Zarządu Banku wynoszącym 3,8 mln USD. W celu ograniczenia koncentracji ryzyka walutowego w poszczególnych walutach na indywidualne pozycje walutowe ustanowione zostały wartości progowe wynoszące dla CHF, EUR i USD odpowiednio: 2 mln USD, 0,8

mln USD oraz 1 mln USD. Pozycja walutowa oraz poziom wykorzystania limitów monitorowany jest w trybie dziennym.

Bank z częstotliwością miesięczną przeprowadza Testy Warunków Skrajnych dla ryzyka walutowego, zgodnie z poniższymi założeniami dot. pozycji walutowej oraz szoku dla zmiany kursów walutowych:

- Założenia dot. pozycji walutowej:
 - maksymalna otwarta pozycja walutowa za okres ostatniego miesiąca,
 - otwarta pozycja walutowa do wysokości przyznanych limitów.
- Założenia dot. szoku dla zmiany kursów walutowych:
 - zmiana kursów walutowych o +/-30%,
 - 10-dniowy VaR (ang. Value at Risk, wyznaczany na podstawie historycznych kwotowań kursów walutowych za okres ostatnich dwóch lat, poziom ufności 99%).

Wyniki Testów Warunków Skrajnych dla ryzyka walutowego na 31.12.2023 (wartości w tys. PLN)

Założenie dot. otwartej pozycji walutowej	Zmiana kursów walutowych o +/-30%	10-dniowy VaR
maksymalna otwarta pozycja walutowa za okres ostatniego miesiąca	-1 583	-367
otwarta pozycja walutowa do wysokości przyznanych limitów	-4 486	-1 002

Wyniki Testów Warunków Skrajnych dla ryzyka walutowego na 31.12.2022 (wartości w tys. PLN)

Założenie dot. otwartej pozycji walutowej	Zmiana kursów walutowych o +/-30%	10-dniowy VaR
maksymalna otwarta pozycja walutowa za okres ostatniego miesiąca	-1 354	-262
otwarta pozycja walutowa do wysokości przyznanych limitów	-5 018	-1 050

W 2023 roku w celu bardziej aktywnego zarządzania ryzykiem walutowym, Bank wdrożyło stosowania instrumenty pochodne, tj. kontrakty FX Forward oraz FX Swap. Instrumenty pochodne wykorzystywane są wyłącznie do zabezpieczania własnego ryzyka Banku (w szczególności zarządzanie strukturą aktywów i pasywów).

Do lipca 2023 roku Bank identyfikował wrażliwość modelu rezerwy prawnej (wyrażonej wówczas w bilansie Banku w walucie PLN) z tytułu spraw spornych dot. kredytów hipotecznych denominowanych w walucie CHF na zmianę kursu walutowego CHF/PLN, na które to ryzyko Bank utrzymywał dodatkowy kapitał wewnętrzny. W lipcu 2023 roku Bank zmienił model rezerwy prawnej, w ramach której to zmiany część rezerwy prawnej odpowiadająca ekspozycji kredytowej księgowana zaczęła być w walucie CHF, w konsekwencji czego rezerwa prawna przestała wykazywać dłużej istotną wrażliwość na zmianę kursu CHF/PLN. W związku z powyższą zmianą Bank nie utrzymuje już dodatkowego kapitału wewnętrznego na powyższe ryzyko.

1.2.5.4 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami stóp procentowych na rynku. W ramach ryzyka stopy procentowej wyróżnia się trzy podkategorie:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, wynikające z niedopasowania przeszacowywanych w danym okresie wielkości aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych,
- ryzyko bazowe, wynikające z niedoskonałej korelacji stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe o identycznych okresach przeszacowania lub płatności, lecz powiązanych z różnymi stawkami referencyjnymi,
- ryzyko opcji klienta, związane z występowaniem możliwości decyzyjnych przyznawanych klientom w ramach produktów i usług oferowanych przez Bank (m.in. wcześniejsza spłata kredytów, stosowanie innych parametrów niż ujęte w harmonogramie spłaty rat kredytów).

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja, pomiar i monitoring ryzyka stopy procentowej oraz ograniczanie ryzyka stopy procentowej za pomocą systemu limitów, w ramach akceptowanego przez Bank apetytu na ryzyko.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej Bank nie utrzymuje księgi handlowej, w związku z powyższym zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wyłącznie działalność zaliczaną do portfela bankowego (ang. Interest Rate Risk in the Banking Book, IRRBB).

Ze względu na relatywnie prostą i stabilną strukturę bilansu Banku, ryzyko bazowe oraz ryzyko opcji klienta analizowane jest raz do roku. Analiza wykonana w 2023 r. wykazała na relatywnie niską ekspozycję Banku na powyższe ryzyka. Ryzyko stopy procentowej w Banku determinowane jest przede wszystkim przez ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania.

W 2023 roku, Bank wdrożył nowe wytyczne EBA (EBA/GL/2022/14 z 20 października 2022 roku) dot. zarządzania IRRBB. Zgodnie z wytycznymi EBA, w celu pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metody pomiaru bazujące zarówno na wrażliwości wyniku odsetkowego jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku. W ramach pierwszej kategorii, stosowana jest miara wrażliwości wyniku odsetkowego netto (ang. *Net Interest Income sensitivity*, NII sensitivity), natomiast w ramach drugiej kategorii wartość punktu bazowego (ang. *Basis Point Value*, BPV). Obie miary monitorowane są w cyklu miesięcznym oraz objęte są w systemie limitów Banku.

Miara NII sensitivity wyznaczana jest jako bezwzględna zmiana wyniku odsetkowego netto Banku dla horyzontu rocznego i scenariuszy równoległych zmian krzywych stóp procentowych o +/- 100 p.b. (tj. 1 punkt procentowy wynik odsetkowy Banku narażony jest na spadek stóp procentowych). Wartość miary na datę 31 grudnia 2023 r. wyniosła 65,3 mln PLN (42,9 mln PLN na datę 31 grudnia 2022 r.).

Miara BPV wyznaczana jest jako zmiana wyceny portfela Banku z tytułu równoległego wzrostu krzywych stóp procentowych o 1 p.b. (tj. 0,01 punktu procentowego). Wartość miary na datę 31 grudnia 2023 r. wyniosła -104,2 tys. PLN (-210,2 tys. PLN na datę 31 grudnia 2022 r.).

Dodatkowo, Bank z częstotliwością miesięczną wyznacza lukę stopy procentowej oraz przeprowadza Testy Warunków Skrajnych dla ryzyka stopy procentowej dla poniższych scenariuszy stres testowych:

- równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o +/- 200 p.b.,
- równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych wg scenariusza historycznego,
- zdefiniowane zgodnie z wytycznymi EBA, 6 scenariuszy w ramach analizy SOT (ang. *Supervisory Outlier Test*).

1.2.5.5 Ryzyko spreadu kredytowego

W 2023 roku zgodnie z wytycznymi EBA (EBA/GL/2022/14 z 20 października 2022 roku) Bank wdrożył proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego w księdze bankowej (ang. Credit Spread Risk in the Banking Book, CSRBB).

Ryzyko spreadu kredytowego jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami spreadu kredytowego na rynku. Spread kredytowy definiowany jest jako cena rynkowa ryzyka kredytowego dla danego poziomu jakości kredytowej (tj. ratingu

kredytowego/poziomu PD). Spread kredytowy obejmuje również marże płynności oraz inne potencjalne komponenty nie uwzględnione w istniejących ramach ostrożnościowych (takich jak np. IRRBB).

Celem zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego jest identyfikacja, pomiar i monitoring ryzyka spreadu kredytowego oraz ograniczanie ryzyka spreadu kredytowego w ramach akceptowanego przez Bank apetytu na ryzyko.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej Bank nie utrzymuje księgi handlowej, w związku z powyższym zarządzanie ryzykiem spreadu kredytowego obejmuje wyłącznie działalność zaliczaną do portfela bankowego.

Bank przeprowadził analizę pozycji bilansowych oraz pozabilansowych pod względem narażenia na ryzyko spreadu kredytowego. Bank identyfikuje powyższe ryzyko w portfelu obligacji skarbowych.

Zgodnie z wytycznymi EBA, w celu pomiaru ryzyka spreadu kredytowego, Bank stosuje miary wartości ekonomicznej kapitału oraz miary dochodowe. W ramach miary wartości ekonomicznej kapitału, Bank wyznacza wrażliwość portfela na wzrost spreadu kredytowego o 1 punkt bazowy (miara analogiczna do BPV). Dodatkowo Bank z częstotliwością miesięczną przeprowadza Testy Warunków Skrajnych dla ryzyka spreadu kredytowego, w ramach których wyznaczana jest zmiana wyceny portfela oraz wyniku odsetkowego w horyzoncie roku dla scenariusza historycznego.

Pomiar ryzyka spreadu kredytowego na 31.12.2023 (w tys. PLN)

Pomiar	Miara wartości ekonomicznej kapitału	Miara dochodowa
Miara wrażliwości: wzrost spreadu kredytowego o 1 p.b.	-46	n/d
Testy Warunków Skrajnych: szokowa zmiana spreadu kredytowego wg. scenariusza historycznego	-2 319	-156

Ryzyko spreadu kredytowego klasyfikowane jest jako ryzyko nieistotne, w związku z czym Bank nie utrzymuje kapitału wewnętrznego na pokrycie powyższego ryzyka. Bank z częstotliwością miesięczną monitoruje istotność ryzyka spreadu kredytowego.

1.2.6 Ryzyko instrumentów pochodnych

W 2023 roku Bank wdrożył do stosowania kontrakty FX Forward oraz FX Swap. Terminowe transakcje walutowe zostały zawarte przez Bank w celu zamknięcia pozycji walutowej, otwartej na skutek konwersji linii pożyczkowych GE na kapitał. Zgodnie z zaakceptowaną przez Zarząd Banku i Radą Nadzorczą Strategią Banku w zakresie apetytu na ryzyko, transakcje na instrumentach pochodnych zawierane przez Bank mają na celu zabezpieczanie ryzyka pozycji bilansowych Banku i nie są zawierane w celach spekulacyjnych. W konsekwencji, Bank nie utrzymuje na instrumentach pochodnych otwartych pozycji w celach spekulacyjnych.

Ryzyko z tytułu pozycji na instrumentach pochodnych jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami wyceny instrumentów pochodnych w związku ze zmianami czynników bazowych na rynku, na które to czynniki bazowe instrumenty pochodne są wrażliwe.

Metody wyceny instrumentów pochodnych oraz metody kalkulacji korekt wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta i ryzyka kredytowego Banku (tj. CVA i DVA) stanowią modele w Banku i podlegają procesowi zarządzania ryzykiem modeli, w tym okresowej walidacji.

Bank zarządza ryzykiem z tytułu pozycji utrzymywanych na instrumentach pochodnych w ramach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk, w tym w szczególności: ryzykiem rynkowym, ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem płynności oraz ryzykiem operacyjnym.

1.2.7 Ryzyko płynności

1.2.7.1 Definicja

Ryzyko płynności to potencjalne zagrożenie utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań przez Bank. Strategia w zakresie ryzyka płynności i zarządzania tym ryzykiem została określona w dokumencie „Strategia Banku BPH S.A. w zakresie apetytu na ryzyko”. W procesie zatwierdzania Strategii w zakresie ryzyka płynności biorą udział: Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO), Zarząd Banku i Rada Nadzorcza. Strategia określa najważniejsze zasady oraz definiuje zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie strategicznym, jak również określa kierunkowo źródła refinansowania.

1.2.7.2 Ogólne zasady zarządzania ryzykiem płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z polityką uchwaloną przez Zarząd Banku. Dokument ten określa m.in. zasady monitorowania ryzyka płynności, obowiązki sprawozdawcze, kompetencje oraz zakresy odpowiedzialności poszczególnych jednostek w procesie zarządzania ryzykiem płynności (w tym rozdzielanie funkcji skarbowych od funkcji monitorujących ekspozycje ryzyka), system limitów oraz tzw. wskaźniki wczesnego ostrzegania ograniczające to ryzyko w Banku, jak również zasady postępowania w przypadku wystąpienia kryzysu płynności. Do monitoringu ryzyka płynności Bank wykorzystuje metodę luki płynności. Luka płynności wyliczana jest według terminów zapadalności aktywów i zobowiązań prognozowanych w oparciu o ocenę bieżącą terminów i sald realizacji zobowiązań.

W celu utrzymania bezpiecznej pozycji płynności Banku decyzją Rady Nadzorczej Banku oraz decyzją Zarządu zatwierdzono podstawowy miernik ryzyka płynności – tzw. „bufor płynności”. Bufor płynności jest wyliczany 1 raz w miesiącu na podstawie scenariuszy testów warunków skrajnych. Bank definiuje tą miarę jako minimalną wielkość nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, jakie Bank winien posiadać, pozwalającą na przetrwanie Bankowi bez pomocy ze strony inwestora strategicznego co najmniej 12 miesięcy w przypadku wystąpienia kryzysu płynności wewnątrz Banku, kryzysu systemowego lub stanowiącego kombinację obu powyższych wariantów (tzw. „kryzys łączy”).

Z uwagi na obecną działalność, Bank nie jest narażony na ryzyko wypływu środków klientów, a także w ograniczonym stopniu odczuwa wahania czynników rynkowych. W scenariuszach testów warunków skrajnych uwzględniono m.in. ryzyko wynikające z niekorzystanych wyroków sądowych zapadłych w sprawach kredytów walutowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. zasób aktywów płynnych wyniósł 5 543,2 mln PLN i składał się z:

Elementy nadwyżki płynności	Typ aktywa (mln PLN)
Bony pieniężne NBP	5 207,6
Skarbowe Papiery Wartościowe	301,5

Gotówka i środki na rachunkach	34,1
--------------------------------	------

Nadzorcze miary ryzyka płynności kształtowały się w 2023 r. powyżej wymaganych limitów. Obecne poziomy miar NSFR oraz LCR wynikają głównie z wysokiego poziomu aktywów płynnych, ograniczonego poziomu wpływów płynności (Bank nie posiada depozytów klientowskich, a ponadto nie przyznaje linii pozabilansowych klientom) oraz stabilnego źródła finansowania (od lipca 2023 roku Bank finansowany jest w pełni kapitałem od Inwestora Strategicznego).

Miary NSFR oraz LCR dla Banku na dzień 31 grudnia 2023 r.

Data	NSFR	LCR
31 grudnia 2023	193%	2 994 902%
Limit wewnętrzny	110%	120%

Informacje ilościowe na temat wskaźnika pokrycia wpływów netto (wartości w tys. PLN)

Wskaźnik pokrycia wpływów netto	Całkowita wartość nieważona (średnia)				Całkowita wartość ważona (średnia)			
	31 gru 2023	30 wrz 2023	30 cze 2023	31 mar 2023	31 gru 2023	30 wrz 2023	30 cze 2023	31 mar 2023
1					5 131 369	5 123 503	5 183 739	4 842 507
16					25 364	46 390	68 355	87 625
20	221 257	161 813	103 467	72 690	208 943	144 732	81 303	49 257
EU-21					5 131 369	5 123 503	5 183 739	4 842 507
22					11 944	19 686	29 766	40 072
23					46 759 704%	35 979 733%	14 481 953%	13 901%

Zestawienie dla składowych NSFR na koniec kwartałów 2023 r. (CRR II / art. 447)

Wskaźnik stabilnego finansowania netto	Wartość na koniec okresu (w tys. PLN)			
	31 gru 2023	30 wrz 2023	30 cze 2023	31 mar 2023
14	3 482 214	3 506 258	8 321 535	8 851 527
33	1 806 075	2 314 562	6 874 541	7 166 460
34	192,81	151,49	121,05	123,51

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Banku na 31 grudnia 2023 r.:

Luka płynności dla Banku na dzień 31 grudnia 2023 r. (w mln PLN)

	do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	1- 3 lat	3 – 5 lat	pow. 5 lat
luka	9 055	-63	239	-119	-4 698	-1 118	1 185
luka skumulowana	9 055	8 992	9 231	9 112	4 414	3 296	4 481

Źródłem finansowania działalności kredytowej Banku jest kapitał własny Banku.

W celu zapewnienia bezpiecznego poziomu płynności Bank utrzymywał odpowiedni zasób wysokiej jakości, nieobciążonych aktywów płynnych, a dodatkowo poprzez podpisaną umowę miał dostęp do odnawialnego źródła finansowania w postaci linii kredytowej. Wielkość niewykorzystanej linii według stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 0,81 mld CHF i w urealnionej luce płynności jest uwzględniana jako wpływ występujący w trzecim dniu roboczym od dnia sprawozdawczego (tj.: w przedziale do 1 miesiąca) oraz jako wypływ zgodnie z kontraktowym terminem wygaśnięcia tej linii (tj.: w przedziale 1-3 lat).

1.2.7.3 Wybrane zobowiązania i pozycje pozabilansowe

Wybrane zobowiązania Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Wybrane zobowiązania	razem
Zobowiązania wobec klientów	11 759
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	0
Zobowiązania podporządkowane	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	240 667
RAZEM	252 426

Pozycje pozabilansowe Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Pozabilans	razem
udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	0
pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone	0

1.2.8 Ryzyko modeli**1.2.8.1 Definicja**

Przez ryzyko modelu Bank rozumie ryzyko wystąpienia niekorzystnych następstw spowodowanych wykorzystaniem wadliwie zbudowanego modelu ze względu na zastosowaną metodologię, wykorzystanie błędnych założeń przy budowie modelu, błędną parametryzację modelu, jak również ryzyko wynikające z niewłaściwego zastosowania modelu w sposób niezgodny z jego założeniami oraz ryzyko zastosowania modelu, dla którego nie została przeprowadzona niezbędna aktualizacja lub, który jest pozbawiony odpowiedniej kontroli i monitoringu funkcjonowania.

W ramach ryzyka modeli Bank wyróżnia następujące podkategorie, związane z różnymi aspektami funkcjonowania modeli:

- ryzyko metodologii i założeń – ryzyko wynikające z wykorzystania niewłaściwych metod, narzędzi, technik lub procedur w procesie budowy modelu oraz określania jego komponentów, jak również wykorzystania nieodpowiednich teorii lub założeń bądź przyjęcia uproszczeń, skutkujących brakiem rzetelności oszacowań modelu, ryzyko metodologii i założeń obejmuje również ryzyko związane z immanentnymi ograniczeniami jakie mogą wystąpić w odniesieniu do modelowanego zjawiska,
- ryzyko danych – ryzyko wykorzystania do budowy niekompletnych lub nieprawidłowych danych, danych wynikających z zastosowania błędnej lub nieodpowiedniej metody doboru próby,
- ryzyko implementacji i stosowania – ryzyko błędnego wdrożenia modelu do infrastruktury Banku, lub błędnego stosowania, nieadekwatnego do celu lub niezgodnego z założeniami modelu,
- ryzyko administrowania – ryzyko niedostatecznego nadzoru nad bieżącym funkcjonowaniem modelu lub jego braku, jak również braku aktualizacji elementów składowych modelu, lub założeń stojących za modelem, ryzyko administrowania obejmuje również ryzyko polegające na operacyjnym zasilaniu modelu wadliwymi danymi pod kątem ich kompletności, aktualności oraz adekwatności w odniesieniu do założeń modelu,
- ryzyko współzależności – ryzyko wynikające z występowania zależności między modelami, spowodowane m.in. wykorzystywaniem wyników działania innych modeli jako danych wejściowych do dalszego przetwarzania informacji.

1.2.8.2 Ogólne zasady zarządzania ryzykiem modeli

Ramy procesu zarządzania ryzykiem modeli są uregulowane w Banku poprzez Politykę „Zasady zarządzania ryzykiem modeli w Banku BPH S.A.” Przyjęty kształt procesu w sposób kompleksowy określa kluczowe elementy procesu zarządzania ryzykiem modeli, prowadząc do standaryzacji metod nadzoru modeli funkcjonujących w Banku. Założenia procesu definiują pojęcia „model” oraz „ryzyko modeli”, wskazane zostały kluczowe aspekty związane z ryzykiem stosowania modeli, ustanowiono reguły zarządzania ryzykiem modeli w odniesieniu do kolejnych etapów cyklu życia modelu oraz ustanowiono role i zakres odpowiedzialności za poszczególne działania w procesie.

Nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem modeli jest sprawowany przez:

- Radę Nadzorczą – pełniącą nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem modeli ze strategią zarządzania ryzykiem, Rada Nadzorcza odpowiada za ocenę stopnia skuteczności zarządzania ryzykiem modeli przez Bank, zatwierdza poziom tolerancji na ryzyko modeli i nadzoruje jego przestrzeganie przez Bank,
- Zarząd Banku – ustanawiający ramy zarządzania ryzykiem modeli wykorzystywanych w Banku wspierające wdrożenie efektywnego procesu zarządzania ryzykiem modeli, uwzględniającego odpowiedni podział ról i odpowiedzialności uczestników procesu, Zarząd Banku zapewnia funkcjonowanie procesu kontroli ryzyka modeli poprzez wdrożenie zasad zarządzania ryzykiem modeli w formie szczegółowych procedur i regulacji związanych z poszczególnymi modelami funkcjonującymi w Banku. Przyjęte przez Bank zasady zarządzania ryzykiem modeli, oraz szczegółowe procedury i regulacje przyjęte w tym zakresie, podlegają rocznemu przeglądowi celem zapewnienia aktualności przedstawionych w nich zasad oraz ich modyfikacji w związku z rozwojem metod i praktyk dotyczących zarządzania ryzykiem modeli,
- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa – nadzorujący całościowy proces zarządzania ryzykiem modeli wykorzystywanych w Banku oraz uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem modeli zgodnie ze swoimi kompetencjami,

- Poszczególne komórki organizacyjne Banku – odpowiedzialne za nadzór nad różnymi aspektami funkcjonowania modeli, w zależności od roli pełnionej w procesie (właściciel modelu, jednostka modelująca, jednostka implementująca, jednostka walidująca).

Poziom ryzyka modelu jest wyznaczany jako wypadkowa dwóch elementów: oceny istotności modelu oraz oceny stopnia narażenia na ryzyko modelu. Bank definiuje istotność modelu jako cechę modelu, która jest określana z uwzględnieniem oceny wielkości ekspozycji objętej działaniem modelu oraz oceny istotności procesu, w ramach którego używany jest model i roli modelu w tym procesie. Ocena istotności modelu jest nadawana w oparciu o wartość Indeksu Istotności Modelu wyznaczanego dla każdego modelu. Bank definiuje stopień narażenia na ryzyko modelu jako miarę odzwierciedlającą skumulowany wpływ wszystkich wyróżnianych przez Bank kategorii ryzyka modelu na poprawność funkcjonowania modelu i prawidłowość generowanych przez model wyników. Ocena stopnia narażenia na ryzyko modelu jest nadawana w oparciu o wartość Indeksu Stopnia Narażenia na Ryzyko wyznaczanego dla każdego modelu. Ocena poziomu ryzyka modelu jest nadawana w oparciu o wartość Indeksu Ryzyka Modeli, który jest wyznaczany dla każdego modelu poprzez połączenie wyznaczonych dla modelu wartości Indeksu Istotności Modelu oraz Indeksu Stopnia Narażenia na Ryzyko w jedną miarę.

Poziom ryzyka modeli jest monitorowany za pomocą kwartalnych raportów dotyczących istotnych aspektów zarządzania ryzykiem modeli przedstawianych Komitetowi ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa. Rada Nadzorcza oraz Zarząd Banku jest informowany o poziomie ryzyka modeli z częstotliwością roczną.

Tolerancję na ryzyko modeli Bank definiuje jako dopuszczalny poziom ryzyka modeli w ujęciu zagregowanym akceptowany przez Bank. Tolerancja na ryzyko modeli jest wyznaczana jako wypadkowa następujących elementów: określonej oczekiwanej struktury poziomu ryzyka modeli w ujęciu zagregowanym oraz określonego dopuszczalnego poziomu ryzyka modeli w ujęciu zagregowanym, wyrażonego poprzez wyznaczenie limitu na wartość zagregowanego Indeksu Ryzyka Modeli. Poziom tolerancji na ryzyko modeli podlega przeglądowi i aktualizacji w co najmniej cyklach rocznych oraz każdorazowo w przypadku obserwacji istotnych zmian w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym Banku. Bank stale pracuje nad rozwojem przyjętych zasad w oparciu o zbierane doświadczenia.

2. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych

2.1 Nazwa Banku

Bank BPH Spółka Akcyjna jest bankiem mającym siedzibę w Polsce, ul. Cypriana Kamila Norwida 1, 80-280 Gdańsk. Bank jest wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Gdańsk – Północ w Gdańsku, pod numerem KRS0000010260. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) jest następujący: 675-000-03-84.

2.2 Krótki opis jednostek, które:

1) są objęte konsolidacją pełną:

W Banku nie występują spółki objęte konsolidacją pełną.

2) są objęte konsolidacją proporcjonalną:

W Banku nie występują spółki objęte konsolidacją proporcjonalną.

3) wykazywane metodą praw własności:

W Banku nie występują spółki wykazywane metodą praw własności.

4) pomniejszają fundusze własne:

W Banku nie występują jednostki, które pomniejszają fundusze własne.

5) nie są ani konsolidowane, ani nie pomniejszają funduszy własnych:

W Banku nie występują jednostki, które nie są konsolidowane i nie pomniejszają funduszy własnych.

2.3 Informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi

Wszelkie transakcje między podmiotem dominującym, a jego podmiotem zależnym w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień Statutu Banku.

Nie występują obecnie oraz zgodnie z najlepszą wiedzą nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym, a jego podmiotami zależnymi.

2.4 Łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym

W Banku nie występują takie podmioty.

3. Informacje dotyczące funduszy własnych

3.1. Kapitał podstawowy Tier I:

Instrumenty kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I wykazane w wartości nominalnej, zgodnie ze Statutem Banku oraz zapisami w Krajowym Rejestrze Sądowym. Kapitał zakładowy Banku wynosił 1 873 996 tys. PLN i składał się z 7 495 984 970 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,25 PLN za akcję.

Skumulowane inne całkowite dochody, definiowane zgodnie z MSR, w kwocie -2 596 tys. PLN prezentowane są po odliczeniu wszelkich obciążeń podatkowych dających się przewidzieć w chwili wyliczania tej kwoty, a przed zastosowaniem filtrów ostrożnościowych.

Kapitały rezerwowe, definiowane są jako kapitały w rozumieniu mających zastosowanie standardów rachunkowości, których ujawnienie jest wymagane zgodnie z tymi standardami rachunkowości, z wyjątkiem wszelkich kwot już uwzględnionych w ramach skumulowanych innych całkowitych dochodów lub zysków zatrzymanych. Prezentowane są po odliczeniu wszelkich obciążeń podatkowych dających się przewidzieć w chwili wyliczania tej kwoty i wynoszą 6 899 426 tys. PLN.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w kwocie 308 338 tys. PLN jest tworzony z zysku po opodatkowaniu zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późniejszymi zmianami.

Efekt wdrożenia MSSF 9 w kwocie 53 506 tys. PLN jest ujmowany w wyniku z lat ubiegłych.

Kwota zysków zatrzymanych z lat poprzednich ujęta w Kapitale Tier I wyniosła -48 650 tys. PLN.

Kapitał podstawowy Tier I – korekty regulacyjne:

Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego), które wynoszą 2 531 tys. PLN, pomniejszają kapitał podstawowy Tier I.

Korekta wyceny transakcji pochodnych (AVA) pomniejszyła kapitał podstawowy Tier I o kwotę 1 tys. PLN

Wynik finansowy roku za rok 2023 ujęty w Kapitale Tier I wyniósł – 5 545 770 tys. PLN.

Zgodnie z artykułem 469a, w drodze odstępstwa od art. 36 ust. 1 lit. m), Bank nie odlicza od pozycji kapitału podstawowego Tier I mającej zastosowanie kwoty niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych ponieważ ekspozycje Banku zostały utworzone przed dniem 26 kwietnia 2019 r.

Kapitał Tier II:

Dodatnia nadwyżka rezerw wg metody IRB wynikająca z niedopasowania korekt z tytułu ryzyka oraz oczekiwanej straty wyniosła 7 749 tys. PLN.

Na koniec roku 2023 kapitał Tier II wyniósł 7 749 tys. PLN.

3.2 Struktura regulacyjnych funduszy własnych.

Tabela przedstawia dane na temat poszczególnych składników funduszy własnych zgodnie ze wzorem zamieszczonym w Załączniku VII Rozporządzenia Wykonawczego (UE) nr 2021/637. Dla większej czytelności dane ograniczają się do wierszy niezerowych, pozostając jednak przy numeracji pozycji z tabeli zaprezentowanej w Załączniku VII.

EU CC1 – Struktura regulacyjnych funduszy własnych na 31.12.2023 r. w tys. PLN

		Kwoty	Źródło w oparciu o numery/litery referencyjne bilansu
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1 873 996	EU CC2 poz. 6
	Seria A	7 425	
	Seria B	3 296	
	Seria C	22 338	
	Seria D,E, F	1 840 937	
2	Zyski zatrzymane	-48 650	EU CC2 poz. 14
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	6 896 831	EU CC2 poz. 7, 10 i 12
EU-3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	308 338	EU CC2 poz. 11
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	9 030 515,3	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 530,7	EU CC2 poz. 2
EU-25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	-5 545 770	EU CC2 poz. 15
27a	Inne korekty regulacyjne	-1	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-5 548 302	
29	Kapitał podstawowy Tier I	3 482 213	
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi		
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I		
44	Kapitał dodatkowy Tier I		
45	Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	3 482 213	
Kapitał Tier II: instrumenty			
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	7 749	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	7 749	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
58	Kapitał Tier II	7 749	
59	Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	3 489 962	

60	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	1 969 287	
Współczynniki i wymogi kapitałowe, w tym bufory			
61	Kapitał podstawowy Tier I	176,83%	
62	Kapitał Tier I	176,83%	
63	Łączny kapitał	177,22%	
64	Łączne wymogi kapitałowe odnośnie do kapitału podstawowego Tier I instytucji	12,69%	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,50%	
EU-67b	w tym: dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia innych rodzajów ryzyka niż ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	5,69%	
68	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko) dostępny po spełnieniu minimalnych wymogów kapitałowych	176,83%	

3.3 Uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym

EU CC2 Uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym

Ponieważ zakres konsolidacji księgowej i regulacyjnej jest identyczny Bank prezentuje tylko jedną kolumnę ze wzoru EU CC2.

		Bilans zgodnie z opublikowanym sprawozdaniem finansowym	Odniesienie
		31.12.2023	
Aktywa – Podział według klas aktywów zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
1	Wartości niematerialne	2 531	
2	w tym kwota wartości niematerialnych uwzględniona jako korekta regulacyjna kapitału podstawowego Tier I	-2 531	EU CC1 poz. 8
3	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	54 680	
Kapitał własny			
6	Kapitał akcyjny	1 873 996	EU CC1 poz. 1
7	Kapitał zapasowy	6 880 332	EU CC1 poz. 3
8	w tym Ażio emisyjne		
9	Kapitał z aktualizacji wyceny		
10	Pozostałe kapitały rezerwowe	19 095	EU CC1 poz. 3
11	Fundusz ogólnego ryzyka	308 338	EU CC1 poz. EU-3a
12	Inne dochody całkowite	-2 596	EU CC1 poz. 3
13	Zyski zatrzymane	-5 594 420	
14	w tym Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-48 650	EU CC1 poz. 2

15	w tym Zysk/strata bieżącego roku	-5 545 770	EU CC1 poz. EU-25a
Kapitał własny razem		3 484 745	

3.4 Główne cechy instrumentów kapitałowych emitowanych przez Bank, zgodnie z Załącznikiem VII Rozporządzenia Wykonawczego (UE) nr 2021/637

7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR	Akcje imienne zwykłe/Art. 50 CRR
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym lub zobowiązaniach kwalifikowalnych (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	7 425	3 296	22 338	115 512	184 761	1 540 664
9	Wartość nominalna instrumentu	0,25 PLN	0,25 PLN	0,25 PLN	0,25 PLN	0,25 PLN	0,25 PLN
EU-9a	Cena emisyjna	Brak ceny emisyjnej. Seria A powstała w wyniku zmiany oznaczenia serii wszystkich ówczesnie istniejących akcji Banku od serii A do E na serię A	38,53 PLN	16,56 PLN	5,07 PLN	1,20 PLN	1,05 PLN
EU-9b	Cena wykupu						
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny
11	Pierwotna data emisji	Zarejestrowana 21.11.2017 r. (Seria A powstała w wyniku zmiany oznaczenia serii wszystkich ówczesnie istniejących akcji Banku od serii A do E na serię A)	31.10.2017 r. (zarejestrowana 21.11.2017 r.)	29.12.2021 r. (zarejestrowany 29.12.2021 r.)	28.06.2022 r. (zarejestrowany 28.06.2022 r.)	20.03.2023 r. (zarejestrowany 20.03.2023 r.)	13.07.2023r. (zarejestrowany 13.07.2023 r.)
12	Wieczyste czy terminowe	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste
13	Pierwotny termin zapadalności	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie

15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Kupony / dywidendy							
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
EU-20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
EU-20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
22	Niekumulowane czy skumulowane	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę						
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo						
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji						
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna						
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj						

	instrumentu, na który można dokonać zamiany						
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany						
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość						
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo						
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo						
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość						
34a	Rodzaj podporządkowania (tylko w przypadku zobowiązań kwalifikowalnych)						
EU-34b	Stopień uprzywilejowania instrumentu w standardowym postępowaniu upadłościowym						
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)						

36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy						
37a	Link do pełnej treści warunków dotyczących danego instrumentu (link)	-	-	-	-	-	-

4. Informacje dotyczące przestrzegania wymogów w zakresie funduszy własnych

4.1 Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności Banku

4.1.1 Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP)

4.1.1.1 Ogólne założenia procesu ICAAP

Bank ustanowił ICAAP jako proces służący ocenie wielkości kapitału wymaganego do pokrycia ryzyk, jakie Bank ponosi, tj. kapitału wewnętrznego. Proces ten zapewnia także, by kapitał dostępny w każdym czasie w pełni pokrywał kapitał wewnętrzny lub regulacyjny, w zależności od tego, który z nich jest wyższy. ICAAP jest ściśle powiązany ze strategicznymi celami biznesowymi, skłonnością do podejmowania ryzyka oraz profilem ryzyka Banku, a także z jego adekwatnością kapitałową, zapewniając wielokierunkowy mechanizm interakcji między tymi elementami składowymi.

Proces ten obejmuje wzajemnie zależne fazy, realizowane w poniższej kolejności:

- określenie istotności ryzyk – analiza ryzyk występujących w otoczeniu i działalności Banku, w efekcie której zostają określone ryzyka istotne, uwzględniane następnie w kolejnych etapach procesu,
- kwantyfikacja ryzyk – pomiar i oszacowanie wielkości poszczególnych ryzyk oraz kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia poszczególnych ryzyk, z zastosowaniem metodologii przyjętych przez Bank,
- agregacja ryzyk – konsolidacja kapitału wewnętrznego oszacowanego na poszczególne ryzyka, w wyniku czego określona jest łączna pozycja ryzyka (poziom kapitału wewnętrznego) Banku,
- kontrola ex-ante, monitorowanie i raportowanie kapitału (w tym kontrola ex-post) – obejmuje alokowanie kapitału dostępnego do konkretnych ryzyk i nadwyżki kapitału, co wraz z celami i strukturą kapitałową jest przedmiotem stałej kontroli, monitorowania i raportowania.

Równoległe z przedstawionymi powyżej fazami odbywa się podproces planowania kapitałowego i zarządzania kapitałem, który stanowiąc integralną część ICAAP, związany jest z koniecznością utrzymywania i alokowania odpowiedniej kwoty kapitału dostępnego, pozwalającej na pokrycie zidentyfikowanej pozycji ryzyka, zarówno w bieżącym okresie, jak i w przyszłości. Wspomniany podproces ściśle współdziała i częściowo pokrywa się z fazami ICAAP przedstawionymi powyżej.

ICAAP jest także uwzględniany w procesach zarządzania ryzykami istotnymi, należących do codziennej działalności Banku.

ICAAP objęty jest systemem kontroli wewnętrznej Banku, który zapewnia zgodność procesu z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz jego stałe usprawnianie i adekwatność względem profilu działalności Banku. Na system kontroli składają się m.in. coroczne przeglądy procesu prowadzone przez zaangażowane w niego jednostki, a także okresowe przeglądy oparte na analizie ryzyka wykonywane przez Departament Audytu Wewnętrznego.

4.1.1.2 Identyfikacja i pomiar ryzyka

Identyfikacja bieżących i przyszłych ryzyk istotnych obejmuje określenie wszelkich ryzyk, na które Bank jest narażony w swojej działalności oraz ich ocenę pod względem istotności. Ryzyko jest istotne, jeżeli w znaczny sposób może wpłynąć na zysk lub kapitał dostępny w Banku. Bank utrzymuje kapitał na pokrycie ryzyk istotnych, chyba że stosowane są inne metody łagodzenia skutków realizacji ryzyka. Ryzyka istotne są przez Bank zarządzane.

Bank określa dwie kategorie ryzyk:

- ryzyka trwale istotne,
- ryzyka oceniane pod względem istotności okresowo.

Ryzyka trwale istotne nie są przedmiotem okresowej oceny pod względem istotności. Wszelkie inne ryzyka oceniane są przez Bank pod względem istotności okresowo.

Za ryzyka trwale istotne Bank uznaje:

- ryzyko kredytowe, w tym ryzyko rezydualne i ryzyko kontrahenta,
- ryzyko operacyjne z poszczególnymi podkategoriami,
- ryzyko rynkowe, w tym m.in. ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kapitałowe / niewypłacalności,
- ryzyko koncentracji kredytowej.

Ryzyka okresowo oceniane pod względem istotności obejmują np.:

- ryzyko reputacji,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko prawne,
- ryzyko modeli,
- ryzyko systemów IT,
- ryzyko outsourcingu,
- ryzyko HR (zasobów ludzkich),
- ryzyko kraju,
- ryzyko polityczne,
- ryzyko podatkowe,
- ryzyko ESG,
- niektóre podkategorie ryzyk trwale istotnych.

W kontekście identyfikacji i pomiaru ryzyk w ramach szacowania kapitału wewnętrznego Bank stosuje kompleksowe podejście oparte o dwa równoległe i uzupełniające się procesy:

- z dołu do góry (tzw. *bottom up*) – realizowany poprzez organizowane raz w roku tzw. warsztaty oceny istotności ryzyk z udziałem przedstawicieli dedykowanych komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za ocenę istotności i monitoring poziomu danego ryzyka,
- z góry na dół (tzw. *top down*) – polegający na całościowej ocenie ryzyk dokonywanej przez najwyższe kierownictwo Banku w trakcie specjalnej sesji organizowanej przynajmniej raz w roku. W trakcie sesji identyfikowane są zagrożenia i potencjalne niekorzystne sytuacje mogące skutkować stratami dla Banku lub niezrealizowaniem zakładanych celów strategicznych.

W wyniku realizacji obu procesów określana jest lista ryzyk istotnych, na które Bank będzie w największym stopniu narażony w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

4.1.1.3 Kwantyfikacja ryzyk

W fazie kwantyfikacji ryzyk oszacowana zostaje kwota kapitału konieczna do pokrycia każdego ryzyka istotnego (kapitał wewnętrzny). Kapitał wewnętrzny nie jest szacowany dla ryzyk, których nie można ograniczyć poprzez utrzymanie kapitału (np. ryzyko płynności) oraz dla ryzyk, dla których nie ma uznanych metod kwantyfikacji ryzyka. Kwantyfikacja ryzyka jest integralną częścią procesu zarządzania indywidualnymi kategoriami ryzyka. Szacowanie kapitału wewnętrznego jest aktywnie stosowane przy monitorowaniu i raportowaniu ryzyka oraz zarządzaniu nim.

Kapitał wewnętrzny na poszczególne ryzyka trwale istotne jest kwantyfikowany przy wykorzystaniu następujących metod lub modeli:

- dla ryzyka kredytowego: dla aktywów objętych systemem ratingowym - metoda oparta na podejściu IRB-AA (*Internal-Ratings Based Advanced Approach*); dla aktywów nie objętych systemem ratingowym – metoda standardowa używana w wyliczeniach wymogu kapitałowego Filara I,
- dla ryzyka operacyjnego: metoda wewnętrzna bazująca na analizie scenariuszy (czynników ryzyka), dedykowanych wymogach kapitałowych przypisanych do danego czynnika ryzyka przez regulatora, limicie apetytu na ryzyko operacyjne korespondującym z danym czynnikiem ryzyka, komponencie kwotowym wynikającym z analizy wrażliwości rezerwy tworzonej na ryzyko prawne związane z portfelem kredytów denominowanych i indeksowanych do waluty obcej na ryzyko zmiany kursów walutowych i stóp procentowych. Niektóre podkategorie ryzyka operacyjnego (np.: prawne, reputacji, braku zgodności, ryzyko systemów IT) mogą być oceniane odrębnie i można dla nich utrzymywać dodatkowy kapitał (powyżej regulacyjnego kapitału na ryzyko operacyjne),
- dla ryzyka biznesowego: kapitał wewnętrzny wyznaczany jako maksymalna wartość wyniku testów warunków skrajnych spośród: (i) wrażliwości wyniku odsetkowego netto dla scenariusza historycznego, (ii) zmiany EVE dla scenariusza historycznego oraz (iii) najbardziej dotkliwa zmiana EVE dla scenariuszy SOT,
- w przypadku ryzyka płynności Bank ogranicza je utrzymując aktywa płynne w odpowiedniej wysokości. Ryzyko to jest uznawane za trwale istotne, gdyż jest jednym z najstarszych i najbardziej rozpowszechnionych w działalności bankowej,
- w przypadku ryzyka kapitałowego (niewypłacalności) kapitał wewnętrzny nie jest szacowany, a Bank zabezpiecza się odpowiednio zarządzając kapitałem poprzez m. in. bieżący monitoring sytuacji kapitałowej Banku (ze szczególnym uwzględnieniem wewnętrznych poziomów minimalnych współczynników kapitałowych oraz limitów nakładanych przez nadzorców rynku kapitałowego a także w odniesieniu do poziomów uruchamiania awaryjnych planów kapitałowych), planowanie kapitałowe, kapitałowe testy warunków skrajnych, podejmowanie działań przewidzianych w wewnętrznych regulacjach Banku na podstawie przeprowadzanych analiz.

Do oceny kapitału wewnętrznego mogą być również wykorzystane analizy scenariuszy lub inne metody ilościowe. W przypadku ryzyk, które nie poddają się żadnemu rodzajowi analizy ilościowej, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa jest odpowiedzialny za decyzję o stosowanej metodzie lub podejściu jakościowym (czyli braku kwantyfikacji kapitału dla danego ryzyka). Poza kapitałem wewnętrznym na poszczególne ryzyka istotne określa się także bufor kapitałowy na pokrycie potencjalnych strat wśród innych ryzyk w tym trudno mierzalnych i nieistotnych. Taki bufor kapitałowy zapewnia, że Bank unika niedoszacowania swego kapitału wewnętrznego.

4.1.1.4 Agregacja ryzyk

W fazie agregacji kapitału następuje wyznaczenie łącznej pozycji ryzyka (poziomu kapitału wewnętrznego) w Banku. Agregacja odbywa się w oparciu o kwoty kapitału wewnętrznego wyznaczonego oddzielnie dla każdej z kategorii ryzyk istotnych (do których stosuje się podejście

ilościowe) poprzez ich zsumowanie. Ponadto wielkość ta jest dodatkowo zwiększana o kwotę buforu - kapitału utrzymywanego na ryzyka inne, w tym trudno mierzalne i nieistotne.

4.1.1.5 Kontrola *ex-ante*, monitorowanie i raportowanie kapitału

Kapitał wewnętrzny oszacowany dla poszczególnych ryzyk oraz dla całego Banku podlega ciągłemu monitoringowi w porównaniu z kapitałem dostępnym i kapitałem alokowanym, strukturą kapitału i celami kapitałowymi oraz innymi wartościami kontrolnymi. Wyniki monitoringu są raportowane organom kierowniczym i nadzorczym Banku, tj. Radzie Nadzorczej i Komitetowi ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa.

4.1.1.6 Testy warunków skrajnych

Zintegrowane testy warunków skrajnych („enterprise-wide stress testing”) stanowią integralną część zarządzania ryzykiem i mają na celu sprawdzenie wrażliwości Banku na niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym poprzez analizę wpływu tych zmian na poziom strat kredytowych, wielkość wolumenów depozytowych i kredytowych, strukturę bilansu, koszty finansowania, wynik finansowy, pozycję płynnościową oraz adekwatność kapitałową Banku. Wyniki testów są podstawą do opracowania działań zarządczych na wypadek zrealizowania się zakładanych scenariuszy.

4.1.2 Zarządzanie kapitałem

4.1.2.1 Ogólne założenia zarządzania kapitałem

Celem Banku jest aktywne zapewnienie zrównoważonej wartości dla akcjonariuszy i utrzymanie kapitału na poziomie, który umożliwi Bankowi działanie w sposób ostrożny, a jednocześnie skuteczny. Cel ten osiągnąć jest przez utrzymanie odpowiedniej bazy kapitałowej, biorąc pod uwagę profil ryzyka Banku i przepisy ostrożnościowe, a także uwzględniając zarządzanie kapitałem w oparciu o ryzyko w ramach planowanych celów w działalności gospodarczej.

Głównym źródłem kapitału dla Banku jest bieżąca nadwyżka kapitału (kapitał dostępny powyżej określonego apetytu na ryzyko). Drugim głównym źródłem kapitału jest nierozliczony wynik z lat ubiegłych. Jeśli nadwyżka kapitału i nierozliczony wynik z lat ubiegłych okażą się niewystarczające, Bank rozważy emisję zadłużenia podporządkowanego lub nowych akcji.

Bank określa cele kapitałowe, które zapewniają stabilną bazę kapitałową i realizację celu strategii kapitałowej. Określenie celów kapitałowych ma podstawowe znaczenie dla zarządzania kapitałem i stanowi odniesienie w kontekście planowania kapitału, alokacji kapitału i awaryjnych planów kapitałowych. Ustalając cele kapitałowe, Bank bierze pod uwagę swoje plany strategiczne, warunki zewnętrzne, w tym sytuację makroekonomiczną, wytyczne regulatorów sektora bankowego w zakresie rekomendowanych i oczekiwanych poziomów ryzyka kapitałowego (ze szczególnym uwzględnieniem zapisów Rozporządzenia CRR, Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, zaleceń KNF skierowanych do Banku oraz decyzji Komitetu Stabilności Finansowej odnośnie wysokości buforów kapitałowych) oraz inne czynniki środowiska biznesowego. Cele kapitałowe mają podobny horyzont jak strategia biznesowa i są zatwierdzane przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą oraz nadzorowane przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa. Cele kapitałowe koncentrują się z jednej strony na minimalnych wymogach w zakresie funduszy własnych, a z drugiej strony na kapitale wewnętrznym wymaganym do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

W 2021 roku KNF udzielił Bankowi zezwolenia na obliczanie od dnia 1 kwietnia 2021 roku kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. W dniu 30 marca 2022 roku KNF zmienił powyższą decyzję w zakresie stosowania ograniczenia w uwzględnianiu RWA na potrzeby obliczania współczynników kapitałowych.

Od kwietnia 2022 roku Bank korygował kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone według metody wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w taki sposób, że nie były one niższe niż 60% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczonych według metody standardowej.

Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dn. 31 października 2023 roku wydała decyzję zezwalającą Bankowi na wprowadzenie zmian znacznych w metodzie wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Zmiany odnoszą się do: modelu LGD, modelu PD oraz procesu walidacji modeli PD i LGD (zmiana w metodyce walidacji odnoszącej się do modelu PD oraz LGD). Zmiany w kalkulacji mogą być wdrożone pod warunkiem, że do momentu potwierdzenia przez KNF realizacji określonych warunków Bank będzie obliczał kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów (IRB), przez zastosowanie następujących mnożników w stosunku do, oszacowywanych przez Bank, parametrów:

- Mnożnik PD: mnożnik w wysokości 1,15 w odniesieniu do oszacowań parametru PD w stosunku do wszystkich ekspozycji nie będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem PD,
- Mnożnik LGD non-default: mnożnik w wysokości 1,2 w odniesieniu do oszacowań parametru LGD w stosunku do wszystkich ekspozycji nie będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem LGD,
- Mnożnik LGD in-default: mnożnik w wysokości 1,3 w odniesieniu do oszacowań parametru LGD w stosunku do wszystkich ekspozycji będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem LGD.

Tym samym Bank stosuje ww. mnożniki do kalkulacji RWA od dnia 31 grudnia 2023 roku.

Regulacyjne poziomy limitów kapitałowych dla Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku przyjmują następujące wartości: CET1 = 17,19%; Tier 1 Ratio = 20,59 %; TCR = 25,11%.

Według danych na 31 grudnia 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy Banku wynosił 177,22% i był powyżej poziomu regulacyjnego.

W 2023 roku Bank spełniał wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

4.1.2.2 Planowanie kapitałowe

Planowanie kapitału koncentruje się na ocenie bieżących i prognozowanych wymogów kapitałowych Banku (zarówno regulacyjnych, jak i wewnętrznych), a także porównywaniu ich z bieżącym i prognozowanym kapitałem dostępnym. Oceny prognozowanego kapitału dostępnego dokonuje się w oparciu o jego bieżący poziom, założenia budżetowe (planowane zyski, dywidendy itp.), planowane działania w zakresie zarządzania kapitałem (emisja nowych akcji, zadłużenia podporządkowanego itp.) oraz postanowienia „Polityki zarządzania kapitałem w Banku BPH S.A.”.

Prognozowane wymogi kapitałowe porównuje się z prognozowanym kapitałem dostępnym, a wynik konfrontuje się z celami kapitałowymi, preferowaną strukturą kapitału i czynnikami uruchamiającymi awaryjne plany kapitałowe.

4.1.2.3 Plan ochrony kapitału i awaryjny plan kapitałowy

Bank posiada „awaryjne plany kapitałowe”, aby terminowo przeciwdziałać niewystarczającemu poziomowi bazy kapitałowej. Uruchomienie awaryjnego planu kapitałowego jest przedmiotem decyzji Banku, podejmowanej po przekroczeniu określonego poziomu współczynników kapitałowych. Ponadto, zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, w przypadku niespełnienia przez Bank zdefiniowanego w tej ustawie wymogu połączonego bufora, Bank zobowiązany jest do przygotowania planu ochrony kapitału.

Bank z początkiem roku 2023 rozpoczął proces dokapitalizowania w celu podwyższenia kapitału podstawowego Tier I do końca 1 kwartału 2023 roku. Bank po uzyskaniu odpowiednich zgód KNF

podwyższył swój kapitał zakładowy w ramach operacji zamiany długu na akcje poprzez potrącenie zadłużenia wynikającego z umów pożyczek podporządkowanych.

KNF pismem z dnia 28 marca 2023 roku wydał zgodę na zaklasyfikowanie przez Bank instrumentów kapitałowych w postaci wyemitowanych 739 044 166 sztuk akcji zwykłych imiennych serii E o wartości nominalnej 1,20 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 886 853 tys. PLN, o cenie emisyjnej równej wartości nominalnej, pokrytych w całości wkładem pieniężnym w wysokości 886 853 tys. PLN jako instrumentów w kapitale podstawowym Tier 1.

W maju 2023 roku Bank zidentyfikował potrzebę kolejnego zwiększenia swojej bazy kapitałowej i rozpoczął proces dokapitalizowania. Struktura dokapitalizowania Banku polegała na konwersji na kapitał linii kredytowych udzielonych przez spółki zależne jednostki dominującej. Bank po uzyskaniu odpowiednich zgód KNF podwyższył swój kapitał zakładowy w ramach operacji zamiany długu na akcje poprzez umorzenie zobowiązań wynikających z umów linii kredytowych.

Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dnia 17 lipca 2023 roku wydała zgodę na zaklasyfikowanie przez Bank instrumentów kapitałowych w postaci wyemitowanych przez Bank 6 162 655 776 sztuk akcji zwykłych imiennych serii F o wartości nominalnej 0,25 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 1 540 664 tys. PLN i o cenie emisyjnej równej 1,05 PLN, pokrytych w całości wkładem pieniężnym w wysokości 6 470 789 tys. PLN, jako instrumentów w kapitale podstawowym Tier 1.

4.1.2.4 Wpływ wdrożenia MSSF 9 na adekwatność kapitałową

Na potrzeby kalkulacji funduszy własnych oraz współczynników adekwatności kapitałowej Bank skorzystał z okresu przejściowego, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego (dalej Rozporządzenie 2017/2395). W rezultacie negatywny wpływ wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne Banku w wysokości 53,5 mln PLN był rozpoznawany stopniowo przez okres 5 lat od daty wdrożenia zgodnie z harmonogramem określonym w Rozporządzeniu nr 2017/2395 do 31 grudnia 2022 roku.

Poniższa tabela przedstawia informację na temat wpływu zastosowania rozwiązań przejściowych na wartości funduszy własnych, aktywów ważonych ryzykiem, współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni Banku, zgodnie z wzorem zaprezentowanym w Wytycznych EBA/GL/2020/12.

Wpływ zastosowania rozwiązań przejściowych na wartość funduszy własnych, aktywów ważonych ryzykiem, współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni wg stanu na 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

		31.12.2023	31.12.2022*
DOSTĘPNY KAPITAŁ (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	3 482 214	1 687 472
2	Kapitał podstawowy Tier I (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	3 482 214	1 674 095
3	Kapitał Tier I	3 482 214	1 687 472
4	Kapitał Tier I, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	3 482 214	1 674 095
5	Łączny kapitał	3 489 962	1 956 818
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	3 489 962	1 943 442
AKTYWA WAŻONE RYZYKIEM (kwoty)			
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	1 969 287	4 253 903

8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	1 969 287	4 253 562
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE			
9	Kapitał podstawowy Tier I (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	176,83%	39,67%
10	Kapitał podstawowy Tier I (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	176,83%	39,36%
11	Kapitał Tier I (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	176,83%	39,67%
12	Kapitał Tier I (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	176,83%	39,36%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	177,22%	46,00%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	177,22%	45,69%
WSKAŹNIKI DŹWIGNI FINANSOWEJ			
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	7 776 960	10 396 039
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	44,78%	16,23%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	44,78%	16,10%

* dane przekształcone, szczegóły zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym w nocy Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

4.2 Wartość aktywów ważonych ryzykiem oraz wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31 grudnia 2023 roku

EU OV1 Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko (w tys. PLN)

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		31.12.2023	31.12.2022*	31.12.2023
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	1 565 750	1 877 388	125 260
2	W tym metoda standardowa	274 312	177 708	21 945
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	0	0	-
4	W tym metoda klasyfikacji	0	0	-
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	0	0	-
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	1 291 438	1 699 680	103 315
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	7 901	-	632
7	W tym metoda standardowa	6 153	-	492
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	-	-	-
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	1 748	-	140
9	W tym pozostałe CCR	-	-	-
10	Nie dotyczy	-	-	-
11	Nie dotyczy	-	-	-

12	Nie dotyczy	-	-	-
13	Nie dotyczy	-	-	-
14	Nie dotyczy	-	-	-
15	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	-	-	-
17	W tym metoda SEC-IRBA	-	-	-
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	-	-	-
19	W tym metoda SEC-SA	-	-	-
EU-19a	W tym 1250 % RW/odliczenie	-	-	-
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	179 647		14 372
21	W tym metoda standardowa	179 647		14 372
22	W tym metoda modeli wewnętrznych			
EU-22a	Duże ekspozycje	-	-	-
23	Ryzyko operacyjne	215 989	95 954	17 279
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego			
EU-23b	W tym metoda standardowa	215 989	95 954	17 279
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru			
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)			
25	Nie dotyczy	-	-	-
26	Nie dotyczy	-	-	-
27	Nie dotyczy	-	-	-
28	Nie dotyczy	-	-	-
29	Ogółem	1 969 287	1 973 342	157 543

* dane przekształcone, szczegóły zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym w nocy Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki (w tys. PLN)

		31.12.2023	31.12.2022*
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	3 482 214	1 687 472
2	Kapitał Tier I	3 482 214	1 687 472
3	Łączny kapitał	3 489 962	1 956 818
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	1 969 287	4 253 903
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	176,83%	39,67%

6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	176,83%	39,67%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	177,22%	46,00%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	10,11%	10,16%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	5,69%	5,71%
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	7,59%	7,62%
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	18,11%	18,16%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	20,61%	20,66%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	159,11%	26,05%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	7 776 960	10 396 039
14	Wskaźnik dźwigni (%)	44,78%	16,23%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	5 546 139,0	5 152 834,8
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	740,7	105 933,8
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	47 058,6	50 815,8
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	185,2	55 117,9
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	2 994 902%	9 348,7%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			

18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	3 482 213 766	9 365 417 842
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	1 806 074 886	7 488 427 601
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	193%	125%

* dane przekształcone, szczegóły zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym w nocy Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

4.3 Kwota minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka

Minimalne wymogi kapitałowe w rozbiciu na ryzyka wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)		
Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu	Wartość *	Wartość **
ryzyka kredytowego i ryzyka kontrahenta	125 752	394 705
ryzyka operacyjnego	17 279	54 235
ryzyka pozycji z tytułu rynkowych instrumentów dłużnych	0	0
ryzyka szczególnego z tytułu sekurytyzacji	0	0
ryzyka szczególnego korelacyjnego portfela handlowego	0	0
ryzyka opcji	0	0
ryzyka pozycji związanego z papierami kapitałowymi	0	0
ryzyka walutowego	14 372	45 109
ryzyka cen towarów	0	0
ryzyka rynkowego przy zastosowaniu modeli wewnętrznych	0	0
ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej dużych ekspozycji	140	439
ryzyka rozliczenia i dostawy	0	0
Razem	157 543	494 488
*zgodnie z minimalnym poziomem wg CRR - 8%.		

** zgodnie z minimalnym poziomem ustalonym dla Banku – w roku 2023 – 25,11.

Minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych określają regulacyjny poziom funduszy własnych, jaki utrzymywany jest przez Bank w celu pokrycia ewentualnych nieoczekiwanych strat wynikających z prowadzenia działalności operacyjnej. Poziom adekwatności kapitałowej Banku wyznaczany jest poprzez współczynnik adekwatności kapitałowej, którego wartość nie może być niższa od minimum regulacyjnego.

Zgodnie z zasadami Filara 1 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 rachunek kalkulacji całkowitych wymogów w zakresie funduszy własnych odzwierciedla profil działalności Banku i odnosi się do obecnej struktury jego bilansu i operacji pozabilansowych. Ma to swoje implikacje zarówno w odniesieniu do zakresu ryzyk wchodzących do kalkulacji, jak i występowania poszczególnych klas ekspozycji.

4.4 Kwota minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod

Wymóg na ryzyko operacyjne jest wyliczany metodą standardową określoną w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013. Bank wylicza wymóg w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne poprzez rozdelenie planowanego wyniku finansowego Banku na poszczególne linie biznesowe. Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego jest równy średniej iloczynów części planowanego wyniku finansowego poszczególnych linii oraz odpowiadających im współczynników przeliczeniowych na najbliższe trzy lata. Na dzień 31 grudnia 2023 r. minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony metodą standardową wynosił: 17 279 tys. PLN.

5. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia

5.1 Definicje należności podlegających utracie wartości

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Dla celów rachunkowości Bank przyjmuje, że aktywa finansowe przeterminowane obejmują ekspozycje, dla których wystąpiło opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek w stosunku do terminu określonego w umowie.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona w przypadku, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów. Zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Utratę wartości aktywów finansowych może spowodować pojedyncze zdarzenie, jak i złożony efekt kilku zdarzeń. Identyfikacja przesłanek utraty wartości dokonywana jest w Banku w oparciu o przesłanki ilościowe i jakościowe. Identyfikacja występowania przesłanek utraty wartości dokonywana jest w oparciu o ocenę ryzyka niewywiązania się kredytobiorcy z zobowiązań wobec Banku, obejmującą między innymi następujące zdarzenia:

- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej,
- przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił,
- wysoce prawdopodobna upadłość kredytobiorcy,
- znaczące trudności finansowe kredytobiorcy.

W przypadku niedotrzymania warunków umowy poprzez niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej, przesłanką utraty wartości, w ocenie Grupy, jest 90-dniowe opóźnienie spłaty znaczącej kwoty należności na istotnym rachunku kredytobiorcy. Warunek ten jest stosowany przez Bank dla wszystkich segmentów kredytobiorców. W sytuacji zidentyfikowania przesłanek utraty wartości na jakimkolwiek rachunku kredytobiorcy, łączne zaangażowanie kredytobiorcy podlega wycenie pod kątem utraty wartości.

5.1.1. Restrukturyzacja zaangażowań kredytowych (FORBEARANCE)

Za restrukturyzację uznaje się przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, udogodnienia w spłacie zadłużenia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił.

Działania restrukturyzacyjne stosowane w Banku polegają na modyfikacji warunków spłaty kredytu mającej na celu udzielenie pomocy kredytobiorcy, w przypadku którego wystąpiły lub spodziewane są krótko- bądź długoterminowe trudności w regulowaniu zobowiązań kredytowych. Udzielenie pomocy restrukturyzacyjnej każdorazowo poprzedzone jest analizą sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy w celu odpowiedniego dopasowania rodzaju zastosowanego udogodnienia w spłacie do możliwości finansowych kredytobiorcy i rodzaju zidentyfikowanego problemu. W przypadku trudnej sytuacji kredytobiorcy spowodowanej przez zdarzenie losowe pozostające poza jego kontrolą, Bank dopuszcza możliwość udzielenia kolejnej restrukturyzacji w stosunku do tej samej ekspozycji kredytowej, z jednoczesnym zachowaniem limitów ilościowych udzielonych restrukturyzacji. Dodatkowo każdorazowo przed wypowiedzeniem umowy kredytu Bank przypomina kredytobiorcy o możliwości wnioskowania o restrukturyzację zadłużenia, w celu upewnienia się, że zostały wykorzystane wszystkie dostępne działania restrukturyzacyjne i negocjacyjne. Po wprowadzeniu restrukturyzacji Bank monitoruje czy kredytobiorcy terminowo wywiązują się z zobowiązań wynikających ze zmodyfikowanych i uzgodnionych warunków spłaty kredytu i w uzasadnionych przypadkach podejmuje odpowiednie działania w ramach strategii windykacyjnych. Monitoring portfelowy działań restrukturyzacyjnych w szczególności dotyczy wolumenów i rodzajów dokonywanych modyfikacji restrukturyzacyjnych oraz ich efektywności mierzonej m.in. udziałem ekspozycji restrukturyzowanych, dla których nastąpiło zwiększenie opóźnienia w spłacie po restrukturyzacji zadłużenia.

W szczególności modyfikacje restrukturyzacyjne mogą polegać na:

- wydłużeniu okresu kredytowania,
- przedłużeniu spłaty raty lub jej części,
- obniżeniu miesięcznych płatności poprzez obniżenie oprocentowania,
- udzieleniu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia wypłacanych z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z przepisami ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli Kredyt mieszkaniowy.

Wszystkie zarejestrowane zdarzenia restrukturyzacyjne zidentyfikowane w ramach ww. kategorii automatycznie klasyfikują wszystkie istotne ekspozycje klienta do portfela z utratą wartości. Taki status utrzymywany jest przez minimum 1 rok, tj. do momentu uzyskania 12-tu kolejnych miesięcznych regularnych spłat (liczonych od momentu ustania pomocy dla klienta-zakończenia ścieżki restrukturyzacyjnej), a także braku innych otwartych zdarzeń z katalogu utraty wartości. Spełnienie tych warunków powoduje zmianę klasyfikacji ekspozycji z niepracującej na pracującą i jednocześnie rozpoczyna 24-miesięczny okres obserwacji (probation period). Następnie monitorowane są opóźnienia w spłacie, a ich istotne przekroczenie we wskazanym dwuletnim okresie skutkuje ponowną reklasyfikacją do utraty wartości na minimum 1 rok.

Udział ekspozycji restrukturyzowanych w portfelu kredytowym Banku ogółem w podziale na segmenty biznesowe według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz 31 grudnia 2022 r. przedstawia poniższa tabela (w mln PLN):

	31.12.2023	31.12.2022
KREDYTY BRUTTO, W TYM:	2 046,1	9 133,3
Kredyty restrukturyzowane:	29,5	130,8
bez rozpoznanej utraty wartości	13,0	60,8

z rozpoznaną utratą wartości na oczekiwane straty kredytowe	16,5	70,0
ODPISY NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE, W TYM:	-134,5	-364,4
Kredyty restrukturyzowane:	-14,1	-31,7
bez rozpoznanej utraty wartości	-0,7	-1,4
z rozpoznaną utratą wartości	-11,7	-30,3
Razem kredyty restrukturyzowane netto	12,4	99,1

Przeterminowanie portfela kredytowego restrukturyzowanego według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz na dzień 31 grudnia 2022 r. kształtuje się następująco (w mln PLN):

	31.12.2023	31.12.2022
Kredyty restrukturyzowane brutto bez rozpoznanej utraty wartości:	13,0	60,8
Kredyty nieprzeterminowane	13,0	60,7
Kredyty przeterminowane	0,0	0,1
1 - 10 dni przeterminowania	0,0	0,1
Kredyty restrukturyzowane brutto z rozpoznaną utratą wartości	16,5	70,0
Razem kredyty restrukturyzowane brutto	29,5	130,8

Wszystkie należności objęte działaniami restrukturyzacyjnymi klasyfikowane są do ekspozycji z przesłankami utraty wartości i podlegają standardowym procesom wyceny dedykowanym tego typu ekspozycjom. Utworzone odpisy na portfel należności restrukturyzowanych odzwierciedlone są, podobnie jak pozostałe odpisy na należności z utratą wartości, w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne (w tys. PLN):

Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Nieruchomości mieszkalne	12 840	5 532
Nieruchomości komercyjne	0	0
Ruchomości	0	0
Kapitał własny i instrumenty dłużne	0	0
Pozostałe	0	0
Łącznie	12 840	5 532

5.1.2 Wpływ COVID-19 na jakość portfela kredytowego

Ekspozycje objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi prezentują poniższe tabele (w tys. PLN):

- a) wartość bilansowa brutto czynnych i wygasłych ekspozycji:

31.12.2023							
	Liczba		Wartość bilansowa brutto			Rezydualny termin moratoriów	
	ogółem [szt.]	w tym: przyznane [szt.]	ogółem	w tym: przyznane	w tym: wygasłe	<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy
Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	0	0	0	0	0	0	0

31.12.2022							
	Liczba		Wartość bilansowa brutto			Rezydualny termin moratoriów	
	ogółem [szt.]	w tym: przyznane [szt.]	ogółem	w tym: przyznane	w tym: wygasłe	<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy
Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	6 429	6 345	1 505 456	1 492 430	1 492 430	0	0

b) wartość bilansowa brutto czynnych ekspozycji:

31.12.2023							
	Wartość bilansowa brutto						
	łącznie	obsługiwane			nieobsługiwane		
		ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym faza 2	ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane <= 90 dni
Kredyty i zaliczki objęte moratoriami	0	0	0	0	0	0	0

31.12.2022							
	Wartość bilansowa brutto						
	łącznie	Obsługiwane			Nieobsługiwane		
		ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym faza 2	ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane <= 90 dni

Kredyty i zaliczki objęte moratoriami	0	0	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---	---

c) skumulowana utrata wartości czynnych ekspozycji:

31.12.2023							
Skumulowana utrata wartości							
	łącznie	obsługiwane			nieobsługiwane		
		ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym faza 2	ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane < = 90 dni
Kredyty i zaliczki objęte moratoriami	0	0	0	0	0	0	0

31.12.2022							
Skumulowana utrata wartości							
	łącznie	Obsługiwane			Nieobsługiwane		
		ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym faza 2	ogółem	w tym: okres karencji dla kapitału i odsetek	w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane < = 90 dni
Kredyty i zaliczki objęte moratoriami	0	0	0	0	0	0	0

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe - Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej (w tys. PLN)

	Stan na dzień	
	31.12.2023	31.12.2022*
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	34 076	27 724
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 532 298	5 149 006
Należności od banków	42 782	21 025
Należności od klientów	1 911 544	5 016 188
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	1 053	256
Rzeczowe aktywa trwałe	18 433	17 879
Wartości niematerialne	2 531	4 025

Należności z tytułu podatku dochodowego	2 233	0
Pozostałe aktywa	230 616	137 911
Razem	7 775 566	10 374 014

* dane przekształcone, szczegóły zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym w nocy Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

5.2 Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania odpisów aktualizujących oraz korekt wartości

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Ocena dostosowana jest do specyfiki poszczególnych ekspozycji. Dla wszystkich ekspozycji dokonywana jest ocena przesłanek jakościowych oraz ilościowych. Ocena dotyczy zarówno ujawnionych obiektywnych przesłanek utraty wartości (etap 3), jak i przesłanek identyfikujących istotny wzrost ryzyka kredytowego (etap 2).

W przypadku ekspozycji, dla których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości dokonywany jest szacunek przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o dane historyczne dotyczące przepływów pieniężnych dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka (metoda kolektywna).

Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości grupuje się, z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka oraz tworzy się odpis aktualizujący/rezerwę odpowiednio w horyzoncie life-time dla portfela z rozpoznaniem istotnym wzrostem ryzyka kredytowego oraz w horyzoncie jednego roku dla ekspozycji bez zmiany profilu ryzyka względem początkowego ujęcia aktywa.

Zasady dokonywania wyceny, z uwzględnieniem kwestii szacunków oraz kompetencji w zakresie podejmowania decyzji, są w Banku szczegółowo uregulowane.

Metody pomiaru wraz z założeniami podlegają regularnemu procesowi monitoringu i niezależnej walidacji. Wszelkie obserwacje procesów monitoringu i walidacji znajdują swoje odzwierciedlenie w zasadach/procesie wyceny.

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zgodnie z MSSF 9 Bank stosuje model utraty wartości oparty na koncepcji „straty oczekiwanej” szacowanej z wykorzystaniem zarówno danych historycznych, jak i prognoz.

Bank dokonuje kalkulacji odpisów w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz uwzględnia prognozy i spodziewane przyszłe warunki ekonomiczne w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Zgodnie z MSSF 9 odpis na oczekiwane straty kredytowe jest wyznaczany w następujących kategoriach:

- Etap 1 – aktywa finansowe, dla których oczekiwana strata kredytowa wyceniana jest w horyzoncie 1 roku;
- Etap 2 – aktywa finansowe, dla których wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, wyceniane do czasu zapadalności (lifetime);
- Etap 3 – aktywa z rozpoznąną utratą wartości tj. z obiektywnymi przesłankami utraty wartości.

Przesłanki klasyfikacji do poszczególnych etapów zostały szczegółowo zaprezentowane w nocy 34.5 „Ryzyko kredytowe”.

Pomiar oczekiwanej straty kredytowej w okresie życia aktywa finansowego ma zastosowanie do wszystkich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego (etap 2) lub stwierdzono utratę wartości (etap 3).

W etapie 1 pomiar 12-miesięcznej oczekiwanej straty kredytowej dokonywany jest dla wszystkich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank ocenia czy istnieją przesłanki istotnego wzrostu ryzyka kredytowego lub obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a oczekiwana strata kredytowa z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Identyfikacja pojedynczego zdarzenia wskazującego utratę wartości może nie być możliwa. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń, a jej identyfikacja dokonywana jest w Banku w oparciu o obiektywne przesłanki ilościowe i jakościowe, z uwzględnieniem oceny sytuacji finansowej klienta, jakości współpracy z Bankiem oraz jego otoczenia biznesowo-prawnego. Identyfikacja występowania przesłanek utraty wartości dokonywana jest w oparciu o ocenę ryzyka niewywiązania się kredytobiorcy z zobowiązań wobec Banku, obejmującego między innymi następujące zdarzenia:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- c) przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- d) wysoce prawdopodobna upadłość kredytobiorcy lub inna reorganizacja finansowa kredytobiorcy.

W przypadku niedotrzymania warunków umowy poprzez niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej, przesłanką utraty wartości, w ocenie Banku, jest 90-dniowe opóźnienie spłaty znaczącej kwoty należności na rachunku kredytobiorcy. Warunek ten jest stosowany przez Bank dla wszystkich ekspozycji kredytowych.

W przypadku zidentyfikowania przesłanek utraty wartości na jakimkolwiek rachunku kredytobiorcy, łączne zaangażowanie kredytobiorcy podlega wycenie pod kątem utraty wartości.

Jeśli obiektywne przesłanki utraty wartości występują, wówczas dokonywane jest wyliczenie odpisu, który równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową ekspozycji a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową ekspozycji kredytowej obniża się poprzez dokonanie odpisu. Kwotę oczekiwanej straty kredytowej ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie oczekiwana strata kredytowa z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rachunku wyników. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Odpisy na oczekiwane straty kredytowe”.

Określenie przyszłych przepływów pieniężnych dla aktywów oparte jest na ocenie portfelowej (kolektywnej) i wynika z historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są

grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność kredytobiorcy do spłaty zobowiązania.

Przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy wykorzystaniu bieżącej efektywnej stopy procentowej. Przepływy, ustalone dla aktywów bez rozpoznanej utraty wartości, dyskontowane są przy wykorzystaniu średnich efektywnych stóp procentowych dla rachunków z utratą wartości w danej grupie produktowej. W przypadku aktywów z utratą wartości stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest efektywną stopą procentową z momentu default.

Dla należności od dłużników różnych wysokość odpisów aktualizujących należności zależna jest od stopnia zagrożenia ich spłaty. Określanie poziomu ryzyka należności dokonuje się na podstawie kryterium: terminowości spłaty oraz indywidualnej oceny ryzyka niespłacenia przez dłużnika kwoty należności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięguje się z innych całkowitych dochodów i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe podlegają tym samym mechanizmom i procesom kalkulacji odpisów i rezerw jak zobowiązania bilansowe.

Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia (UE) nr 183/2014 przy ustalaniu wartości ekspozycji Bank uwzględnia tylko te kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które został obniżony kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe.

5.3 Łączna kwota ekspozycji (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy

Łączna kwota ekspozycji księgi bankowej i średnia** kwartalna kwota ekspozycji (w tys. PLN)

Klasa ekspozycji	31.12.2023*	Średnia w okresie**
Rządy i banki centralne	5 566 374	5 332 358
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0	0
Podmioty sektora publicznego	0	0
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje – banki	42 782	193 378
Przedsiębiorstwa	6 153	64 413
Detaliczne niezabezpieczone	2 974	3 514
Zabezpieczone na nieruchomościach wg metody IRB	1 907 987	2 215 562
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	588	797
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Ekspozycje kapitałowe	40	41
Pozostałe	250 063	209 782
Razem	7 776 961	8 019 846

* W tym z tytułu zobowiązań pozabilansowych 0 (tys. PLN).

** Średnia za dwa okresy od momentu wprowadzenia MSSF9

5.4 Struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Bank nie prezentuje podziału geograficznego ekspozycji według kraju pochodzenia kontrahentów z uwagi na niewielki udział ekspozycji wobec kontrahentów spoza Polski.

5.5 Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Struktura ekspozycji według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Typ kontrahenta/	Rządy lub banki centralne	Organy administracji i podmioty nieprowadzące	Instytucje	Przedsiębiorstwa	Klienci Detaliczni	W tym MŚP	Samorządy terytorialne i władze lokalne	Pozostałe	Razem
Ekspozycje									

Rządy lub banki centralne	5 566 374	0	0	0	0	0	0	0	5 566 374
Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wielostronne banki rozwoju	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Instytucje	0	0	42 782	0	0	0	0	0	42 782
Przedsiębiorstwa	0	0	0	6 153	0	0	0	0	6 153
Detaliczne niezabezpieczone	0	0	0	0	2 974	0	0	0	2 974
Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach wg metody IRB	0	0	0	0	1 907 987	0	0	0	1 907 987
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	0	0	0	588	0	0	0	588
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	40	0	0	0	0	40

Inne pozycje	0	0	0	0	0	0	0	250 063	250 063
Razem	5 566 374	0	42 782	6 193	1 911 549	0	0	250 063	7 776 960

5.6 Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Struktura ekspozycji według rezydualnych okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Termin zapadalności/Ekspozycje	Rządy lub banki centralne	Samorządy regionalne lub władze lokalne	Instytucje	Przedsiębiorstwa	Detaliczne	Zabezpieczenie hipotekami na nieruchomościach wg metody IRB	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	Inne pozycje	Kapitałowe	Razem
Do 3 miesięcy	5 230 823	0	42 782	2 622	154	5 147	111	0	0	0		5 281 639
Od 3 do 6 miesięcy	74 458	0	0	3 531	20	268	0	0	0	0		78 276
Od 6 do 12 miesięcy	24 213	0	0	0	16	1 104	0	0	0	0		25 333
Od 1 roku do 3 lat	178 007	0	0	0	0	10 760	0	0	0	0		188 767
Od 3 do 5 lat	24 797	0	0	0	167	26 586	0	0	0	0		51 549
Od 5 do 10 lat	0	0	0	0	264	139 033	18	0	0	0		139 315
Powyżej 10 lat		0	0	0	2 354	1 725 089	458	0	0	0		1 727 901
Brak określonego terminu	34 076	0	0	0	0	0	0	0	0	250 063	40	284 180
Razem	5 566 374	0	42 782	6 153	2 974	1 907 987	588	0	0	250 063	40	7 776 960

5.7 W rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:

5.7.1 Ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Wartość brutto ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania w rozbiciu na typy kontrahentów wg stanu na 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Typ kontrahenta	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym z utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane
Klienci detaliczni	4 908	4 908	4 908
Przedsiębiorstwa	0	0	0
Pozostali	0	0	0
Razem	4 908	4 908	4 908

5.7.2 Suma odpisów z tytułu utraty wartości należności według stanu na początek i koniec okresu

Suma odpisów z tytułu utraty wartości należności (w tys. PLN)

	01.01.2023	31.12.2023
Suma odpisów na straty kredytowe	226 404	134 527

5.8 Kwoty ekspozycji zagrożonych bądź z rozpoznaną utratą wartości – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym

Bank nie prezentuje podziału geograficznego ekspozycji według kraju pochodzenia kontrahentów z uwagi na niewielki udział ekspozycji wobec kontrahentów spoza Polski.

5.9 Odpisy z tytułu utraty wartości należności**Odpisy z tytułu utraty wartości należności (w mln. PLN)**

	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2023	2,4	30,0	194,0	226,4
Transfery z etapu 1	-0,8	0,8	0,0	0,0
Transfery z etapu 2	2,1	-6,3	4,2	0,0
Transfery z etapu 3	0,0	4,5	-4,5	0,0
Amortyzacja portfela	-1,0	-14,8	-45,8	-61,6
Zmiana oszacowań w modelu rezerwy prawnej	-0,8	-23,8	-95,7	-120,3
Zmiany oszacowań	0,0	44,6	85,1	129,7
Spisania w straty	0,0	0,0	-30,4	-30,4
Różnice kursowe	-0,1	-1,6	-7,6	-9,3
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2023	1,8	33,4	99,3	134,5

6. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego kontrahenta**6.1 Opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta**

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego kontrahenta stanowi równowartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CCR) wyznaczanego zgodnie z metodą standardową.

Ryzyko kontrahenta ograniczane jest poprzez limity zaangażowania wobec kontrahentów na rynku międzybankowym. Limity ustalane są odrębnie dla transakcji depozytowych oraz dla transakcji wymiany walutowej.

Metodologia wyznaczania limitów dla poszczególnych kontrahentów bankowych w podziale na banki krajowe, zagraniczne i grupy kapitałowe oparta jest na:

- aktualnym ratingu zewnętrznym nadanym przez uznaną międzynarodową agencję ratingową,
- ratingu wewnętrznym wyznaczanym na podstawie zewnętrznych ocen ratingowych,
- ocenie sytuacji finansowej banku-kontrahenta,
- jakościowej ocenie banku-kontrahenta pod względem struktury akcjonariatu, pozycji na rynku,
- możliwości wsparcia przez podmiot macierzysty i innych kryteriów,
- rodzaju podpisanej dokumentacji z danym kontrahentem,
- wielkości funduszy własnych kontrahenta oraz kapitału Tier 1 Banku.

6.2 Opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

6.2.1 Zasady dotyczące zabezpieczeń kredytowych

Z uwagi na profil działalności Bank przyjmuje zasadniczo jako obowiązkowe zabezpieczenie swoich wierzytelności hipotekę ustanowioną na nieruchomościach mieszkalnych.

Poza hipoteką Bank stosuje jako zabezpieczenie obowiązkowe cesję praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i zdarzeń losowych.

Bank przykłada szczególną wagę do pewności prawnej zabezpieczeń, w związku z tym dokumenty związane z ustanowieniem zabezpieczeń sporządzane są zgodnie z obowiązującymi w Banku wzorami. Umowy odbiegające od obowiązującego standardu wymagają zaakceptowania przez radcę prawnego.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kieruje się przede wszystkim zasadą ostrożnej wyceny i bierze pod uwagę czynniki, takie jak: stan nieruchomości przedmiotu zabezpieczenia, możliwości jej zbycia, obciążenia ciążące na nieruchomości, ryzyko prawne, ekonomiczne i inne szczególne ryzyka związane z nieruchomością, czas i koszty związane z ewentualnym dochodzeniem roszczeń. Rzetelna analiza tych czynników stanowi podstawę do adekwatnej oceny wartości zabezpieczenia.

Minimalne wymogi w zakresie zabezpieczeń określone są w wewnętrznych procedurach dotyczących zasad wyceny nieruchomości. W ramach analizy ryzyka związanego z nieruchomościami Bank w szczególności:

- dokonuje regularnego monitoringu poziomu LTV w ujęciu indywidualnym oraz portfelowym,
- śledzi zmiany na rynku nieruchomości i regularnie, nie rzadziej niż wynika to z przepisów prawa i regulacji nadzorczych, dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych będących w portfelu Banku,
- analizuje przyszłą sytuację na rynku nieruchomości i jej wpływ na ryzyko Banku.

6.2.2 Zasady tworzenia rezerw

Bank nie posiada transakcji wycenianych indywidualnie i w związku z tym odpisy na ryzyko kredytowe tworzone są w oparciu o metodę kolektywną, opisaną w rozdziale 5.2.

6.2.3 Opis zasad polityki w zakresie narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

W celu wczesnej identyfikacji negatywnych zmian ustanowione zabezpieczenia podlegają monitorowaniu. Wartość zabezpieczeń jest rejestrowana w systemach operacyjnych Banku i podlega weryfikacji oraz aktualizacji z częstotliwością uzależnioną od poziomu zmienności wartości, charakterystycznego dla danego zabezpieczenia. Zabezpieczenia, ich ważność (np. polisy ubezpieczeniowe) oraz wartość są monitorowane na bieżąco, w okresach adekwatnych dla danego rodzaju zabezpieczenia oraz okresach zależnych od zmiany czynników rynkowych mogących wpływać na wartość zabezpieczeń.

Przegląd zabezpieczeń obejmuje weryfikację stanu zabezpieczenia (o ile zachodzi taka potrzeba), zmiany wartości zabezpieczenia w okresie od ostatniego przeglądu oraz prawidłowości i ważności dokumentów ubezpieczeniowych (o ile dotyczy).

6.3 Dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych.

Nie dotyczy.

6.4 Miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru

Nie dotyczy.

6.5 Wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów

Bank nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

6.6 Kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbiem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów

Bank nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

6.7 Oszacowanie współczynnika α , jeśli Bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α

Bank nie stosuje współczynnika α .

6.8 Wpływ wartości zabezpieczenia, jakie musiałby zapewnić Bank przy obniżeniu oceny jego wiarygodności kredytowej

Nie dotyczy.

7. Informacje z zakresu stosowania metody standardowej do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

7.1 Nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta Bank

Za uznane instytucje wiarygodności kredytowej Bank uznaje agencje ratingowe Standard & Poor's, Moody's oraz Fitch, których to oceny wiarygodności kredytowej są przenoszone na poszczególne ekspozycje zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

7.2 Klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych

Bank wykorzystuje zewnętrzne oceny wiarygodności kredytowej do ustalania wag ryzyka dla ekspozycji wobec rządów, banków centralnych, instytucji oraz przedsiębiorstw.

7.3 Opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

Przeniesienie zewnętrznej oceny wiarygodności kredytowej na stopnie jakości kredytowej określone w Rozporządzeniu (EU) nr 575/2013 następuje zgodnie z postanowieniami wynikającymi z Uchwały nr 387/2008 KNF, w szczególności:

- jeśli danej pozycji przypisano dwie oceny wiarygodności kredytowej (wyznaczone przez S&P i Moody's), wówczas należy zastosować niższą z tych dwóch,
- w sytuacji, w której danej pozycji nadano wyłącznie jedną ocenę kredytową, należy wykorzystać tę ocenę do określenia wagi ryzyka dla tej pozycji,

7.4 Przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w Rozporządzeniu (EU) nr 575/2013, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli Bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen wskazany w Rozporządzeniu (EU) nr 575/2013 na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 6 ustawy - Prawo bankowe.

Bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w Rozporządzeniu (EU) nr 575/2013.

7.5 Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych

Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji przed zastosowaniem technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz ryzyka kontrahenta	Wartość ekspozycji po zastosowaniu technik ograniczenia ryzyka kredytowego
Bez Ratingu	7 727 997	7 727 997
1	0	0
2	40 192	0
3	2 618	0
4	0	0
Razem	7 770 807	7 727 997

Wartość pozycji pomniejszających fundusze podstawowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	Wartość
Wartości niematerialne	- 2 531
AVA	-1
Razem	-2 532

8. Informacje z zakresu obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów

8.1 Zezwolenie na stosowanie metody IRB

W 2021 roku KNF udzielił Bankowi zezwolenia na obliczanie od dnia 1 kwietnia 2021 roku kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. W dniu 30 marca 2022 roku KNF zmienił powyższą decyzję w zakresie stosowania ograniczenia w uwzględnianiu RWA na potrzeby obliczania współczynników kapitałowych. Od kwietnia 2022 roku Bank korygował kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone według metody wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w taki sposób, że nie były one niższe niż 60% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczonych według metody standardowej.

Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dn. 31 października 2023 roku wydała decyzję zezwalającą Bankowi na wprowadzenie zmian znacznych w metodzie wewnętrznych ratingów dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Zmiany odnoszą się do: modelu LGD, modelu PD oraz procesu walidacji modeli PD i LGD (zmiana w metodyce walidacji odnoszącej się do modelu PD oraz LGD). Zmiany w kalkulacji mogą być wdrożone pod warunkiem, że do momentu potwierdzenia przez KNF realizacji określonych warunków Bank będzie obliczał kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów (IRB), przez zastosowanie następujących mnożników w stosunku do, oszacowywanych przez Bank, parametrów:

- Mnożnik PD: mnożnik w wysokości 1,15 w odniesieniu do oszacowań parametru PD w stosunku do wszystkich ekspozycji nie będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem PD,
- Mnożnik LGD non-default: mnożnik w wysokości 1,2 w odniesieniu do oszacowań parametru LGD w stosunku do wszystkich ekspozycji nie będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem LGD,
- Mnożnik LGD in-default: mnożnik w wysokości 1,3 w odniesieniu do oszacowań parametru LGD w stosunku do wszystkich ekspozycji będących w stanie niewykonania zobowiązania objętych modelem LGD.

8.2 Struktura systemów ratingów wewnętrznych

Przez system ratingowy uważa się zbiór metod, procesów, systemów gromadzenia danych oraz systemów informatycznych, które są wykorzystywane w celu oceny ryzyka kredytowego, klasyfikacji ekspozycji do określonych kategorii ryzyka, oznaczania zdarzeń niewykonania zobowiązania oraz kwantyfikacji szacowanych strat z tytułu niewykonanych zobowiązań dla określonego rodzaju ekspozycji.

System ratingowy Banku jest wykorzystywany w następujących obszarach:

- proces klasyfikacji ekspozycji kredytowych pod względem ryzyka,
- proces kredytowy,
- proces oznaczania zdarzeń default,
- proces kalkulacji odpisów aktualizujących/rezerw kredytowych,
- proces kalkulacji kapitału wewnętrznego,
- proces raportowania w obszarze ryzyka kredytowego.

Kompetencje w procesie nadawania ratingu są podzielone w następujący sposób:

- wprowadzanie danych,
- weryfikacja danych,
- nadanie ostatecznej oceny ryzyka (decyzja automatyczna).

Klasy ryzyka wynikające z modeli oraz ratingi proceduralne są nadawane automatycznie i nie podlegają korekcie eksperckiej.

W procesie nadania ratingu, Bank wykorzystuje dane z różnych dostępnych źródeł:

- źródła wewnętrzne (systemy informatyczne Banku),
- źródła zewnętrzne (Biuro Informacji Kredytowej S.A.),
- dane pozyskane od klientów.

Bank stosuje jeden system ratingowy, jednolity w zasadach stosowania i wykorzystywanych komponentach dla wszystkich ekspozycji. Systemem ratingowym Banku objęty jest portfel kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym oraz zapewnia precyzyjne zróżnicowanie Kredytobiorców pod względem ryzyka poprzez wyróżnienie klas ryzyka uwzględniających dwa wymiary:

- ryzyka klienta,
- ryzyka transakcji.

W celu określenia poziomu ryzyka klienckiego, kwantyfikowane jest ryzyko wystąpienia zdarzenia default dla unikalnej kombinacji klientów, zwanych w Banku Klientem wspólnym. Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia default jest wyrażane w postaci parametru PD.

Parametr PD jest wyznaczany ze skali ciągłej, czego rezultatem jest nadanie indywidualnej wartości parametru PD unikalnym kombinacjom klientów zwanych Klientami wspólnymi. Wartość prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania jest specyficzna dla danego Klienta wspólnego. Takie podejście zapewnia możliwie maksymalne zróżnicowanie poziomu/klas ryzyka w wymiarze ryzyka klienta.

W celu określenia ryzyka transakcji, kwantyfikowana jest wielkość straty jaką Bank może ponieść w przypadku wystąpienia zdarzenia default. Wysokość straty jest wyrażona poprzez parametr LGD. Definicja i liczba klas ryzyka różnicujących parametr LGD wynika bezpośrednio z czynników ryzyka uwzględnianych w modelu LGD.

W procesach wewnętrznych Banku stosowana jest Masterskala umożliwiająca grupowanie klientów o zbliżonym poziomie ryzyka w ramach poszczególnych kategorii ratingowych. Szczegóły dotyczące Masterskali reguluje Procedura „Skala ratingowa Banku BPH SA” Masterskala jest wykorzystywana w Banku do segmentacji portfela kredytowego na jednorodne grupy pod względem ryzyka wystąpienia zdarzenia default (wymiar ryzyka klienta systemu ratingowego), w szczególności mającej zastosowanie dla:

- Procesu kalkulacji odpisów aktualizujących/rezerw kredytowych,
- Procesu kalkulacji kapitału wewnętrznego,
- Procesu raportowania w obszarze ryzyka kredytowego,
- Wyznaczenia progów akceptacyjnych w procesie kredytowym, opartych na wartości granicznej wskaźnika PD, kwalifikującej do kategorii ratingowej którą Bank uznaje za punkt odcięcia.

Skala ratingowa Banku obejmuje 26 kategorii ratingowych. Do każdej kategorii ratingowej przypisane jest określone prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia default. Wartość prawdopodobieństwa zdarzenia default dla 25 kategorii ratingowych jest wyznaczona w oparciu o funkcję wykładniczą, która interpoluje wartości prawdopodobieństwa pomiędzy 1 kategorią ratingową a 25 kategorią ratingową. Natomiast ostatnia (26) kategoria ratingowa - odpowiada sytuacji wystąpienia zdarzenia default, wobec powyższego wartość PD przypisana do tej kategorii wynosi 100%.

8.3 Opis procesu ratingów wewnętrznych

8.3.1 Rządy centralne i banki centralne

Klasa ekspozycji nie podlegająca w Banku pod metodę ratingów wewnętrznych.

8.3.2 Instytucje

Klasa ekspozycji nie podlegająca w Banku pod metodę ratingów wewnętrznych.

8.3.3 Przedsiębiorstwa

Klasa ekspozycji nie podlegająca w Banku pod metodę ratingów wewnętrznych.

8.3.4 Ekspozycje detaliczne

Modele PD.

Proces ratingowy w Banku opiera się na nadawaniu indywidualnej oceny wszystkim unikalnym kombinacjom klientów zwanych klientami wspólnymi. Ocena w formie scoringu nadawana jest na podstawie modelu PD, zaś klasy ryzyka wynikające z modelu są nadawane automatycznie i nie podlegają korekcie eksperckiej. Model PD dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie jest scoringowym modelem behawioralnym uzyskanym metodą regresji logistycznej.

Modele PD stosowane do obliczenia wymogów kapitałowych podlegają regularnemu monitoringowi a także okresowej, niezależnej walidacji. Każda nowa wersja modelu lub jego kalibracja podlega walidacji wstępnej przed udostępnieniem w środowisku produkcyjnym. Niezależnie walidowana jest również implementacja modelu (walidacja wdrożenia). W celu weryfikacji poprawności oszacowań PD stosowany jest szereg testów i miar statystycznych, opisanych w metodyce walidacji modeli PD. Badane obszary obejmują zarówno jakościową jak i ilościową weryfikację modelu, w szczególności: zgodność z regulacjami, benchmarking do oszacowań występujących na rynku polskim, analizy jakości danych, założenia modelu, moc dyskryminacyjną, jakość dopasowania parametru PD, stabilność oraz miary koncentracji.

W związku z nienormalnym wzrostem liczby zdarzeń default, monitoring modelu PD przeprowadzony w Q1'2023 wskazał istotne niedoszacowanie parametru PD, w konsekwencji czego Bank podjął decyzję o rekaliibracji modelu. Wdrożenie rekaliibracji miało miejsce w Q3'2023.

Modele LGD.

Model LGD jest modelem statystycznym, na który składają się 2 modele:

- Model LGD NonDefault, którego zakresem jest portfel pracujący (Etap 1 i Etap 2 zgodnie z MSSF9),
- Model LGD InDefault, którego zakresem jest portfel niepracujący (Etap 3).

Za obserwację w modelu LGD przyjęto pojedyncze zdarzenie default. Stan default propagowany jest wprost z poziomu klienta wspólnego na wszystkie jego ekspozycje. Ze względu na niektóre charakterystyki ekspozycji, takie jak w szczególności LtV, modelowanie LGD zostało przeprowadzone na poziomie defaultu ekspozycji. W przypadku ekspozycji, dla których kilkakrotnie wystąpiło zdarzenie default, każdy przypadek default rozpatrywany był oddzielnie. Bank przeprowadził oszacowanie parametrów LGD na bazie danych, która obejmuje wszystkie przypadki niewykonania zobowiązania wynikające z ilościowych i jakościowych przesłanek definicji niewykonania zobowiązania z maksymalnego posiadanego horyzontu czasowego. Bank przyjął za maksymalny okres odzyskiwalności okres 6 lat, po tym czasie wszystkie ekspozycje otrzymują wartość LGD=100%. Na potrzeby obliczania aktywów ważonych ryzykiem Bank stosuje odpowiednie narzuty konserwatyzmu (ang. Margin of Conservatism) wynikające odpowiednio ze zidentyfikowanych błędów i braków danych, zmian w otoczeniu biznesowym jak i na błąd oszacowania modelu. Bank wyznacza LGD z dodatkowymi narzutami adresującymi potencjalne okresy spowolnienia gospodarczego (Downturn) zgodnie z EBA/GL/2019/03, Wytyczne dotyczące szacowania LGD właściwego dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej („oszacowania LGD dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej”). W trakcie budowy modelu zastosowano tzw. podejście haircut wyznaczając zależności wynikające ze zmiennych wchodzących do modelu ze zidentyfikowanymi okresami spowolnienia gospodarczego. W ramach budowy modelu okres pogorszenia koniunktury gospodarczej został zidentyfikowany na bazie danych od 2004 roku ze względu na strukturalną zmianę gospodarki Polski w wyniku przystąpienia do Unii Europejskiej – zgodnie z Wytycznymi EBA. W konsekwencji na potrzeby identyfikacji okresu Downturn skorzystano z 15 letniego szeregu czasowego dla danych makroekonomicznych. Wyznaczone okresy były następnie łączone na podstawie analizy zachowania się wartości zmiennych w badanych okresach i na podstawie wiedzy eksperckiej. Pandemia koronawirusa COVID-19 została zidentyfikowana jako potencjalny początek nowego okresu spowolnienia gospodarczego, jednak w wyniku przeprowadzonych analiz zaobserwowano istotne pogorszenie tylko jednej z badanych zmiennych i finalnie okres ten nie został zidentyfikowany jako okres Downturn.

Modele stosowane do obliczenia wymogów kapitałowych podlegają niezależnej okresowej walidacji oraz regularnemu monitoringowi. Każda nowa wersja modelu podlega wstępnej walidacji. Niezależnie walidowana jest również implementacja modelu na potrzeby szacowania wymogów kapitałowych. W celu weryfikacji poprawności oszacowań modelu LGD stosowanych jest szereg testów i miar statystycznych, opisanych w metodyce walidacji modeli LGD oraz w metodyce monitoringu. Badane obszary obejmują moc dyskryminacyjną modelu, błędy oszacowań (backtest), stabilność modelu, benchmarking do oszacowań występujących na rynku polskim, moc prognostyczną modelu oraz poszczególnych zmiennych, miary koncentracji oraz analizę jakościową.

W następstwie wyników monitoringu przeprowadzonego w Q3'2023, Bank wdrożył nową rekalkulację modeli LGD w Q4'2023.

Modele EAD.

Bank nie stosuje parametru EAD z uwagi na brak możliwości i zasadności szacowania wiarygodnego modelu – w portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie nie występują zobowiązania pozabilansowe i z uwagi na strategię Banku nie pojawią się w przyszłości. W związku z transformacją w 2016 r. dane historyczne nie są reprezentatywne dla obecnej działalności Banku i art. 182 CRR ust. 3 nie ma zastosowania. Bank podjął decyzję o przyjęciu konserwatywnego podejścia i stosuje współczynnik konwersji CCF=100%.

8.3.5 Papiery kapitałowe

Klasa ekspozycji nie podlegająca w Banku pod metodę ratingów wewnętrznych.

8a. Informacje z zakresu ryzyka rynkowego

8a.1 Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego

Pozycja walutowa (krótka) na dzień 31 grudnia 2023 roku przekroczyła próg 2% funduszy własnych Banku, w związku z czym Bank obliczył wymóg w zakresie funduszy własnych na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2023 roku zgodnie z art. 351 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

8a.2 Wielkość wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego stopy procentowej związanego z pozycjami sekurytyzacyjnymi

Bank nie posiada pozycji sekurytyzacyjnych.

9. Informacje w zakresie stosowania w wyliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych metody wartości zagrożonej

Bank nie stosuje metody wartości zagrożonej w wyliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych.

10. Informacje w zakresie ryzyka operacyjnego

10.1 Stosowane metody wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych na pokrycie ryzyka operacyjnego

Wymóg na ryzyko operacyjne jest wyliczany metodą standardową określoną w art. 317, 318 i 320 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

EU OR1 – Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

	Działalność bankowa	Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko
		2020	2021	2022		
1	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	-	-	-	-	-
2	Działalność bankowa objęta metodą standardową/alternatywną metodą standardową	125 679	76 164	297 992	17 279	215 989
3	Objęta metodą standardową:	125 679	76 164	297 992	x	x
4	Objęta alternatywną metodą standardową:	-	-	-	x	x
5	Działalność bankowa objęta metodami zaawansowanego pomiaru	-	-	-	-	-

10.2 W przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru określonych w art. 312 ust. 2 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 - opis metodologii, włącznie z omówieniem ważnych wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru.

11. Informacje w zakresie ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

11.1 Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk

Nie dotyczy

11.2 Wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli te wielkości różnią się istotnie

Nie dotyczy.

11.3 Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje

Nie dotyczy

11.4 Zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie

Nie dotyczy

11.5 Kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających

Przeszacowanie aktuarialne wynikające z wyceny zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych w kwocie straty 2 596 tys. PLN ujmowane jest w innych dochodach całkowitych.

Na koniec 2023 roku Bank nie zanotował niezrealizowanych zysków i strat z tytułu wyceny instrumentów finansowych.

12. Informacje w zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

12.1 Charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zmian wartości na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, mających wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku, spowodowanych zmianami stóp procentowych na rynku. W ramach ryzyka stopy procentowej wyróżnia się trzy podkategorie:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyko bazowe,
- ryzyko opcji klienta.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej Bank nie utrzymuje księgi handlowej, w związku z powyższym zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wyłącznie działalność zaliczaną do portfela bankowego (ang. *Interest Rate Risk in the Banking Book*, IRRBB). Bank jest finansowany kapitałami własnymi. W portfelu Banku nie ma depozytów.

Ze względu na relatywnie prostą i stabilną strukturę bilansu Banku, ryzyko bazowe oraz ryzyko opcji klienta (w tym: wcześniejsze spłaty kredytów) analizowane jest raz do roku. Analiza wykonana w 2023 r. wykazała na relatywnie niską ekspozycję Banku na powyższe ryzyka.

Zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2022/14, w celu pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metody pomiaru bazujące zarówno na wrażliwości wyniku odsetkowego, jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku. W ramach pierwszej kategorii, stosowana jest miara wrażliwości wyniku odsetkowego netto (ang. *Net Interest Income, sensitivity*, NII sensitivity), natomiast w ramach drugiej kategorii wartość punktu bazowego (ang. *Basis Point Value*, BPV).

Miara NII sensitivity wyznaczana jest jako bezwzględna zmiana wyniku odsetkowego netto Banku dla horyzontu rocznego i scenariuszy równoległych zmian krzywych stóp procentowych o +/- 100 p.b. (tj. 1 punkt procentowy). Przyszłe przepływy odsetkowe wyznaczone są na podstawie stawek forwardowych (wyliczanych na podstawie krzywych stóp procentowych).

Miara BPV wyznaczana jest jako zmiana wyceny portfela Banku z tytułu równoległego wzrostu krzywych stóp procentowych o 1 p.b. (tj. 0,01 punktu procentowego). W ramach kalkulacji BPV, Bank nie uwzględnia marż handlowych.

Pomiar i raportowanie ryzyka stopy procentowej portfela bankowego jest dokonywane przez Departament Zarządzania Ryzykiem Banku (Pion Zarządzania Ryzykiem), który jest jednostką niezależną od jednostek dokonujących transakcji.

Pomiary ryzyka stopy procentowej całego portfela (tj. portfela bankowego) są wykonywane cyklicznie (nie rzadziej niż raz w miesiącu), a raportowanie odbywa się z częstotliwością miesięczną, dwumiesięczną i kwartalną. Odbiorcami raportów okresowych są przede wszystkim Rada Nadzorcza, Zarząd Banku, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO) oraz Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa.

12.2 Zmiana wyniku odsetkowego, wartości ekonomicznej kapitału lub innych miar stosowanych do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank, w podziale na poszczególne waluty

Wrażliwość wyniku odsetkowego Banku kalkulowana jest dla scenariusza +/- 100 p.b. Dopelnieniem pomiaru ryzyka stopy procentowej za pomocą miar NII sensitivity oraz BPV są przeprowadzane okresowo analizy scenariuszy kryzysowych, m.in. scenariusz równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o +/- 200 p.b.

Zmiana wyniku odsetkowego netto dla scenariuszy zmian stóp procentowych o +/- 100 punktów bazowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Waluta	Scenariusz + 100 p.b.	Scenariusz -100 p.b.
CHF	8 086	-8 122
EUR	384	-386
PLN	56 739	-56 764
USD	9	-9
Razem:	65 218	-65 281

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla scenariuszy zmian stóp procentowych o +/- 200 punktów bazowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (w tys. PLN)

Waluta	Scenariusz + 200 p.b.	Scenariusz -200 p.b.
CHF	-4 434	5 047
EUR	-3 971	4 933
PLN	-11 331	12 144
USD	-4	4
Razem:	-19 739	22 128

EU IRRBB1 – Ryzyka stopy procentowej z tytułu działalności w ramach portfela bankowego (wartości w tys. PLN)

Scenariusze wstrząsów stosowane do celów nadzorczych	a		b		c		d		
	Zmiany w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału		Zmiany w wyniku odsetkowym netto						
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022					
1	Równoległy wzrost szoku	-20 310	-29 329	75 419	54 205				
2	Równoległy spadek szoku	11 348	16 226	-151 040	-131 166				
3	Spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych	4 052	9 379						

4	Wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych	-13 429	-25 370		
5	Wzrost stóp krótkoterminowych	-19 279	-34 151		
6	Spadek stóp krótkoterminowych	10 128	17 741		

13. Informacje w zakresie obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Nie dotyczy.

14. Informacje dotyczące ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów

14.1 Wartość ekspozycji i korekt

Poniższa tabela prezentuje podstawowe agregaty i parametry używane przy wyliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych metodą IRB. Zgodnie z decyzją KNF z 31.10.2023r. Bank w kalkulacji kwot ekspozycji ważonych ryzykiem uwzględnia mnożniki w stosunku do oszacowanych wewnętrznie parametrów PD i LGD. Wartości parametrów przedstawione w poniższej tabeli uwzględniają nałożone mnożniki.

EU CR6 – Metoda IRB - Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji oraz zakres PD wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (w tys. PLN)

Kategoria ekspozycji	Zakres PD	Ekspozycja bilansowa brutto	Ekspozycja poza-bilansowa przed CCF	Średnie CCF	EAD po CRM i po CCF	Średnie PD	Liczba dłużników	Średnie LGD	RWA	Średnia waga ryzyka	Strata oczekiwana (EL)	Korekty wartości i rezerwy
Ekspozycje Detaliczne	0,00 do <0,15	247 328	0	100%	247 328	0,12%	2 622	36,8%	26 452	10,7%	110	229
	0,00 do <0,10	22 763	0	100%	22 763	0,09%	178	36,7%	1 899	8,3%	7	14
	0,10 do <0,15	224 565	0	100%	224 565	0,12%	2 444	36,8%	24 554	10,9%	103	215
Ekspozycje Detaliczne	0,15 do <0,25	580 796	0	100%	580 796	0,20%	7 946	37,0%	91 470	15,7%	432	1 070
Ekspozycje Detaliczne	0,25 do <0,50	560 088	0	100%	560 088	0,32%	8 882	37,2%	125 999	22,5%	678	2 695
Ekspozycje Detaliczne	0,50 do <0,75	106 096	0	100%	106 096	0,62%	1 598	38,9%	39 696	37,4%	257	1 859
Ekspozycje Detaliczne	0,75 do <2,5	307 868	0	100%	307 868	1,37%	3 253	42,1%	210 055	68,2%	1 803	13 976
	0,75 do <1,75	235 390	0	100%	235 390	1,15%	2 616	41,2%	141 034	59,9%	1 125	8 783
	1,75 do <2,5	72 479	0	100%	72 479	2,08%	637	45,0%	69 021	95,2%	678	5 193
Ekspozycje Detaliczne	2,50 do <10	85 439	0	100%	85 439	4,64%	932	44,5%	124 469	145,7%	1 783	8 815
	2,50 do <5	53 512	0	100%	53 512	3,36%	584	43,7%	65 252	121,9%	785	4 715
	5 do <10	31 927	0	100%	31 927	6,77%	348	46,0%	59 217	185,5%	998	4 100
Ekspozycje Detaliczne	10 do <100	28 119	0	100%	28 119	27,38%	297	49,0%	75 794	269,5%	3 886	6 405
	10 do <20	12 636	0	100%	12 636	14,50%	134	47,5%	32 655	258,4%	873	2 280
	20 do <30	6 008	0	100%	6 008	23,34%	67	48,7%	17 795	296,2%	683	1 335
	30 do <100	9 475	0	100%	9 475	47,12%	96	51,3%	25 345	267,5%	2 330	2 790
Ekspozycje Detaliczne	100 (default)	122 295	0	100%	122 295	100,00%	1 171	111,7%	597 503	488,6%	88 806	94 993
Ekspozycje Detaliczne	Razem	2 038 029	0	100%	2 038 029	6,97%	26 701	42,9%	1 291 438	63,4%	97 754	130 042

14.2 Analiza historyczna modelu

Poniższe tabele prezentują informacje wymagane przez art. 452 lit. h) rozporządzenia CRR tj. porównanie oszacowania Banku w zestawieniu z rzeczywistymi wynikami w dłuższej perspektywie czasowej.

EU CR9 – Metoda IRB – Backtesty PD w podziale na klasy ekspozycji na 31.12.2023

Kategoria ekspozycji	Zakres wartości PD		Liczba dłużników na koniec poprzedniego roku		Zaobserwowana średnia wartość współczynnika niewykonania zobowiązania (%)	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Średnia wartość PD (%)	Średni historyczny roczny współczynnik niewykonania zobowiązania (%)
				W tym liczba dłużników, którzy nie wykonali zobowiązań w ciągu roku				
a	b	c	d		e	f	g	h
Ekspozycje Detaliczne	0,00 do <0,15	12721	55		0,43%	0,12%	0,12%	0,14%
	0,00 do <0,10	3349	6		0,18%	0,09%	0,09%	0,10%
	0,10 do <0,15	9372	49		0,52%	0,12%	0,13%	0,16%
	0,15 do <0,25	15583	69		0,44%	0,20%	0,20%	0,21%
	0,25 do <0,50	10872	61		0,56%	0,32%	0,33%	0,36%
	0,50 do <0,75	3015	32		1,06%	0,62%	0,62%	0,62%
	0,75 do <2,5	5015	119		2,37%	1,37%	1,31%	1,43%
	0,75 do <1,75	4123	81		1,96%	1,15%	1,12%	1,22%
	1,75 do <2,5	892	38		4,26%	2,08%	2,06%	2,35%
	2,50 do <10,00	1533	111		7,24%	4,64%	4,68%	5,26%
	2,50 do <5	1034	61		5,90%	3,36%	3,43%	3,90%
	5 do <10	499	50		10,02%	6,77%	6,80%	7,85%
	10,00 do <100,00	546	178		32,60%	27,38%	26,86%	26,76%
	10 do <20	262	49		18,70%	14,50%	14,37%	15,25%
	20 do <30	115	39		33,91%	23,34%	23,32%	22,54%
	30 do <100	169	90		53,25%	47,12%	46,50%	48,76%
	100,00 (default)	2176				100,00%	100,00%	

Porównanie LGD w podziale na klasy ekspozycji wg stanu na 31.12.2023

Klasa ekspozycji	Średnie arytmetyczne modelowe LGD	Średnie ważone modelowe LGD	Średnie arytmetyczne rzeczywiste LGD	Średnie ważone rzeczywiste LGD
Ekspozycje Detaliczne non-default	29,97%	30,48%	31,55%	32,06%
Ekspozycje Detaliczne in-default	66,15%	69,70%	66,50%	69,89%

Na potrzeby tabel CR9 zarówno parametr PD jak i parametr LGD zaprezentowano bez uwzględnienia konserwatywnych narzutów nadzorczych w postaci mnożników.

15. Informacje dotyczące stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego

15.1 Polityka i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu Bank je stosuje

Nie dotyczy.

15.2 Polityka i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Bank stworzył i rozwija spójny system zarządzania przyjmowanymi zabezpieczeniami, obejmujący procedury ich ustanawiania, standardowe wzory dokumentacji prawnej, wewnętrzne zasady wyceny, zasady rejestracji w dedykowanym module systemu operacyjnego Banku, a także monitoring ich wartości i pewności prawnej oraz kryteria uznawania zabezpieczeń w procesie kalkulacji wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe.

Z uwagi na profil działalności Bank zasadniczo przyjmuje jako obowiązkowe zabezpieczenie swoich wierzytelności hipotekę ustanowioną na nieruchomościach mieszkalnych.

Poza hipoteką Bank stosuje jako zabezpieczenia obowiązkowe cesję praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i zdarzeń losowych.

15.3 Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Nie dotyczy, ponieważ Bank nie wykorzystuje technik ograniczania ryzyka w formie kredytowych instrumentów pochodnych.

15.4 Informacja o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka

Bank nie wykorzystywał instrumentów ograniczania ryzyka wg stanu na 31 grudnia 2023 r.

15.5 W przypadku Banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody wewnętrznych ratingów zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 575/2013, ale nie stosującego własnych szacunków straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowita wartość ekspozycji (po zastosowaniu, w miarę stosowności, saldowania ekspozycji bilansowych lub pozabilansowych) zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Bank nie posiadał ekspozycji zabezpieczonych kaucją wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

15.6 W przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej lub metody wewnętrznych ratingów – całkowita wartość ekspozycji podana oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji (w stosownych przypadkach po skompensowaniu pozycji bilansowych lub pozabilansowych), która jest objęta gwarancjami lub kredytowymi instrumentami pochodnymi, dla ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej metody określonej w art. 155. Rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Bank nie wykorzystuje technik CRM (ang. *Credit Risk Mitigation*) w formie gwarancji ani kredytowych instrumentów pochodnych.

16. Informacje dotyczące buforów kapitałowych

Do listopada 2023 roku Bank stosował zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) z grudnia 2022 dotyczące utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, w ramach którego Banku utrzymywał współczynniki kapitałowe powyżej minimalnych poziomów określonych w art. 92 CRR odpowiednio o: 10,16 p.p dla całkowitego współczynnika kapitałowego (TCR), 7,62 p.p dla współczynnika Tier 1 oraz 5,71 p.p dla współczynnika kapitału podstawowego Tier 1

Natomiast decyzją z dnia 13 grudnia 2023 roku (sygn. DBK-DBK3A.7100.9.2023.RR) KNF nakazała Bankowi przestrzeganie dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w rozporządzeniu nr 575/2013, poprzez utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, na poziomie 10,11 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 575/2013, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier 1 (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 7,59 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier 1, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 575/2013) oraz co najmniej w 56,25% z kapitału podstawowego Tier 1 (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 5,69 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier 1, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 575/2013).

Ponadto dnia 14 grudnia 2023 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zalecenie ograniczenia ryzyka występującego w działalności Banku, poprzez utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego, w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych (P2G). Wymóg został określony na poziomie 4,5 p.p. ponad wartość każdego z wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 ust. 1 lit. a-c rozporządzenia nr 575/2013, powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe oraz o wymóg połączonego bufora, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier I. Poziom wymogu P2G nie zmienił się w stosunku do wartości zaleconej Bankowi w 2022 roku. Bank uwzględnił zalecenie w systemie limitów w celu ustalania swojej pozycji kapitałowej.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym Bank obowiązywał dodatkowy instrument makroostrożnościowy w postaci bufora zabezpieczającego w wysokości 2,5%.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. nie obowiązywał dodatkowy instrument makroostrożnościowy w postaci bufora ryzyka systemowego (BRS) w wysokości 3%. Bufor ryzyka systemowego został uchylony rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. (Dz.U.2020.473)

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. Bank nie był identyfikowany jako instytucja o znaczeniu systemowym w związku z czym nie obowiązywał go dodatkowy instrument makroostrożnościowy w postaci bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość zagranicznych ekspozycji kredytowych nie przekroczyła progu 2% łącznych ekspozycji kredytowych zgodnie z art. 2 ust. 5 lit. b) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1152/2014. W efekcie wskaźnik bufora antycyklicznego wg. stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosił 0 p.p.

Regulacyjne poziomy limitów kapitałowych dla Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku przyjmowały następujące wartości: CET1 = 17,19%; Tier 1 Ratio = 20,59 %; TCR = 25,11%.

Według danych na 31 grudnia 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy Banku wynosił 177,22% i był powyżej poziomu regulacyjnego.

W 2023 roku Bank spełniał wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

17. Informacje dotyczące aktywów obciążonych

Bank nie ujawnia tabeli AE2 i AE3 z uwagi na brak otrzymanych zabezpieczeń oraz brak emisji własnych dłużnych papierów wartościowych.

EU AE1 Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (w tys. PLN)

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych		Wartość godziwa aktywów obciążonych		Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń		Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń	
		w tym hipotetycznie kwalifikujące się EHQLA i HQLA		w tym hipotetycznie kwalifikujące się EHQLA i HQLA		w tym EHQLA i HQLA		w tym EHQLA i HQLA
	010	030	040	050	060	080	090	100
010 Aktywa instytucji ujawniającej informacje	23 280	-	x	x	7 752 287	-	x	x
030 Instrumenty kapitałowe		-						
040 Dłużne papiery wartościowe	23 280	0	23 280		5 509 018		5 509 018	
050 w tym: obligacje zabezpieczone		-						
060 w tym: sekurytyzacje		-						
070 w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		-						
080 w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe		-						
090 w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		-						
120 Inne aktywa		-	x	x	2 243 269	-	x	x

18. Informacje dotyczące dźwigni finansowej

18.1 Wskaźnik dźwigni oraz sposób, w jaki Bank zastosował art. 499 ust. 2 i 3 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Zgodnie z Art. 429 ust 2 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank oblicza wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża jako wartość procentową.

Bank ujawnia wskaźnik dźwigni wyliczony w okresie przejściowym oraz docelowym.

EU LR1 – LRSum Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (w tys. PLN).

Dla większej czytelności dane ograniczają się do wierszy niezerowych, pozostając jednak przy numeracji pozycji z tabeli zaprezentowanej w Załączniku XI.

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	7 775 567
13	Miara ekspozycji całkowitej	7 775 567

EU LR2 – LRCom Wspólne ujawnianie wskaźnika dźwigni.

Dla większej czytelności dane ograniczają się do wierszy niezerowych, pozostając jednak przy numeracji pozycji z tabeli zaprezentowanej w Załączniku XI.

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR	
		a	b
		31.12.2023	31.12.2022
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	7 770 807	10 396 039
7	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)	7 770 807	10 396 039
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
13	Łączne ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych	-	-
Ekspozycje z tytułu SFT			
18	Łączne ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	-	-
Inne ekspozycje pozabilansowe			
22	Ekspozycje pozabilansowe	-	-
Ekspozycje wyłączone			

EU-22k	(Ekspozycje wyłączone ogółem)	-	-
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
23	Kapitał Tier I	3 482 213	1 687 502
24	Miara ekspozycji całkowitej	7 776 960	10 396 039
Wskaźnik dźwigni			
25	Wskaźnik dźwigni (%)	44,78%	16,23%
EU-25	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wyłączenia inwestycji sektora publicznego i kredytów preferencyjnych) (%)	44,78%	16,23%
25a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) (%)	44,78%	16,23%
26	Regulacyjny wymóg dotyczący minimalnego wskaźnika dźwigni (%)	3%	3%
EU-27a	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3%	3%
Wybór przepisów przejściowych i odnośne ekspozycje			
EU-27b	Wybór przepisów przejściowych dotyczących definicji miary kapitału	przejściowy	przejściowy
Ujawnienie wartości średnich			
28	Średnia dziennych wartości aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	-	-
29	Wartość na koniec kwartału aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	-	-
30	Miara ekspozycji całkowitej (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	7 776 960	10 396 039
30a	Miara ekspozycji całkowitej (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	7 776 960	10 396 039
31	Wskaźnik dźwigni (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	44,78%	16,23%
31a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	44,78%	16,23%

EU LR3 – LRSpl Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT) i ekspozycji wyłączonych wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (w tys. PLN).

Dla większej czytelności dane ograniczają się do wierszy niezerowych, pozostając jednak przy numeracji pozycji z tabeli zaprezentowanej w Załączniku XI.

		A
		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	5 566 374
EU-7	Ekspozycje wobec instytucji	42 782
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2 038 029
EU-9	Ekspozycje detaliczne	3 136
EU-10	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6 153
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 908
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i z tytułu innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego)	250 103

18.2 Podział miary ekspozycji całkowitej, jak również uzgodnienie miary ekspozycji całkowitej ze stosownymi informacjami ujawnianymi w publikowanych sprawozdaniach finansowych oraz w stosownych przypadkach kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej w obliczaniu wskaźnika dźwigni (w tys. PLN)

Ekspozycja	Wartość na 31.12.2023
Inne aktywa	7 776 960
Suma ekspozycji	7 776 960

18.3 Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank zidentyfikował ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz w ramach corocznej analizy oceny istotności ryzyk w procesie ICAAP uznał, że ryzyko to jest obecnie nieistotne w działalności Banku. Wniosek ten został postawiony w wyniku analizy obecnych i historycznych wartości wskaźnika dźwigni oraz prognoz kształtowania się elementów składowych wskaźnika w przyszłości. Takie podejście do ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej zostało zaakceptowane przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Przedsiębiorstwa. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jest przedmiotem monitorowania w ramach procesu ICAAP.

18.4 Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni

Na wskaźnik dźwigni miały wpływ następujące czynniki:

- pomniejszenie wartości bilansowej brutto kredytów hipotecznych denominowanych/indeksowanych do CHF zgodnie z MSSF 9; szczegóły zawarte są w Sprawozdaniu Finansowym Banku w nocie „Zasady sporządzania sprawozdania finansowego”
- obniżenie wartości ekspozycji w związku ze spłatą klientów/rozliczaniem kredytów,
- dokapitalizowanie Banku w związku z przekształceniem pożyczek podporządkowanych oraz linii kredytowych na kapitał, szczegóły opisane są w Sprawozdaniu Finansowym w punkcie 34.7,

- pokrycie straty za rok 2022 z kapitałów,
- zmiana kursów walut,
- ujęcie w kapitałach straty za 2023 r.

19. Informacje dotyczące polityki wynagrodzeń

19.1 Informacje dotyczące organu nadzorującego politykę wynagrodzeń, procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki wynagrodzeń, liczby posiedzeń organu nadzorującego, konsultantów zewnętrznych, zakresu polityki wynagrodzeń, pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku

Bank wdrożył Politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku („Polityka”), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 czerwca 2021 roku.

Odpowiedzialność poszczególnych podmiotów w procesie tworzenia Polityki oraz jej realizacji przedstawia się następująco:

- Walne Zgromadzenie Banku zapoznaje się z corocznym raportem Rady Nadzorczej Banku z funkcjonowania Polityki oraz ocenia, czy Polityka sprzyja bezpiecznemu i zrównoważonemu zarządzaniu Bankiem;
- Rada Nadzorcza Banku:
 - ✓ odpowiada za nadzór i regularną ocenę wpływu zasad wynagradzania w Banku na sposób zarządzania Bankiem,
 - ✓ zatwierdza Politykę opracowaną przez Zarząd Banku we współpracy z Dyrektorem Zarządzającym Zasobami Ludzkimi,
 - ✓ dokonuje okresowych, corocznych przeglądów Polityki, w ramach których może rekomendować Zarządowi Banku odpowiednie zmiany w Polityce,
 - ✓ zatwierdza coroczny raport Departamentu Audytu Wewnętrznego (DAW) z przeglądu wdrożenia i stosowania Polityki, w tym w zakresie rodzaju składników wynagradzania i wysokości wypłat,
 - ✓ analizuje i opiniuje zasady wynagradzania członków Zarządu Banku,
 - ✓ analizuje i monitoruje wysokość Wynagrodzenia zmiennego wypłacanego członkom Zarządu Banku i Szefom funkcji kontrolnych,
 - ✓ może zlecać DAW przeprowadzenie dodatkowego przeglądu Polityki, w szczególności w zakresie jej aktualności i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz innymi regulacjami (w tym regulacjami wewnętrznymi Banku) i mechanizmami rynkowymi, a także funkcjonowania zgodnie z zamierzonymi celami,
 - ✓ raz do roku przygotowuje i przedstawia Walnemu Zgromadzeniu Banku raport z oceny funkcjonowania Polityki.
- Zarząd Banku:
 - ✓ odpowiada za opracowanie oraz aktualizację Polityki, we współpracy z Dyrektorem Zarządzającym Zasobami Ludzkimi, a po jej zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku, za uchwalenie i wdrożenie Polityki,
 - ✓ wprowadza, jako obowiązujący w Banku, Wykaz stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym zatwierdza procedurę weryfikacji istotności

- ✓ wpływu stanowiska na profil ryzyka Banku, która stanowi integralną część Wykazu, może zlecić DAW dokonanie dodatkowego przeglądu Polityki w zakresie jej aktualności i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz innymi regulacjami (w tym regulacjami wewnętrznymi Banku) i mechanizmami rynkowymi, a także funkcjonowania zgodnie z zamierzonymi celami.
- Departament Audytu Wewnętrznego:
 - ✓ dokonuje nie rzadziej niż raz w roku przeglądu z wdrożenia i stosowania Polityki i sporządza z niego stosowny raport,
 - ✓ nie rzadziej niż raz w roku, w osobie Dyrektora Zarządzającego DAW, przedstawia Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi Banku raport, o którym mowa powyżej,
 - ✓ dokonuje przeglądu Polityki w innych terminach, na zlecenie Rady Nadzorczej lub Zarządu Banku
- Dyrektor Zarządzający Zasobami Ludzkimi:
 - ✓ prowadzi, aktualizuje oraz przedstawia Zarządowi Banku do wprowadzenia lub zmiany Wykaz stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku;
 - ✓ proponuje nowelizacje treści Polityki zgodnie z rekomendacjami przeglądu DAW lub Rady Nadzorczej Banku, we współpracy z Dyrektorem Zarządzającym Wsparcia Prawnego i Relacji Korporacyjnych;
 - ✓ przygotowuje wymagane przepisami prawa dane dla KNF, w tym dane na temat zróżnicowania wynagrodzeń względem płci.

W Banku nie funkcjonuje komitet ds. wynagrodzeń, a przewidziane dla tego organu role sprawuje Rada Nadzorcza. Rolą pracowników Obszaru Zasobów Ludzkich i Usług oraz Departamentu Prawnego i Relacji Korporacyjnych jest zapewnienie zgodności rozwiązań ostatecznie wdrożonych w Banku z powszechnie obowiązującym prawem, w tym szczególności z ustawą Prawo bankowe, Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, prawem pracy oraz innymi odpowiednimi przepisami.

Bank prowadzi własną Politykę wynagradzania, która jest niezależna od zasad wynagradzania obowiązujących w podmiocie dominującym. Ze względu na brak grupy kapitałowej, polityka ta nie obejmuje podmiotów zależnych Banku.

W 2023r. Rada Nadzorcza korzystała ze wsparcia zewnętrznych konsultantów firmy EY w zakresie polityki wynagradzania.

Lista stanowisk o istotnym wpływie na profil ryzyka banku jest ustalana i aktualizowana w oparciu o procedurę weryfikacji istotności wpływu stanowiska na profil ryzyka Banku. Wykaz stanowisk podlega corocznemu przeglądowi przez Dyrektora Zarządzającego Zasobami Ludzkimi we współpracy z Dyrektorem Zarządzającym Wsparcia Prawnego i Relacji Korporacyjnych do końca stycznia. Wyniki przeglądu Wykazu przekazywane są do Zarządu Banku, który do końca lutego podejmuje decyzję o włączeniu lub wyłączeniu danego stanowiska do lub z Wykazu na dany rok. Na dzień 31.12.2023r. w Banku zidentyfikowanych było 21 osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym 7 Członków Rady Nadzorczej, 4 Członków Zarządu Banku, 4 Członków wyższej kadry zarządzającej oraz 6 innych pracowników. Osoby te zidentyfikowane zostały zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE.

19.2 Informacje dotyczące systemu wynagradzania określonego personelu, w tym celu polityki, kryteriów pomiaru i oceny wyników oraz korekt wynagrodzenia, przeglądów i zmian polityki, sposobów zapewniania niezależności wynagrodzenia osób pełniących funkcje kontroli wewnętrznej

Polityka wynagradzania Banku ma na celu wspieranie realizacji strategii Banku poprzez prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem, w tym ryzykiem kredytowym, oraz powstrzymywanie pracowników, do których Polityka ma zastosowanie, od podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą Banku apetyt na ryzyko oraz od angażowania się w sytuacje mogące skutkować konfliktem interesów. Polityka zakłada m.in., że wysokość wynagrodzeń członków Zarządu zatwierdza Rada Nadzorcza. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu Banku w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym wynosi 20:1. Łączne wynagrodzenie składa się z części stałej oraz części zmiennej, uzależnionej od stopnia realizacji indywidualnie określonych celów, ustalanych w związku z przyjętą w danym okresie strategią Banku oraz akceptowanych przez wskazane organy. Rada Nadzorcza dokonuje oceny poprzedzonej analizą wyników osiągniętych przez Bank i poszczególnych członków Zarządu i podejmuje decyzję o wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Polityka zakłada, że wynagrodzenia zależne od wyników kształtują się w oparciu o:

- kryteria finansowe i niefinansowe:
 - ✓ poziom osiągnięcia przez Bank wyniku netto w wysokości założonej w planie operacyjnym zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą oraz okoliczności wpływające na osiągnięty poziom;
 - ✓ utrzymanie wskaźnika wypłacalności powyżej minimum wskaźnika adekwatności kapitałowej Banku ustalonego przez KNF;
 - ✓ utrzymanie wskaźnika płynności zgodnie z limitami nadzorczymi LCR i NSFR zdefiniowanymi przez KNF;
 - ✓ niewystąpienie nieoczekiwanych strat skutkujących znaczącym i nieoczekiwanym obniżeniem kapitałów Banku lub wystąpieniem straty netto Banku znacząco przekraczającej stratę zaplanowaną przez Bank - bez uzasadnienia sytuacją rynkową lub prawną - w tym powstanie nie uwzględnionej w planie straty bilansowej bądź groźby jej wystąpienia, albo powstanie niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności po stronie Banku;
 - ✓ realizacja celów i zadań wyznaczonych i zaaprobowanych na dany Okres oceny przez właściwy organ Banku oraz ocena indywidualna dokonywana w ramach obowiązującego w Banku systemu oceny pracowniczej, obejmująca m.in. wyniki nadzorowanego przez danego Zidentyfikowanego pracownika obszaru, zgodność funkcjonowania Banku z odpowiednimi regulacjami oraz ocena postaw zgodnie z zasadami przyjętymi w Grupie GE.

W celu zapobieżenia ewentualnemu konfliktowi interesów, Szefowie funkcji kontrolnych otrzymują Wynagrodzenie zmienne za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, z tym zastrzeżeniem, że wynagrodzenie to nie może być uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Weryfikacja realizacji celów i osiągniętych wyników w okresie oceny przez osobę, której działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, jest dokonywana przez Bank zgodnie z Polityką. Do końca marca roku następującego po zakończeniu okresu oceny Bank dokonuje oceny realizacji celów i osiągniętych wyników przez zidentyfikowaną osobę w okresie oceny oraz określenia podstawy wynagrodzenia zmiennego (która będzie służyła do naliczenia wynagrodzenia zmiennego). W zakresie odroczonego wynagrodzenia zmiennego przed upływem okresu oceny oraz każdego okresu rozliczeniowego w ramach danego okresu odroczenia, Bank ustala, czy nastąpiły jakiegokolwiek wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby obniżenie wysokości podstawy wynagrodzenia zmiennego lub brak możliwości nabycia prawa do wynagrodzenia zmiennego. Zakres i charakter zdarzeń, które uzasadniałyby powyższe działania jest definiowany decyzją właściwego organu Banku, który ustalając te okoliczności bierze pod uwagę m.in. poważne naruszenia wewnętrznych regulacji Banku, polityk, rekomendacji lub jakichkolwiek innych udokumentowanych decyzji wydanych przez KNF lub inny podmiot o charakterze nadzorczym, powstanie nieoczekiwanej straty finansowej po stronie Banku powodującej znaczące i nieoczekiwane obniżenie poziomu kapitałów Banku lub wystąpienie straty netto

Banku znacząco przekraczającej stratę zaplanowaną na dany okres - bez uzasadnienia sytuacją rynkową lub prawną - w tym powstania straty bilansowej bądź groźby jej wystąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności po stronie Banku; niespełnienia przez Zidentyfikowanego pracownika odpowiednich standardów dotyczących rękopisami bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Pracownicy Obszaru Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Usług przeprowadzają raz na kwartał przegląd wszystkich wydarzeń, jakie miały miejsce w ostatnim kwartale lub ujawnionych w ostatnim kwartale, celem ustalenia okoliczności, które uzasadniałyby obniżenie wysokości podstawy wynagrodzenia zmiennego lub brak możliwości nabycia prawa do wynagrodzenia zmiennego. Przegląd ten dotyczy wszystkich osób, które były objęte wykazem w okresie ostatnich 4 lat, w tym byłych pracowników Banku. Ostateczną decyzję w sprawie obniżenia wysokości podstawy wynagrodzenia zmiennego lub braku możliwości nabycia prawa do wynagrodzenia zmiennego:

- dla Członków Zarządu Banku, Dyrektora Zarządzającego Audytu Wewnętrznego i Dyrektora Zarządzającego Compliance podejmuje Rada Nadzorcza,
- dla pozostałych osób pełniących kluczowe funkcje podejmuje Prezes Zarządu Banku lub inny członek Zarządu Banku, w zależności od tego, komu podlega pion, w którym zidentyfikowany pracownik wykonuje pracę.

W 2023r. nie zidentyfikowano okoliczności mogących być podstawą do obniżenia lub odmowy wypłaty odroczonego wynagrodzenia zmiennego, w związku z tym nie było pracowników, dla których odpowiedni organ Banku zastosowałby obniżenie lub odmowę wypłaty odroczonego wynagrodzenia zmiennego.

Bank corocznie przegląda zapisy Polityki w celu dostosowania jej zapisów do aktualnej sytuacji Banku i wymogów regulacyjnych. Ostatnia aktualizacja Polityki wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku została zrealizowana w czerwcu 2023 roku w celu dostosowania Polityki wynagradzania do obowiązujących przepisów i aktualnej sytuacji Banku.

19.3 Opis sposobu uwzględniania obecnego i przyszłego ryzyka w procesach kształtowania wynagrodzenia oraz działań zmierzających do dostosowania wynagrodzenia w celu uwzględnienia wyników długoterminowych, informacja na temat korzystania z odstępstwa określonego w art. 94 ust. 3 CRD, stosunek stałych składników wynagrodzenia do zmiennych składników wynagrodzenia

Bank ustala i realizuje zasady wynagradzania w sposób przejrzysty, uwzględniając sytuację finansową Banku oraz długoterminowy interes Banku, kontekst strategiczny, uwarunkowania rynkowe, a także raport Rady Nadzorczej z funkcjonowania Polityki oraz ocenę Walnego Zgromadzenia Banku. Ustalenie ogólnych zasad wynagradzania ma na celu wsparcie realizacji strategii i celów biznesowych Banku. W szczególności, przyczyniają się one do prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem Banku, w tym powstrzymanie osób pełniących kluczowe funkcje w Banku od podejmowania nadmiernego ryzyka, wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą Banku apetyt na ryzyko oraz angażowania się w sytuacje mogące skutkować konfliktem interesów. Zapisy Polityki zapewniają, że odpowiednie organy Banku podejmują decyzje dotyczące wynagrodzenia zmiennego kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku, interes akcjonariuszy oraz inwestorów Banku, z uwzględnieniem sytuacji kapitałowej i płynnościowej Banku, wyników finansowych i niefinansowych, zarówno w odniesieniu do wyników Banku, jak i wyników indywidualnych oraz postawy danej osoby.

W celu uwzględnienia cyklu koniunkturalnego w wysokości przyznawanego wynagrodzenia zmiennego, ocena wyników Banku oraz ustalenie podstawy wynagrodzenia zmiennego, dokonywane są z uwzględnieniem ocen z dwóch lat poprzedzających dany Okres oceny, a także występujących w międzyczasie zdarzeń, które mogły wpłynąć na zmianę tych ocen.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego nie jest stała i nie jest gwarantowana, w szczególności wynagrodzenie zmienne nie jest należne i osoba pełniąca kluczową funkcję nie nabywa do niego prawa, w przypadku, gdy wypłata wynagrodzenia zmiennego mogłaby doprowadzić do obniżenia funduszy podstawowych poniżej progu ustalonego w obowiązujących regulacjach. Również w przypadku niespełnienia przez Bank wymogu połączonego bufora, o którym mowa w Ustawie o nadzorze makroostrożnościowym, Bank nie może dokonać wypłaty wynagrodzenia zmiennego w wysokości powyżej ustalonej przez Bank maksymalnej kwoty podlegającej wypłacie (tzw. MDA), zgodnie z zasadami wskazanymi w „Polityce Zarządzania Kapitałem w Banku BPH S.A.”

W przypadku, gdy Bank realizuje Plan Naprawy w stosunku do członków Zarządu Banku, Dyrektora Zarządzającego Audytu Wewnętrzny oraz Dyrektora Zarządzającego Compliance Rada Nadzorcza Banku może podjąć decyzję dotyczącą zmniejszenia bądź wstrzymania Wynagrodzenia zmiennego, biorąc pod uwagę w szczególności wysokość straty (również w odniesieniu do poziomu straty zakładanej przez Bank), kontekst rynkowy, otoczenie prawne, wpływ na współczynnik wypłacalności i adekwatności kapitałowej oraz wskaźnik płynności. Informacja o wpływie Planu Naprawy oraz jego realizacji na poziom Wynagrodzenia Zmiennego wypłacanego lub przyznawanego, jest umieszczana w dokumentach przygotowywanych przez Radę Nadzorczą Banku.

Wynagrodzenie zmienne uwzględnia także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych. Pracownicy Banku mogą także być objęci Długoterminowym Programem Motywacyjnym General Electric Company, wypłacanym w formie instrumentów finansowych, którego przyznanie następuje zgodnie z zasadami dot. wynagrodzenia zmiennego.

Odprawy / rekompensaty z tytułu rozwiązania umowy o przysługują w przypadku przedterminowego rozwiązania stosunku prawnego z Bankiem (z wyjątkiem art. 52 Kodeksu Pracy) mają charakter pieniężny Wynagrodzenie przypadające z tytułu rozwiązania umowy, powinno odzwierciedlać nakład pracy zidentyfikowanego pracownika, oceniany na podstawie jego oceny rocznej. Nie dotyczy to odprawy pieniężnej wypłacanej na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów w razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika.

Bank nie przyznaje indywidualnych świadczeń emerytalnych, rozumianych jako świadczenia emerytalne przyznawane na zasadzie dobrowolnej przez Bank poszczególnym zidentyfikowanym pracownikom, jako część wynagrodzenia zmiennego, a świadczenia emerytalne, przyznawane jako świadczenia przyznawane w ramach powszechnie stosowanego w Banku systemu emerytalnego, nie podlegają regułom określonym w niniejszej Polityce. Świadczenia przyznane przez Bank Zidentyfikowanemu pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy z poprzednim pracodawcą (welcome bonus) stanowią element wynagrodzenia zmiennego i podlegają zasadom określonym w Polityce.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. nie wykonano płatności związanych z podjęciem, ani zakończeniem stosunku zatrudnienia.

Zmiany w prawodawstwie, które weszły w życie od 2022 r. (Prawo bankowe i Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach) zezwalają na odstąpienie od wymogu odraczania wynagrodzenia zmiennego oraz wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów finansowych w przypadku mniejszych banków, jakim jest Bank BPH S.A. Biorąc pod uwagę wielkość, skalę i przedmiot działalności oraz wynikające z tej działalności dla Banku ryzyko, Bank nie stosuje zasad dotyczących odraczania wynagrodzenia zmiennego - za wyjątkiem wynagrodzenia zmiennego przyznanego za rok 2020 i lata wcześniejsze, oraz nie stosuje wypłaty części wynagrodzenia zmiennego w instrumentach związanych z akcjami bądź ich wartością. Wynagrodzenie zmienne wypłacane jest więc w formie gotówkowej i w przypadku premii przyznawanych po wprowadzeniu zmian prawnych nie podlega odroczeniu.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia, podstawa wynagrodzenia zmiennego nie powinna przekroczyć poziomu 200% wynagrodzenia zasadniczego.

19.4 Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku

EU REM 1 - Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrachunkowy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

			a	b	c	d
			Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
1	Wynagrodzenie stałe	Liczba pracowników należących do określonego personelu	7	4	4	6
2		Wynagrodzenie stałe ogółem	814	5 285	2 365	2 728
3		w tym: w formie środków pieniężnych	814	4 705	2 163	2509
EU - 4a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
5		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU- 5x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
7		W tym: inne formy	-	580	202	219
9	Wynagrodzenie zmienne	Liczba pracowników należących do określonego personelu	7	4	4	6
10		Wynagrodzenie zmienne ogółem	-	3 364	1 168	1 132
11		W tym: w formie środków pieniężnych	-	2 557	1 168	1 009
12		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU - 13a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	807	-	118
EU - 14a		W tym: odroczone	-	807	-	118
EU - 13b		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU - 14b		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU - 14x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
EU - 14y		W tym: odroczone	-	-	-	-
15	W tym: inne formy	-	-	-	5	
16	W tym: odroczone	-	-	-	-	
17	Wynagrodzenie ogółem (2 + 10)		814	8 649	3 533	3 860

EU REM 2 - Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)

Na dzień 31 grudnia 2023 r. nie przyznano ani nie wypłacono gwarantowanego wynagrodzenia zmiennego i odpraw.

		a	b	c	d
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego				
1	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego - liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
2	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego - kwota łączna	-	-	-	-
3	W tym gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego dokonywane w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	-	-
	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym				
4	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym - liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
5	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym - kwota łączna	-	-	-	-
	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym				
6	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym - liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
7	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym - kwota łączna	-	-	-	-
8	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym	-	-	-	-
9	W tym odprawy odroczone	-	-	-	-
10	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	-	-
11	W tym najwyższa wypłata przyznana jednej osobie	-	-	-	-

EU REM 3 - Wynagrodzenia odroczone wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

	a	b	c	d	e	f	EU - g	EU - h
	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzednie okresy wykonywania obowiązków	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w danym roku obrachunkowym	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w kolejnych latach obrachunkowych	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługujących w danym roku obrachunkowym	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługujących w przyszłych latach wykonywania obowiązków	Łączna kwota korekty w ciągu danego roku obrachunkowego wynikająca z pośrednich korekt ex post (tj. zmiany wartości odroczonego wynagrodzenia wynikające ze zmian cen instrumentów)	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego przed danym rokiem obrachunkowym i faktycznie wypłaconych w danym roku obrachunkowym	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzedni okres wykonywania obowiązków, które przysługują, ale podlega okresom zatrzymania
1	Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	0	0	0	0	0	0	0
2	W formie środków pieniężnych	0	0	0	0	0	0	0
3	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	0	0	0	0	0	0	0
4	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	0	0	0	0	0	0	0
5	Inne instrumenty	0	0	0	0	0	0	0
6	Inne formy	0	0	0	0	0	0	0
7	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	1 616	809	807	0	0	809	0
8	W formie środków pieniężnych	213	213	0	0	0	213	0
9	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	1 403	596	807	0	0	596	0
10	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	0	0	0	0	0	0	0
11	Inne instrumenty	0	0	0	0	0	0	0
12	Inne formy	0	0	0	0	0	0	0
13	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	42	42	0	0	0	42	0
14	W formie środków pieniężnych	26	26	0	0	0	26	0
15	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	16	16	0	0	0	16	0
16	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	0	0	0	0	0	0	0
17	Inne instrumenty	0	0	0	0	0	0	0
18	Inne formy	0	0	0	0	0	0	0
19	Pozostały określony personel	118	0	118	0	0	0	0
20	W formie środków pieniężnych	0	0	0	0	0	0	0

21	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	118	0	118	0	0	0	0	0
22	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Inne instrumenty	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Inne formy	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Łączna kwota	1 776	851	925	0	0	0	851	0

EU REM 4 - Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie

W 2023 r. żaden pracownik Banku nie osiągnął wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

		a
	EUR	Osoby o wysokich zarobkach stanowiące określony personel zgodnie z art. 450 lit. i) CRR
1	1 000 000 do poniżej 1 500 000	-
2	1 500 000 do poniżej 2 000 000	-
3	2 000 000 do poniżej 2 500 000	-
4	2 500 000 do poniżej 3 000 000	-
5	3 000 000 do poniżej 3 500 000	-
6	3 500 000 do poniżej 4 000 000	-
7	4 000 000 do poniżej 4 500 000	-
8	4 500 000 do poniżej 5 000 000	-
9	5 000 000 do poniżej 6 000 000	-
10	6 000 000 do poniżej 7 000 000	-
11	7 000 000 do poniżej 8 000 000	-

EU REM 5 - Informacje, na temat pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel) wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Wynagrodzenie organu zarządzającego					Obszary działalności						
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organy zarządzającego	Organ zarządzający ogółem	Bankowość inwestycyjna	Bankowość detaliczna	Zarządzanie aktywami	Funkcje korporacyjne	Niezależne funkcje kontroli wewnętrznej	Wszystkie pozostałe	Ogółem
1	Łączna liczba pracowników należących do określonego personelu										21
2	W tym: członkowie organu zarządzającego	7	4	11							
3	W tym: pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla				-	-	-	2	2	-	
4	W tym: pozostały określony personel				-	5	-	1	-	-	
5	Łączne wynagrodzenie określonego personelu	814	8 649	9 463	-	3 469	-	2 211	1 713	-	
6	W tym: wynagrodzenie zmienne	0	3 364	3 364	-	1 070	-	675	555	-	
7	W tym: wynagrodzenie stałe	814	5 285	6 099	-	2 399	-	1 536	1 158	-	

20. System kontroli wewnętrznej w Banku

20.1 Cel i elementy systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej umożliwia sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku. System kontroli wewnętrznej w sposób trwały i spójny jest wkomponowany w system zarządzania Banku jako całości. System kontroli wewnętrznej jest zorientowany na rozpoznanie i ocenę ryzyka całego Banku, w tym ryzyka związanego z każdą operacją, transakcją, produktem i usługą. Wpływ ryzyka na poszczególne obszary funkcjonowania Banku jest oceniany pod względem jego istotności.

Adekwatnie zaprojektowany system kontroli wewnętrznej umożliwia zarządzanie Bankiem, realizację szczegółowych celów strategicznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania. W efekcie przyczynia się on do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe systemu kontroli wewnętrznej biorąc pod uwagę takie aspekty, jak:

- zakres i stopień złożoności działalności Banku;
- zakres stosowania określonych przepisów prawa, standardów rynkowych oraz obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych do których przestrzegania zobowiązany jest Bank;
- stopień osiągnięcia planów operacyjnych i biznesowych przyjętych w Banku;
- kompletność, prawidłowość i kompleksowość procedur księgowych;
- jakość (dokładność i niezawodność) systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego;
- adekwatność, funkcjonalność i bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego;
- strukturę organizacyjną Banku, podział kompetencji i zasady koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami, komórkami, stanowiskami organizacyjnymi, a także system tworzenia i obiegu dokumentów i informacji;
- zakres czynności powierzonych przez Bank do wykonania podmiotom zewnętrznym oraz ich wpływ na skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

System kontroli wewnętrznej obejmuje:

- funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem,
- funkcję zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- audyt wewnętrzny.

20.2 Odpowiedzialność za zdefiniowanie, wdrożenie i efektywność systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku. System kontroli wewnętrznej jest dostosowany do charakteru oraz profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Uczestnikami systemu kontroli wewnętrznej Banku są:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd Banku,
- Komitet Audytu,
- Departament Audytu Wewnętrznego oraz Departament Compliance,
- wszyscy pracownicy Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza, za pośrednictwem Komitetu Audytu, monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej oraz działalność audytu wewnętrznego, funkcji compliance oraz zarządzania ryzykiem. Ponadto, Rada Nadzorcza zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, obejmujących co najmniej nieprawidłowości znaczące i krytyczne.

Zarząd Banku ponosi odpowiedzialność za zdefiniowanie, wdrożenie oraz skuteczność systemu kontroli wewnętrznej Banku. Zarząd ponosi także odpowiedzialność za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację procedur wewnętrznych w zakresie systemu kontroli wewnętrznej oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie okresowej weryfikacji funkcjonujących w Banku mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej. Zakres czynności kontrolnych wykonywanych przez pracowników powinien być adekwatny do funkcji pełnionej w Banku przez tego pracownika, posiadanego przez niego doświadczenia, kwalifikacji, a także powierzonego mu zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności.

Zarząd Banku przekazuje Radzie Nadzorczej Banku okresowo informacje dotyczące adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, z uwzględnieniem informacji na temat skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących.

Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza dokonując oceny bierze pod uwagę m.in. sprawozdania Zarządu Banku, okresowe raporty Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Compliance, ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta oraz oceny i opinie nadzorcze.

Komitet Audytu przygotowuje opinie dla Rady Nadzorczej dotyczące uchwał Zarządu Banku w zakresie systemu kontroli wewnętrznej, sporządza opinię w zakresie adekwatności i skuteczności SKW, w tym adekwatności i skuteczności: funkcji kontroli, funkcji Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego. Ponadto Komitet Audytu rekomenduje wybór lub rozwiązanie umowy z firmą audytorską do badania sprawozdań finansowych Banku.

20.3 Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Compliance

Departamentu Audytu Wewnętrznego jest odpowiedzialny przede wszystkim za:

- dostarczanie Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu okresowych informacji na temat efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem kluczowych procesów biznesowych (w tym o procesach istotnych dla realizacji strategii Banku), a także o zidentyfikowanych rodzajach ryzyka, stwierdzonych nieprawidłowościach oraz efektach działań naprawczych podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości,
- informowanie Zarządu Banku o wynikach dokonywanej oceny ryzyka oraz o zidentyfikowanych istotnych kwestiach wymagających reakcji ze strony Zarządu Banku, a

także za realizację oczekiwań Zarządu Banku w zakresie udziału audytu wewnętrznego w konsultacjach dotyczących nowych inicjatyw wprowadzanych w Banku,

- informowanie kierownictwa i właścicieli procesów biznesowych o wynikach okresowej oceny zarządzanych przez nich obszarów (w tym przeprowadzanych audytów) oraz formułowanie zaleceń, których realizacja powinna wpłynąć na poprawę i usprawnienie procesów.

Departament Compliance jest odpowiedzialny przede wszystkim za:

- koordynację procesu identyfikacji i oceny oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku,
- monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności,
- okresowe raportowanie do Zarządu Banku i Komitetu Audytu o wynikach identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności,
- nadzór nad Matrycą funkcji kontroli,
- prowadzenie ewidencji czynności kontrolnych,
- nadzór nad rejestrem nieprawidłowości znaczących i krytycznych.

Departament Audytu Wewnętrznego i Departament Compliance są niezależne i podlegają bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Nadzór nad działalnością obu departamentów sprawuje Komitet Audytu. Plany działania oraz procedury określające sposób pracy obu funkcji wymagają akceptacji Rady Nadzorczej.

Kierujący Departamentem Audytu Wewnętrznego oraz Departamentem Compliance uczestniczą w posiedzeniach Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu co zapewnia im bezpośredni kontakt z członkami organów Banku oraz biegłym rewidentem.

20.4 Struktura systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Banku został zorganizowany w ramach trzech niezależnych poziomów.

- Poziom 1: Mechanizmy kontroli wewnętrznej zaimplementowane w procesach bankowych, obejmujące czynności kontrolne wbudowane w poszczególne procesy bankowe mające na celu ograniczanie ryzyk zidentyfikowanych w procesach (np. procedury kontrolne, samoocena, kontrole manualne i automatyczne, itp.),
- Poziom 2: Mechanizmy kontroli wewnętrznej regularnie stosowane przez wyodrębnione jednostki organizacyjne Banku powołane do zarządzania określonymi rodzajami ryzyk bankowych. Celem kontroli Poziomu 2 jest ocena efektywności kontroli Poziomu 1,
- Poziom 3: Działalność audytu wewnętrznego, która polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu sposobu zaprojektowania oraz praktycznego stosowania istniejących w ramach Banku mechanizmów kontroli wewnętrznej. Celem kontroli Poziomu 3 jest ocena efektywności kontroli Poziomu 1 i 2.

Poziom 1:

Za ustanowienie środowiska kontroli wewnętrznej w procesach bankowych, a w szczególności za zdefiniowanie, wdrożenie oraz efektywność czynności kontrolnych realizowanych w procesach, odpowiedzialność ponoszą poszczególni właściciele procesów.

Wykryte w ramach Poziomu 1 nieprawidłowości znaczące lub krytyczne są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej z Poziomu 2, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, oraz do komórki audytu wewnętrznego, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych, również do Zarządu Banku.

Poziom 2:

Kontrola Poziomu 2 jest sprawowana przez wyodrębnione jednostki organizacyjne Banku powołane do zarządzania kluczowymi ryzykami bankowymi i wynika z pełnionych przez nie funkcji nadzorczych.

Do jednostek organizacyjnych Banku powołanych do sprawowania kontroli Poziomu 2 należy zaliczyć w szczególności jednostki odpowiedzialne za zarządzanie poszczególnymi obszarami ryzyka w Banku:

- ryzykiem przedsiębiorstwa,
- ryzykiem prawnym,
- ryzykiem braku zgodności,
- ryzykiem finansowym, w tym zarządzania aktywami i pasywami,
- komitety nadzorujące wybrane obszary działalności Banku.

Wszystkie jednostki organizacyjne Banku powołane do zarządzania określonymi rodzajami ryzyk bankowych, uczestniczą w procesie identyfikacji ryzyk i kontroli występujących w funkcjonujących procesach oraz monitorują stosowane mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym w ramach testowania pionowego.

Wykryte w ramach Poziomu 2 nieprawidłowości znaczące lub krytyczne są niezwłocznie raportowane do komórki audytu wewnętrznego, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych, również do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu.

Poziom 3: audyt wewnętrzny

Działania audytu wewnętrznego realizowane są poprzez badanie, ocenę i doskonalenie istniejących w ramach Banku procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Celem audytów realizowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego jest ocena efektywności kontroli Poziomu 1 i 2.

Wykryte w ramach Poziomu 3 nieprawidłowości krytyczne są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu.

Na każdym z trzech poziomów, o których mowa powyżej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych stosują mechanizmy kontrolne i niezależnie monitorują ich przestrzeganie.

Oświadczenie Zarządu Banku BPH S.A.

Niniejszym Zarząd Banku BPH S.A. oświadcza, że:

- według jego najlepszej wiedzy, informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia CRR zostały przygotowane w zgodności z wewnętrznymi procesami kontroli,
- według jego najlepszej wiedzy, adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku BPH S.A., daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
- według jego najlepszej wiedzy, adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem płynności w Banku BPH S.A., daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem płynności są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii instytucji,
- zatwierdza niniejszy „Raport Ryzyka Banku BPH S.A. za rok 2023” w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Banku BPH S.A. według stanu na 31 grudnia 2023 r., w którym umieszczono informacje na temat ryzyka, omówiono ogólny profil ryzyka Banku powiązany ze strategią działalności oraz, w którym zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem w Banku BPH S.A., w tym interakcji między profilem ryzyka Banku, a apetytem na ryzyko, określoną przez Zarząd i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku:

Paweł Bandurski	Prezes Zarządu Banku	podpis
Małgorzata Romaniuk	Wiceprezes Zarządu Banku odpowiedzialny za Pion Zarządzania Ryzykiem	podpis
Marcin Berger	Wiceprezes Zarządu Banku odpowiedzialny za Pion Operacji i Technologii	podpis
Monika Godzińska	Wiceprezes Zarządu Banku odpowiedzialny za Pion Finansów	podpis